

ბანკი რესპუბლიკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

*2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული
საანგარიშგებო წლისათვის*

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის ანგარიში

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	1
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	2
კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	3
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	4

შენიშვნები კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე

1. ორგანიზაცია.....	6
2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები	6
3. გადაწყვეტი მნიშვნელობის სააღრიცხვო განსჯა და შეფასების უზუსტობის ძირითადი მიზეზები	22
4. სააღრიცხვო პოლიტიკაში შესული ცვლილებები და ახალი ან შესწორებული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება	24
5. ახალი სააღრიცხვო განაცხადები.....	24
6. რეკლასიფიკაცია.....	26
7. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	27
8. გაუფასურების ზარალის რეზერვები და სხვა ანარიცხვები	27
9. სავალუტო ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა ნამეტი შემოსავალი.....	28
10. გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი	28
11. სხვა შემოსავალი	29
12. საოპერაციო ხარჯები.....	30
13. მოგებიდან გადასახადები	30
14. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	32
15. სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	32
16. მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	32
17. კლიენტებზე გაცემული სესხები	32
18. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	37
19. ძირითადი საშუალებები	39
20. საინვესტიციო ქონება	40
21. სხვა აქტივები.....	41
22. ბანკის ანაზრები.....	42
23. კლიენტების ანაზრები.....	42
24. ნასესხები სახსრები.....	43
25. სხვა ვალდებულებები	43
26. სუბორდინირებული ვალი.....	44
27. კაპიტალი	44
28. პირობითი ვალდებულებები.....	46
29. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან.....	48
30. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება.....	51
31. კაპიტალთან დაკავშირებული რისკის მართვა	58
32. რისკის მართვის პოლიტიკა	59
34. შემდგომი მოვლენები.....	82

დამოუკიდებელი აუდიტორის ანგარიში

სს ბანკი რესპუბლიკის აქციონერებსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ვფიქრობთ, რომ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა მატერიალურ ასპექტში, საკმაოდ კარგად წარმოაჩენს სს ბანკი რესპუბლიკის („ბანკი“) და მისი ფილიალების (ერთად - „ჯგუფი“) კონსოლიდირებულ ფინანსურ პოზიციას 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ასევე, კარგად აჩვენებს ბანკის ფინანსურ საქმიანობას და კონსოლიდირებულ ფულად ნაკადებს საანგარიშგებო წლის განმავლობაში საერთაშორისო ფინანსური აღრიცხვის სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ჩვენს მიერ შემოწმებული სფეროები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები შეიცავს შემდეგ საკითხებს:

- ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება დასრულებული წლისათვის;
- კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება დასრულებული წლისათვის;
- ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება დასრულებული წლისათვის და
- კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების შენიშვნები, რომლებიც მოიცავს მნიშვნელოვან საბუღალტრო აღრიცხვის პოლიტიკას და სხვა განმარტებითი ხასიათის ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტების ფარგლებში, ჩვენი, როგორც აუდიტორების პასუხისმგებლობების სფერო დამატებით აღწერილია ანგარიშის ერთ-ერთ ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ფარგლებში“.

გვჯერა, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტის მტკიცებულება სრულიად საკმარისია და სათანადო ჩვენი მოსაზრების დასასაბუთებლად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ ვართ სრულიად დამოუკიდებელი „ჯგუფისაგან“ და ვიცავთ საერთაშორისო ეთიკის სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსს“ (IESBA Code). გარდა ამისა, დავიცავით სხვა ეთიკური პასუხისმგებლობებიც აღნიშნული კოდექსის შესაბამისად.

საყურადღებო საკითხი

გვსურს ხაზი გავუსვათ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მე-3 შენიშვნას, სადაც აღნიშნულია, რომ სს ბანკი რესპუბლიკა გაერთიანდება სს თიბისი ბანკთან. იგეგმება ყველა აქტივის, პასივის და ბანკის ოპერაციების გადატანა სს თიბისი ბანკის კონტროლის ქვეშ. სს ბანკი რესპუბლიკა შეწყვეტს არსებობას როგორც ცალკე იურიდიული სუბიექტი. ჩვენი მოსაზრება არ არის კვალიფიციური ამ საკითხთან მიმართებაში.

ხელმძღვანელობის და კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგების მმართველი პირების პასუხისმგებლობები

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებასა და სამართლიან წარმოდგენაზე ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და ასევე, შიდა კონტროლის სისტემაზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა ჩათვლის საჭიროდ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად. ანგარიშგება აუცილებელია იყოს ზუსტი და არ შეიცავდეს რაიმე სახის მატერიალურ უზუსტობას, იქნება ეს განზრახ გაკეთებული თუ შეცდომა.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია შეაფასოს ჯგუფის შესაძლებლობა საქმიანობის უწყვეტობის კუთხით, გაამყდევოს ისეთი საკითხები, რომლებიც საქმიანობის უწყვეტობასთან არის დაკავშირებული და გამოიყენოს უწყვეტ საქმიანობაზე დაფუძნებული საბუღალტრო აღრიცხვა, თუ ხელმძღვანელობა არ გეგმავს ჯგუფის ლიკვიდაციას, ოპერაციების შეწყვეტას ან არ აქვს რაიმე რეალისტური ალტერნატივა ამ მიზნით.

მმართველობაზე პასუხისმგებელი პირები ვალდებული არიან თვალყური ადევნონ ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში

ჩვენი ამოცანაა მოვიპოვოთ გონივრული მტკიცებულება იმის თაობაზე, თუ რამდენად არის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგები თავისუფალი მატერიალური უზუსტობისაგან; ხომ არ აქვს ადგილი თაღლითურ, გამიზნულ შეცდომას ან უბრალოდ მექანიკურ შეცდომას და საბოლოოდ, გამოვცეთ აუდიტორის ანგარიში, სადაც ჩვენი მოსაზრება იქნება წარმოდგენილი. გონივრული მტკიცებულება არის მაღალი დონის მტკიცებულება, თუმცა ეს არ არის გარანტია, რომ აუდიტი, რომელიც აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ჩატარდა, ყოველთვის გამოავლენს მატერიალურ უზუსტობას, ამგვარის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობის მიზეზი შეიძლება იყოს თაღლითობა ან მექანიკური შეცდომა; უზუსტობა ითვლება მატერიალური ხასიათის უზუსტობად, თუ ცალკე აღებული ან აგრეგირებული ფორმით, იგი გავლენას ახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომელთაც ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე იღებენ.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტის ფარგლებში, ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს მთელი პროცესის განმავლობაში, ამასთან, ჩვენი მიზანია:

- გამოვავლინოთ და შევაფასოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მატერიალურ უზუსტობებთან დაკავშირებული რისკები; რამდენად არის ეს უზუსტობა განზრახ გაკეთებული თუ უბრალოდ შეცდომა; ვგეგმავთ და ვახორციელებთ აუდიტის პროცედურებს, რომლებიც აღნიშნულ რისკებზეა მიმართული და მოვიპოვებთ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისია და სათანადოა ჩვენი მოსაზრების, დასკვნის დასასაბუთებლად. რისკი იმისა, რომ თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი მატერიალური უზუსტობის გამოვლენას ვერ შევძლებთ უფრო მაღალია, ვიდრე უბრალოდ მექანიკური შეცდომით გამოწვეული შეცდომის გამოვლენა, რადგან თაღლითობის მცდელობა გულისხმობს საიდუმლო შეთანხმებას, დოკუმენტების გაყალბებას, განზრახ მონაცემების გამოტოვებას, არასწორ ინტერპრეტაციას ან შიდა კონტროლის გადამეტებას.
- შევქმნათ შიდა კონტროლის შესახებ სურათი აუდიტთან მიმართებაში, რათა შევიმუშაოთ აუდიტის პროცედურები კონკრეტულ სიტუაციასთან და გარემოებებთან დაკავშირებით, თუმცა არა იმისათვის, რომ გამოვხატოთ მოსაზრება ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობის შესახებ.
- შევაფასოთ საბუღალტრო აღრიცხვის პოლიტიკის სათანადოობა, საბუღალტრო გათვლების გონივრულობა და ხელმძღვანელობის მიერ მომზადებული შესაბამისი ფინანსური ინსტრუმენტები.
- მოვამზადოთ დასკვნა, თუ ხელმძღვანელობა რამდენად სათანადოდ იყენებს საქმიანობის უწყვეტობაზე დაფუძნებულ ბუღალტრულ აღრიცხვას და მოპოვებული აუდიტის მტკიცებულების საფუძველზე, რამდენად არსებობს მატერიალური უზუსტობა მოვლენებთან და პირობებთან დაკავშირებით, რამაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს ჯგუფის შესაძლებლობა გააგრძელოს საქმიანობა. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს მატერიალური უზუსტობა, მოგვეთხოვება ყურადღების გამახვილება აუდიტორის ანგარიშში მივუთითოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებებში წარმოდგენილ შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტებზე ან თუ ამგვარი ინსტრუმენტები არაადეკვატურია, შევცვალოთ ჩვენი მოსაზრება. დასკვნები ყოველთვის დაფუძნებულია შემოწმების პროცესში აუდიტორის ანგარიშგების თარიღისათვის მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებაზე. თუმცა, მომავალში შეიძლება აღმოჩნდეს მოვლენები ან გარემოებები, რომელთა გამოც ჯგუფს მოუწევს საქმიანობის შეწყვეტა.
- შევაფასოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების საერთო სტრუქტურა, ფორმა და შინაარსი, მათ შორის, ფინანსური ინსტრუმენტები და ის, თუ რამდენად არის კონსოლიდირებულ ფინანსურ

ანგარიშგებებში შესაბამისი ტრანზაქციები და მოვლენები წარმოდგენილი ისეთი ფორმით, რაც უზრუნველყოფს სამართლიან პრეზენტაციას.

- მოვიპოვოთ საკმარისი მტკიცებულება კომპანიების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ ან ჯგუფის ბიზნეს აქტივობების შესახებ, რათა შევძლოთ მოსაზრების მომზადება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით. ჩვენ, როგორც აუდიტორებს პასუხისმგებლობა გვაკისრია ჯგუფური აუდიტის ჩატარებაზე, მიმართულებაზე და ზედამხედველობაზე. ვიღებთ სრულ პასუხისმგებლობას ჩვენს მიერ გამოთქმულ მოსაზრებაზე.

ჯგუფის მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებთან ვინარჩუნებთ მუდმივ კომუნიკაციას; მათ შორის ისეთ საკითხებზე, როგორცაა აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბი, დრო და აუდიტის მნიშვნელოვანი მიგნებები; ნებისმიერი მნიშვნელოვანი შეუსაბამობა შიდა კონტროლის სისტემაში, რომელთაც აუდიტს პროცესში გამოვავლენთ.

თბილისი, საქართველო
5 მაისი, 2017 წ.

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	<i>შენიშვნა</i>	2016	2015
საპროცენტო შემოსავალი	7	175,965	144,414
საპროცენტო ხარჯი	7	(63,499)	(48,694)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი პროცენტთან აქტივების გაუფასურების ზარალის ანარიცხების აღდგენამდე/ (დარიცხვამდე)		112,466	95,720
პროცენტური აქტივების გაუფასურების ზარალის ანარიცხების აღდგენა/(დარიცხვა)	8	(19,866)	(15,479)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		92,600	80,241
სავალუტო ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა ნამეტი შემოსავალი	9	20,145	16,900
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	10	17,982	17,064
საკომისიო ხარჯი	10	(7,819)	(6,618)
ანარიცხები და სხვა ოპერაციები	8	(117)	(1,518)
მეკავშირე საწარმოს მოგების წილი	11	8,405	8,199
წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი		38,596	34,027
საოპერაციო შემოსავალი გაუფასურების შემდეგ ანარიცხებისაგან		131,197	114,268
საოპერაციო ხარჯები	12	(62,930)	(57,923)
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე		68,267	56,345
მოგების გადასახადის ხარჯი	13	(3,210)	(7,533)
წმინდა მოგება პერიოდის განმავლობაში		65,057	48,812
<i>სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც ხდება</i>			
გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების არარეალიზებული მოგება/(ზარალი)		(2,887)	2,887
მოგების გადასახადით დაბეგვრის გავლენა	13	433	(433)
წმინდა სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიცირებაც ხდება		(2,454)	2,454
<i>სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც არ ხდება</i>			
ქონების გადაფასების შედეგად მიღებული წმინდა მოგება		-	4,021
მოგების გადასახადით დაბეგვრის გავლენა	13	3,315	(603)
წმინდა სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც არ ხდება:		3,315	3,418
წლის სხვა სრული შემოსავალი, წმინდა		861	5,872
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		65,918	54,684

ხელმოწერილი და ნებადართულია გამოსაცემად ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ 2017 წლის 5 მაისს.

ნიკოლოზ ქურდიანი
აღმასრულებელი დირექტორი

ქეთევან თევზაძე
ფინანსური დირექტორი

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	<i>შენიშვნა</i>	31 დეკემბერი, 2016	31 დეკემბერი, 2015
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	14	235,865	178,676
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში		131,133	
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	15		79,279
კლიენტებზე გაცემული სესხები	16	9,937	6,720
	17	1,426,462	1,184,096
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:	18		
- გასაყიდად გამიზნული		54	2,995
- სესხები და მისაღები ანგარიშები		147,934	43,942
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი		-	40,685
- გამოსყიდვის ხელშეკრულებაში მონაწილე ძირითადი საშუალებები	19	57,275	58,569
არამატერიალური აქტივები		4,856	6,854
საინვესტიციო ქონება	20	28,558	22,118
სხვა ფინანსური აქტივები	21	6,315	1,330
სხვა აქტივები	21	7,820	7,296
სულ აქტივები		2,056,209	1,661,199
ვალდებულებები და კაპიტალი			
ვალდებულებები			
ბანკების ანაზრები	22	273,447	149,905
კლიენტების ანაზრები	23	813,821	729,291
ანარიცხები	8	1,489	1,748
შემოსავლის გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	13	3,812	12,412
შემოსავლის მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები		2,099	1,985
ნასესხები სახსრები	24	612,506	468,708
	Error! Reference source not found.	22,898	4,348
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	25	3,195	4,078
სუბორდინირებული ვალი	26	17,029	31,729
სულ ვალდებულებები		1,750,296	1,404,204
კაპიტალი	27		
საწესდებო კაპიტალი		76,031	76,031
დამატებითი შენატანები კაპიტალში		39,914	39,914
ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი		21,902	18,587
გაუნაწილებელი მოგება		168,066	120,009

6-64 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

გასაყიდად გამოზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების არარეალიზებული მოგება/(ზარალი)	-	2,454
სულ კაპიტალი	305,913	256,995
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი	2,056,209	1,661,199

ხელმოწერილი და ნებადართულია გამოსაცემად ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ 2017 წლის 5 მაისს.

ნიკოლოზ ქურდიანი

აღმასრულებელი დირექტორი

ქეთევან თევზაძე

ფინანსური დირექტორი

	საწესდებო შენიშვნა	საწესდებო კაპიტალი	დამატე- ბითი შენატა- ნები კაპი- ტალში	ძირითადი საშუალო- ბების გადაფა- სების რეზერვი	გაუნაწი- ლებელი მოგება	არარეალი- ზებული მოგება/ ზარალი გასაყიდად გამოზნული საინვეს- ტიციო ფასიანი ქაღალდე- ბიდან	სულ კაპიტალი
1 იანვარი, 2015		76,031	39,914	15,887	70,479	-	202,311
მოგება პერიოდის განმავლობაში დაბეგრული სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	48,812	-	48,812
2015 წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-	3,418	-	2,454	5,872
		-	-	3,418	48,812	2,454	54,684
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა, მოგების გადასახადის გათვალისწინებით		-	-	(718)	718	-	-
31 დეკემბერი, 2015 წ.		76,031	39,914	18,587	120,009	2,454	256,995
წლის მოგება სხვა დაბეგრული სრული შემოსავალი		-	-	-	65,057	-	65,057
2016 წლის სრული შემოსავალი		-	-	3,315	-	(2,454)	861
		-	-	3,315	65,057	(2,454)	65,918

6-64 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

დეკლარირებული დივიდენდი	25	-	-	-	(17,000)	-	(17,000)
31 დეკემბერი, 2016 წ.		76,031	39,914	21,902	168,066	-	305,913

ხელმოწერილი და ნებადართულია გამოსაცემად ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ 2017 წლის 5 მაისს.

ნიკოლოზ ქურდიანი
აღმასრულებელი დირექტორი

ქეთევან თევზაძე
ფინანსური დირექტორი

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	დასრულებული წელი	დასრულებული წელი
		31 დეკემბერი, 2016 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტი		176,141	138,790
გადახდილი პროცენტი		(61,234)	(49,361)
მიღებული საკომისიო		17,982	17,069
გადახდილი საკომისიო		(7,818)	(6,618)
გაუფასურებული აქტივის აღდგენა		1,840	-
სავალუტო ოპერაციებიდან მიღებული რეალიზებული ნამეტი შემოსავალი		17,050	12,796
მიღებული სხვა საოპერაციო შემოსავალი		1,238	3,223
გადახდილი საოპერაციო ხარჯი		(55,916)	(52,199)
შემომავალი ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან, საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		89,283	63,700
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში			
<i>საოპერაციო აქტივების (ზრდა)/კლება</i>			
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში		(51,088)	(20,204)
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		(3,150)	(1,392)
კლიენტებზე გაცემული სესხები		(257,404)	(309,688)
სხვა აქტივები		(10,435)	842
<i>საოპერაციო ვალდებულებების ზრდა/(კლება)</i>			
ბანკების ანაზრები		123,845	63,830
კლიენტების ანაზრები		82,030	105,605
სხვა ვალდებულებები		487	(892)
საოპერაციო საქმიანობიდან დასაბეგრი ფულადი ნაკადების გადინება		(26,432)	(98,199)
მოგების გადახდილი გადასახადი		(8,515)	(6,767)
საოპერაციო საქმიანობიდან წმინდა ფულადი ნაკადების გადინება		(34,947)	(104,966)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითად საშუალებებსა და არამატერიალურ აქტივებში			
გადახდილი თანხები		(3,731)	(6,172)
მიღებული დივიდენდები		244	129
შემოსავალი საინვესტიციო ქონების იჯარიდან		1,925	860
საინვესტიციო ქონების შესყიდვა		-	(3,341)
საინვესტიციო ქონების გასხვისებით მიღებული შემოსავალი	20	3,492	4,215
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან შემოსულობა		83,384	45,754
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასხვისებით მიღებული შემოსავალი		3,481	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა		(120,850)	(74,561)
წმინდა ფულადი ნაკადების გადინება საინვესტიციო საქმიანობის შედეგად		(32,055)	(33,116)

6-64 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება (გაგრძელება)

	შენიშვნები	დასრულებული წელი	დასრულებული წელი
		31 დეკემბერი, 2016 წ.	31 დეკემბერი, 2015 წ.
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
ნასესხები სახსრების დაფარვა		(66,673)	(98,276)
ნასესხები სახსრებიდან შემოსული თანხები		205,125	315,840
მიღებული სუბორდინირებული ვალი		16,830	-
სუბორდინირებული ვალის დაფარვა		(31,729)	(2,736)
ფინანსური საქმიანობიდან წმინდა ფულადი ნაკადების შემოდინება		123,553	214,828
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი სახსრების ნაშთზე		638	1,463
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		57,189	78,209
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	14	178,676	100,467
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	14	235,865	178,676

ხელმოწერილი და ნებადართულია გამოსაცემად ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ 2017 წლის 5 მაისს.

ნიკოლოზ ქურდიანი
აღმასრულებელი დირექტორი

ქეთევან თევზაძე
ფინანსური დირექტორი

6-64 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(ათას ლარში)

1. ორგანიზაცია

სააქციო საზოგადოება „ბანკი რესპუბლიკა“ (შემდგომში „ბანკი“) არის სააქციო კომერციული ბანკი, რომელიც 1992 წელს დაფუძნდა საქართველოში. ბანკი იმართება საქართველოს ეროვნული ბანკის (შემდგომში „სებ“) მიერ და თავის საქმიანობას ახორციელებს საბანკო საქმიანობის #5 ზოგადი ლიცენზიის საფუძველზე. ბანკის ძირითადი საქმიანობაა კომერციული ოპერაციები, სესხებისა და გარანტიების გაცემა, კლიენტების ანაზღაურების მოზიდვა, ფასიანი ქაღალდებითა და უცხოური ვალუტით ვაჭრობა.

ბანკის იურიდიული მისამართია გრიგოლ აბაშიძის ქ. 2, 0179, თბილისი, საქართველო.

2016 და 2015 წლის 31 დეკემბრისთვის საქართველოში ფუნქციონირებდა ბანკის 8 ფილიალი და 33 სერვის ცენტრი.

ბანკი არის მშობელი კომპანია ჯგუფისა (შემდგომში „ჯგუფი“), რომელიც შედგება ფინანსურ ანგარიშგებაში კონსოლიდირებული შემდეგი საწარმოებისგან:

სახელწოდება	საქმიანობის ქვეყანა	წილობრივი მონაწილეობა/ხმის უფლების განაწილება (%)		საქმიანობის ტიპი
		2016	2015	
სს „ბანკი რესპუბლიკა“	საქართველო	მშობელი კომპანია		საბანკო საქმიანობა
შპს „პირველი მერცხალი“	საქართველო	100%	100%	საოპერაციო იჯარა

2016 და 2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის გამოშვებულ აქციებს შემდეგი აქციონერები ფლობდნენ:

აქციონერები	31 დეკემბერი, 2016 წ., %	31 დეკემბერი, 2015 წ., %
სს „თიბისი ბანკი“	100%	-
ჯგუფი „სოსიეტე ჟენერალი“	-	93.64%
ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი (EBRD)	-	6.36%
სულ	100.00%	100.00%

„ჯგუფის“ საბოლოო მშობელი კომპანია 2016 წლის 31 დეკემბრისათვის არის „თიბისი ბანკის ჯგუფი“, რომლის იურიდიული მისამართია: სანტ ენდრიუს ქ. #6, ლონდონი, დიდი ბრიტანეთი, საფოსტო კოდი: EC4A3AE. „თიბისი ჯგუფის“ რეგისტრაციის ნომერია: 10029943. 2015 წლის 31 დეკემბრამდე, „ჯგუფის“ საბოლოო მშობელი კომპანია იყო ჯგუფი „სოსიეტე ჟენერალი“, ტურ სოსიეტე ჟენერალე, ლა დიფენს, პარიზი (92972 Cedex).

2016 წლის 31 დეკემბრისათვის და 2015 წლის 31 დეკემბერს, „ჯგუფს“ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე არ ჰყავდა.

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

შესაბამისობის დეკლარაცია

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ იქნა მითითებული.

(ათას ლარში)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შესაბამისობის დეკლარაცია (გაგრძელება)

ინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის მეთოდით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სამართლიანი ღირებულებით შეფასდა გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტები და საინვესტიციო ქონება და გადაფასდა მიწა და შენობა-ნაგებობები, რაც განმარტებულია ქვემოთ, სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვაში. პირვანდელი ღირებულება, როგორც წესი, ეყრდნობა აქტივის სანაცვლოდ გაღებული საზღაურის სამართლიან ღირებულებას.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის, იმისდა მიუხედავად, ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადია, თუ შეფასების სხვა მეთოდით არის განსაზღვრული. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისას ჯგუფი იმ შემთხვევაში ითვალისწინებს აქტივის ან ვალდებულების თავისებურებებს, თუკი ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებდნენ ამ თავისებურებებს შეფასების თარიღისთვის აქტივის ან ვალდებულების ფასის განსაზღვრისას. წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში შეფასების და/ან გაცხადების მიზნებისთვის სამართლიანი ღირებულება ანალოგიურად განისაზღვრება.

ამასთან, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, სამართლიანი ღირებულების შეფასება დაყოფილია 1-ლი, მე-2 და მე-3 დონეებად იმისდა მიხედვით, თუ რამდენად არის მათი სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშებაში მონაწილე მონაცემები დაკვირვებადი და, მთლიანობაში, რამდენად მნიშვნელოვანია ეს მონაცემები მათი სამართლიანი ღირებულების გასაანგარიშებლად. აღნიშნული დონეები განმარტებულია ქვემოთ.

- დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ბანკი და მასთან კონსოლიდირებული კომპანიები დარეგისტრირებული არიან საქართველოში და ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებენ საქართველოს კანონის შესაბამისად. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია კანონმდებლობით გათვალისწინებული სააღრიცხვო ჩანაწერების საფუძველზე და დაკორექტირებულია ფასს-თან შესაბამისობაში მოსაყვანად.

ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში მუხლების თანმიმდევრულობა მოცემულია ლიკვიდურობის ხარისხის მიხედვით. ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში (მიმდინარე) და ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების თარიღიდან 12 თვეზე მეტი ხნის განმავლობაში (გრძელვადიანი) დავალიანების ამოღებისა და ანგარიშსწორების ოპერაციების ანალიზი წარმოდგენილია 32-ე შენიშვნაში.

სამუშაო ვალუტა

ჯგუფის თითოეული სამეურნეო ერთეულის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული მუხლები ფასდება იმ ეკონომიკური გარემოს ვალუტაში, რომელშიც ეს სამეურნეო ერთეული საქმიანობს (შემდგომში „სამუშაო ვალუტა“). ჯგუფის მშობელი კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის ქართული ლარი. ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარსადგენი ვალუტაა ლარი. ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა აღწერილია ქვემოთ.

(ათას ლარში)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ბანკის, ბანკის კონტროლს დაქვემდებარებული სამეურნეო ერთეულებისა და მისი შვილობილი კომპანიების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ბანკს:

- აქვს გავლენა ინვესტიციის ობიექტზე;
- იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება; და
- შეუძლია თავისი გავლენის გამოყენება უკუგებაზე ზემოქმედებისთვის.

ბანკი ხელახლა შეაფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტიციის ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის ზემოაღნიშნული სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებები მომხდარი.

როდესაც ბანკი ინვესტიციის ობიექტში უმრავლესობაზე ნაკლებ ხმებს ფლობს, მას გავლენა ექნება ინვესტიციის ობიექტზე, თუ ხმის უფლება საკმარისია, რომ მას ჰქონდეს პრაქტიკული უნარი ერთპიროვნულად წარმართოს ინვესტიციის ობიექტის შესაბამისი საქმიანობა. იმის შეფასებისას, ბანკის ხმის უფლება საკმარისია თუ არა ინვესტიციის ობიექტზე გავლენის განსახორციელებლად, ბანკი ყველა შესაბამის ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ბანკის ხმის უფლებათა რაოდენობა სხვა მფლობელების ხმის უფლებების რაოდენობასა და გაბნევასთან შედარებით;
- ბანკის, სხვა მფლობელებისა და სხვა მხარეების პოტენციული ხმის უფლებები;
- სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან წარმომდგარი უფლებები; და
- ნებისმიერი დამატებითი ფაქტი ან გარემოება, რომელიც მიანიშნებს იმაზე, რომ ბანკს ამყარებს აქვს, ან არ აქვს უნარი, მართოს შესაბამისი საქმიანობა ისეთ დროს, როდესაც გადაწყვეტილებების მიღებაა საჭირო, მათ შორის ხმის მიცემის გამოცდილება წინა პარტნიორების კრებებზე.

შვილობილი საწარმოს კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ბანკი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც ბანკი კარგავს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე. კერძოდ, წლის განმავლობაში შექმნილი ან გასხვისებული შვილობილი კომპანიის შემოსავალი და ხარჯები აღირიცხება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში იმ თარიღიდან, როდესაც ბანკი იძენს კონტროლს, იმ თარიღამდე, როდესაც ბანკის კონტროლი შვილობილ კომპანიაზე წყდება.

საჭიროების შემთხვევაში ხდება შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან.

ჯგუფის წევრებს შორის შემდგარ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა შიდაჯგუფური ვალდებულება, კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად გაიქვითება.

შემოსავლის აღიარება

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

ფინანსური აქტივიდან საპროცენტო შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია, რომ ჯგუფი მისგან მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს და შემოსავლის შეფასება საიმედოდ არის შესაძლებელი.

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება ხდება აღრიცხვის დარიცხვის მეთოდით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების (ან ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების ჯგუფის) ამორტიზებული ღირებულების გაანგარიშებისა და შესაბამის პერიოდზე საპროცენტო შემოსავლისა და საპროცენტო ხარჯის განაწილების მეთოდი.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახდენს მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების (მათ შორის ყველა გადახდილი ან მიღებული გასამრჯელო, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, გარიგების დანახარჯები და სხვა პრემიები თუ დისკონტები) დისკონტირებას სავალო ინსტრუმენტის მოქმედების მოსალოდნელ ვადაზე ან (საჭიროების შემთხვევაში) უფრო ხანმოკლე ვადაზე, თავდაპირველი აღიარებისას დაფიქსირებულ წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე.

(ათას ლარში)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემოსავლის აღიარება (გაგრძელება)

მას შემდეგ, რაც ფინანსური აქტივი ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფი მათი გაუფასურების ზარალის გამო მთლიანად (ან ნაწილობრივ) ჩამოიწერება, ხდება საპროცენტო შემოსავლის აღიარება იმ საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც გამოიყენება გაუფასურების ზარალის შეფასების მიზნით სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებისათვის.

გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება

სესხის გაცემის საკომისიოს გადავადდება მასთან დაკავშირებულ პირდაპირ დანახარჯებთან ერთად და ხდება მისი აღიარება სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირების სახით. თუ მოსალოდნელია, რომ სესხის გაცემის ვალდებულება შედეგად გამოიღებს კონკრეტულ საკრედიტო შეთანხმებას, სესხის გაცემის ვალდებულების საკომისიო გადავადდება მასთან დაკავშირებულ პირდაპირ დანახარჯებთან ერთად და ხდება მისი აღიარება აღნიშნული კრედიტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირების სახით. თუ მოსალოდნელი არ არის, რომ სესხის გაცემის ვალდებულება კონკრეტულ საკრედიტო შეთანხმებას განაპირობებს, ხდება სესხის გაცემის ვალდებულების საკომისიოს აღიარება სესხის გაცემის ვალდებულების დარჩენილი პერიოდის მოგებაში ან ზარალში. თუ სესხის გაცემის ვალდებულების ვადა სესხის გაუცემლად ამოიწურება, სესხის გაცემის ვალდებულების საკომისიო ვადის გასვლისთანავე აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში. სესხის მომსახურების ღირებულების აღიარება ხდება შემოსავლად მომსახურების გაწევისთანავე. სესხის სინდიცირების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, სინდიცირების დასრულებისთანავე.

ყველა დანარჩენი საკომისიოს აღიარება ხდება მომსახურებების გაწევისთანავე.

დივიდენდის სახით მიღებული შემოსავლის აღიარება

ინვესტიციებიდან დივიდენდის სახით მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც აქციონერს განესაზღვრება დივიდენდის მიღების უფლება (თუ მოსალოდნელია, რომ ჯგუფი მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს და შემოსავლის შეფასება საიმედოდ არის შესაძლებელი).

საიჯარო შემოსავლის აღიარება

ჯგუფის, როგორც მეიჯაროს პოლიტიკა შემოსავლის აღიარებასთან მიმართებაში მოცემულია მუხლში სახელწოდებით „იჯარა“.

ფინანსური ინსტრუმენტები

ჯგუფი ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს თავის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებს მაშინ, როდესაც ხდება ინსტრუმენტთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო ვალდებულების მხარე. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ყიდვა-გაყიდვის გარიგებების აღიარება ხდება ანგარიშსწორების თარიღით აღრიცხვის მეშვეობით. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვის გარიგებები ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით. გარიგების დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ განეკუთვნება ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების შეძენას ან გამოშვებას (მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების გარდა), პირველადი აღიარებისას, შესაბამისად, ემატება ან აკლდება ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებას. გარიგების დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ განეკუთვნება მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შეძენას ან გამოშვებას, მაშინვე არის აღიარებული მოგებაში ან ზარალში.

*(ათას ლარში)***2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)****ფინანსური აქტივები**

ფინანსური აქტივები იყოფა შემდეგ კონკრეტულ კატეგორიებად: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ და მოგებაში ან ზარალში ასახულ ფინანსურ აქტივებად, დაფარვის ვადამდე ფლობილ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებად, გასაყიდად გამიზნულ ფინანსურ აქტივებად, და სესხებად და მისაღებ ანგარიშებად. კლასიფიკაცია დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის ხასიათსა და მიზნობრიობაზე და განისაზღვრება თავდაპირველი აღიარებისას.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებაში ან ზარალში ასახული ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები მიეკუთვნება „სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებაში ან ზარალში ასახულის“ კატეგორიას მაშინ, თუ ფინანსური აქტივის ფლობის მიზანია მისით ვაჭრობა ან თუ ფინანსური აქტივის დანიშნულებაა სამართლიანი ღირებულებით შეფასება და მოგებაში ან ზარალში ასახვა.

ფინანსური აქტივი „ვაჭრობისთვის გამიზნულის“ კატეგორიას მიეკუთვნება, თუ:

- მისი შემენის ძირითადი მიზანი უახლოეს მომავალში მის გაყიდვაა; ან
- პირველადი აღიარებისას ის შედის გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების პორტფელში, რომლებსაც ჯგუფი ერთობლივად მართავს და რომლებიც წარსულში მოკლევადიანი მოგების მისაღებად გამოიყენება; ან
- არის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც არ არის გამიზნული ჰეჯირებისთვის და არ არის ეფექტური, როგორც ჰეჯირების ინსტრუმენტი.

ვაჭრობისთვის განკუთვნილი ფინანსური აქტივების გარდა, ფინანსური აქტივი შეიძლება თავდაპირველი აღიარებისას მიეკუთვნოს სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებაში ან ზარალში ასახულის კატეგორიას, თუ:

- ამგვარი მიკუთვნება აღმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად ამცირებს შეფასების ან აღიარების არათანმიმდევრულობას, რაც სხვა შემთხვევაში იარსებებდა; ან
- ფინანსური აქტივი არის ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების ჯგუფის, ან ორივეს ნაწილი, რომელიც იმართება და ფასდება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე, ჯგუფის დოკუმენტირებული რისკის მართვის ან ინვესტირების სტრატეგიის შესაბამისად, და დაჯგუფების შეახებ ინფორმაციის წარდგენა ჯგუფის შიგნით ხდება ამის საფუძველზე; ან
- არის ერთი ან ერთზე მეტი ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტის შესახებ კონტრაქტის ნაწილი და ბასს (IAS) 39-ით „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ ნებადართულია მთლიანი ნაერთი კონტრაქტის (აქტივი ან ვალდებულება) მიკუთვნება „სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებაში ან ზარალში ასახულის“ კატეგორიისთვის.

ფინანსური აქტივები, რომლებიც მიკუთვნებულია „სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებაში ან ზარალში ასახულის“ კატეგორიისთვის აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო გადაფასებისას მიღებული ნამეტი შემოსავალი ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. მოგებაში ან ზარალში აღიარებული წმინდა ნამეტი შემოსავლობა ან ზარალი მოიცავს ფინანსურ აქტივზე მიღებულ ყველა დივიდენდს და პროცენტს და შედის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების „სხვა შემოსავლისა და ზარალის“ და „საპროცენტო შემოსავლის“ მუხლებში, შესაბამისად.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, რომლებსაც აქვთ ფიქსირებული ან განსაზღვრადი დაფარვების გრაფიკი და ფიქსირებული ვადა, და ჯგუფს აქვს დაფარვის ვადამდე მათი ფლობის სურვილი და შესაძლებლობა. დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეფასება ხორციელდება ამორტიზებადი ღირებულების შესაბამისად, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით (EIR), გაუფასურების გამოკლებით.

(ათას ლარში)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

თუ ჯგუფს მოუხდება დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების უმნიშვნელო ოდენობაზე მეტის ვადამდე გაყიდვა ან რეკლასიფიცირება (გარდა გარკვეული 2. სპეციფიკური გარემოებებისა), მთლიანი კატეგორია შეილახება და საჭირო გახდება რეკლასიფიცირება „გასაყიდად გამიზნულის“ კატეგორიაში. ამასთან, ჯგუფს აკრძალება დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება მიმდინარე ფინანსური წლისა და მომდევნო ორი ფინანსური წლის განმავლობაში.

გასაყიდად გამიზნული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად გამიზნული ფინანსური აქტივები არაწარმოებული აქტივებია, რომლებიც ან „გასაყიდად გამიზნულის“ კატეგორიაშია, ან არ არის კლასიფიცირებული, როგორც (ა) სესხები და მისაღები ანგარიშები, (ბ) დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები ან (გ) სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებაში ან ზარალში ასახული.

ჯგუფს ინვესტიცია აქვს განხორციელებული არაკოტირებულ აქციებში, რომლებითაც ვაჭრობა აქტიურ ბაზარზე არ ხდება და ისინი განეკუთვნება გასაყიდად გამიზნული ფინანსური აქტივების კატეგორიას.

გასაყიდად გამიზნული კაპიტალის ინვესტიციები, რომლებსაც არ აქვთ კოტირებული საბაზრო ფასი აქტიურ ბაზარზე და რომელთა სამართლიანი ღირებულების სათანადო სიზუსტით შეფასება შეუძლებელია, ფასდება თვითღირებულებით, რასაც ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს აკლდება გამოვლენილი გაუფასურების ზარალი.

ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის იურიდიული უფლება და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. შემოსავალი და ხარჯი მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში არ გაიქვითება, თუ ეს არ მოითხოვება ან დაიშვება ბუღალტრული აღრიცხვის რომელიმე სტანდარტით ან ინტერპრეტაციით, რომლის შესახებაც საგანგებოდ მიეთითება ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკაში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს ფინანსური აქტივების ფასდება შესაძლო გაუფასურების ნიშნების აღმოსაჩენად. ფინანსური აქტივები გაუფასურებულად ითვლება მაშინ, როდესაც არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივის პირველადი აღიარების შემდეგ დამდგარმა ერთმა ან ერთზე მეტმა მოვლენამ გავლენა მოახდინა ინვესტიციიდან მოსალოდნელ სამომავლო ფულად ნაკადებზე.

„გასაყიდად გამიზნულის“ კატეგორიაში მოხვედრილი არაკოტირებული კაპიტალის ინვესტიციების შემთხვევაში, გაუფასურების ობიექტურ მტკიცებულებად ჩაითვლება ფასიანი ქაღალდის სამართლიანი ღირებულების მნიშვნელოვანი ან ხანგრძლივი კლება.

(ათას ლარში)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

ყველა დანარჩენი ფინანსური აქტივის შემთხვევაში, გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება იქნება:

- ემიტენტის ან კონტრაქტის მნიშვნელოვანი ფინანსური სირთულეები;
- კონტრაქტის პირობების დარღვევა, როგორცაა ძირითადი თანხის ან პროცენტის გადაუხდელობა ან გადახდის დაგვიანება;
- ძირითადი თანხის ან პროცენტის გადაუხდელობა ან გადახდის დაგვიანება;
- მოსალოდნელია მსესხებლის გაკოტრება ან ფინანსური რეორგანიზაცია; ან
- აღნიშნული ფინანსური აქტივის აქტიური ბაზრის გაუჩინარება ფინანსური სირთულეების გამო.

ფინანსური აქტივების გარკვეული კატეგორიები, მაგალითად სესხები და მისაღები ანგარიშები, ასევე აქტივები, რომელთა ინდივიდუალური გაუფასურებაც შეფასებამ არ გამოავლინა, დამატებით, კოლექტიურადაც ფასდება გაუფასურების დასადგენად. სესხებისა და მისაღები ანგარიშების პორტფელის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება შეიძლება ასევე იყოს წარსულში ჯგუფის მიერ დავალიანების ამოღების გამოცდილება, პორტფელში დაგვიანებული გადახდების რაოდენობის ზრდა, ასევე ქვეყნის მასშტაბით ან ადგილობრივ ეკონომიკურ პირობებში მომხდარი დაკვირვებადი ცვლილებები, რომლებიც კორელაციაშია დებიტორული დავალიანების გადაუხდელობასთან.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, გაუფასურების ზარალის ოდენობა განისაზღვრება, როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებას შორის, რომელიც მიიღება ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეშვეობით დისკონტირებით.

თვითღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, გაუფასურების ზარალის ოდენობა განისაზღვრება, როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებას შორის, რომელიც მიიღება ანალოგიურ ფინანსურ აქტივზე არსებული საბაზრო უკუგების განაკვეთის მეშვეობით დისკონტირებით. ასეთი გაუფასურების ზარალი მომდევნო პერიოდებში არ შეზღუდდება.

ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულება პირდაპირ მცირდება გაუფასურების ზარალით ყველა ფინანსური აქტივის შემთხვევაში. გამონაკლისია სესხები და მისაღები ანგარიშები, რომელთა შემთხვევაშიც საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის გამოყენებით. თუ სესხი ან დებიტორული დავალიანება უიმედოდ ჩაითვლება, ის ჩამოიწერება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშიდან. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი აღდგენა ხდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კრედიტის მხარეზე ასახვით. გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის საბალანსო ღირებულებაში ცვლილებების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, თუ მომდევნო პერიოდში გაუფასურების ზარალი შემცირდება და ეს შემცირება შეიძლება ობიექტურად უკავშირდებოდეს გაუფასურების აღიარების შემდეგ დამდგარ გარემოებას, უკვე აღიარებული გაუფასურების ზარალი შეზღუდდება მოგებაში ან ზარალში ასახვის მეშვეობით იმდენად, რომ გაუფასურების შეზღუდვის თარიღისთვის არსებული ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება არ აღემატებოდეს იმ ამორტიზებულ ღირებულებას, რომელიც გვექნებოდა, გაუფასურება რომ არ აღიარებულიყო.

რესტრუქტურული სესხები

საჭიროების შემთხვევაში ჯგუფი ახდენს სესხების რესტრუქტურულიზაციას ნაცვლად იმისა, რომ დაისაკუთროს უზრუნველყოფის საგანი. აღნიშნული შესაძლოა მოიცავდეს დაფარვის პირობების გაუმჯობესებას და სესხის ახალი პირობების შეთანხმებას. პირობების გადასინჯვის შემდეგ ნებისმიერ გაუფასურება ფასდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, პირობების გადასინჯვამდე გაანგარიშების ანალოგიურად, და სესხი აღარ ჩაითვლება ვადაგადაცილებულად. ხელმძღვანელობა მუდმივად ახდენს რესტრუქტურული სესხების მონიტორინგს, რათა დარწმუნდეს რომ შესრულებულია ყველა პირობა და სამომავლო დაფარვები მოსალოდნელია. გაუფასურებასთან მიმართებაში სესხები კვლავაც ფასდება ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად და შეფასებისთვის გამოიყენება სესხის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი.

(ათას ლარში)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

ჩამოწერილი სესხები და ავანსები

სესხები და ავანსები ჩამოიწერება გაუფასურების რეზერვის დანაკარგებიდან, როდესაც უიმედოდ ჩაითვლება. სესხები და ავანსები ჩამოიწერება მას შემდეგ, რაც ხელმძღვანელობა ამოწურავს ჯგუფის მიმართ არსებული დავალიანების ამოღების ყველა შესაძლებლობას. ჩამოწერილი თანხების აღდგენა აისახება მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღდგენის პერიოდში ფინანსური აქტივების გაუფასურების დანარჩენიდან გაქვითვის სახით.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც იწურება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული უფლებები აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღებაზე ან როდესაც სხვა მხარეს გადასცემს ფინანსურ აქტივს და ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული თითქმის ყველა რისკსა და სარგებელს. თუ ჯგუფი არც გადაცემს და არც ინარჩუნებს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს და აგრძელებს გადაცემული აქტივის კონტროლს, ჯგუფი აღიარებს თავის შენარჩუნებულ ინტერესს აქტივში და მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებაში, იმ თანხების ოდენობით, რომელთა გადახდაც მას შეიძლება მოუხდეს. თუ ჯგუფი ინარჩუნებს გადაცემული ფინანსური აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს, ჯგუფი აგრძელებს ფინანსური აქტივის აღიარებას და ასევე აღიარებს მიღებული თანხებისთვის უზრუნველყოფილ ნასესხებ სახსრებს.

ფინანსური აქტივის აღიარების სრულად შეწყვეტის შემთხვევაში, აქტივის საბალანსო ღირებულებას, მიღებულ თანხას და დებიტორულ დავალიანებასა და სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ და კაპიტალში დაგროვილ ჯამურ შემოსავალს ან ზარალს შორის არსებული სხვაობის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივის აღიარების არასრულად შეწყვეტის შემთხვევაში (მაგ. როდესაც ჯგუფი იტოვებს გადაცემული აქტივის ნაწილის გამოსყიდვის უფლებას), ჯგუფი ფინანსური აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებას გადაანაწილებს იმ ნაწილზე, რომელში მონაწილეობის შენარჩუნებასაც აღიარებს, და იმ ნაწილზე, რომელსაც აღარ აღიარებს, გადაცემის თარიღისთვის მათი ფარდობითი სამართლიანი ღირებულებების მიხედვით. აღიარებაშეწყვეტილი ნაწილისთვის მიკუთვნებულ საბალანსო ღირებულებასა და აღიარებაშეწყვეტილ ნაწილში მიღებული საზღაურისა და მასზე განაწილებული და სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული დაგროვილი ნამეტი შემოსავლის ან ზარალის ჯამს შორის სხვაობის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. დაგროვილი შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში ნაწილდება იმ ნაწილს, რომლის აღიარებაც გრძელდება და აღიარებაშეწყვეტილ ნაწილს შორის მათი ფარდობითი სამართლიანი ღირებულებების მიხედვით.

ფინანსური ვალდებულებები და გამომწვეული წილობრივი ინსტრუმენტები

მოზიდულ და საკუთარ კაპიტალად კლასიფიცირება

ჯგუფის საწარმოს მიერ გამოშვებული სავალო და წილობრივი ინსტრუმენტები კლასიფიცირდება როგორც ფინანსური ვალდებულება ან როგორც კაპიტალი, სახელშეკრულებო პირობებისა და ფინანსური ვალდებულებისა და წილობრივი ინსტრუმენტის განმარტებების მიხედვით.

წილობრივი ინსტრუმენტები

წილობრივი ინსტრუმენტი არის კონტრაქტი, რომლითაც დასტურდება ნარჩენი ინტერესი საწარმოს აქტივში ყველა მისი ვალდებულების გამოქვითვის შემდეგ. ჯგუფის მიერ გამოშვებული წილობრივი ინსტრუმენტების აღიარება ხდება მიღებული საზღაურის ოდენობით, რასაც აკლდება გამომწვევასთან დაკავშირებული პირდაპირი დანახარჯები.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიცირება ხდება ან „სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ და მოგებაში ან ზარალში ასახულ“ ფინანსურ ვალდებულებებად, ან „სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად“.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებაში ან ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები

(ათას ლარში)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება) ფინანსური ვალდებულებები და გამოშვებული წილობრივი ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები მიეკუთვნება „სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებაში ან ზარალში ასახულის“ კატეგორიას მაშინ, თუ ფინანსური ვალდებულების ფლობის მიზანია მისით ვაჭრობა ან თუ მისი დანიშნულებაა სამართლიანი ღირებულებით შეფასება და მოგებაში ან ზარალში ასახვა.

ფინანსური ვალდებულება „ვაჭრობისთვის გამიზნული“ კატეგორიას მიეკუთვნება, თუ:

- ვალდებულების აღება მოხდა ძირითადად მისი უახლოეს მომავალში გადაყიდვის მიზნით; ან
- პირველად აღიარებისას ის შედის გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების პორტფელში, რომლებსაც ჯგუფი ერთობლივად მართავს და რომლებიც წარსულში მოკლევადიანი მოგების მისაღებად გამოიყენება; ან
- არის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც არ არის გამიზნული ჰეჯირებისთვის და არ არის ეფექტური, როგორც ჰეჯირების ინსტრუმენტი.

ვაჭრობისთვის განკუთვნილი ფინანსური ვალდებულების გარდა, ფინანსური ვალდებულება შეიძლება თავდაპირველი აღიარებისას მიეკუთვნოს სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებაში ან ზარალში ასახულის კატეგორიას, თუ:

- ამგვარი მიკუთვნება აღმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად ამცირებს შეფასების ან აღიარების არათანმიმდევრულობას, რაც სხვა შემთხვევაში იარსებებდა; ან
- ფინანსური ვალდებულება არის ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების ჯგუფის, ან ორივეს ნაწილი, რომელიც იმართება და ფასდება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე, ჯგუფის დოკუმენტირებული რისკის მართვის ან ინვესტირების სტრატეგიის შესაბამისად, და დაჯგუფების შესახებ ინფორმაციის წარდგენა ჯგუფის შიგნით ხდება ამის საფუძველზე; ან
- არის ერთი ან ერთზე მეტი ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტის შესახებ კონტრაქტის ნაწილი და ბასს (IAS) 39-ით „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ ნებადართულია მთლიანი ნაერთი კონტრაქტის (აქტივი ან ვალდებულება) მიკუთვნება „სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებაში ან ზარალში ასახულის“ კატეგორიისთვის.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები (ბანკების ანაზრების, კლიენტების ანაზრების, ნასესხები სახსრების, სუბორდინირებული ვალისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებების ჩათვლით) თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება გარიგების დანახარჯები.

სხვა ფინანსური ვალდებულებების შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ხოლო საპროცენტო ხარჯის აღიარება ხდება ეფექტური შემოსავლიანობის საფუძველზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებული ღირებულების განაგარიშებისა და შესაბამის პერიოდზე საპროცენტო ხარჯის განაწილების მეთოდი. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახდენს მომავალში მოსალოდნელი ნაღდი ფულით გადახდების (მათ შორის ყველა გადახდილი ან მიღებული გასამრჯელო, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, გარიგების დანახარჯები და სხვა პრემიები თუ დისკონტები) დისკონტირებას ფინანსური ვალდებულების მოქმედების მოსალოდნელ ვადაზე ან (საჭიროების შემთხვევაში) უფრო ხანმოკლე ვადაზე, თავდაპირველი აღიარებისას დაფიქსირებულ წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტი არის ისეთი კონტრაქტი, რომელიც ემიტენტის ავალდებულებს გარკვეულ შენატანების განხორციელებას, რომ აუნაზღაუროს თავდებობის მფლობელს ზარალი, რომელიც მან განიცადა კონკრეტული დებიტორის მიერ სავალო ინსტრუმენტის პირობების თანახმად გადახდის დაგვიანების გამო.

ჯგუფის მიერ გამოშვებული ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები თავდაპირველად ფასდება მათი სამართლიანი ღირებულებით და შემდეგ გადაფასდება ქვემოთ მოცემულ თანხებს შორის უდიდესით:

- კონტრაქტით გათვალისწინებული ვალდებულების ოდენობა, რომელიც ბასს (IAS) 37-ის „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ მიხედვით არის განსაზღვრული; და
- თავდაპირველად აღიარებული თანხა, რომელსაც, საჭიროების შემთხვევაში აკლდება შემოსავლის აღიარების პოლიტიკის შესაბამისად აღიარებული დაგროვილი ამორტიზაცია.

(ათას ლარში)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება) ფინანსური ვალდებულებები და გამოშვებული წილობრივი ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

საქმიანობის გარანტიის ხელშეკრულებები

საქმიანობის გარანტიების ხელშეკრულებები არის კონტრაქტები, რომლებიც უზრუნველყოფს კომპენსაციას თუ მეორე მხარე ვერ ასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. ამგვარი ხელშეკრულებები არ ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის გადაცემას. საქმიანობის გარანტიის ხელშეკრულებები თავდაპირველად აღირიცხება გარესაბალანსო უწყისში. შემოსავლის აღიარება ხდება წარმოშობისთანავე შესაბამისი ხელშეკრულების სასიცოცხლო ციკლის მანძილზე. თითოეული ანგარიშგების პერიოდის დასრულებისას, საქმიანობის გარანტიის ხელშეკრულებების რეზერვი ფასდება ხარჯების მაქსიმალურად გამომთვლით, რაც საჭიროა პერიოდის დასრულებისას კონტრაქტის ანგარიშსწირებისათვის, მას აკლდება მიმდინარე ღირებულება, თუ დისკონტის ეფექტი მატერიალურია.

ბანკს გააჩნია სახელშეკრულებო უფლება, რომ კლიენტებს მიმართოს საქმიანობის გარანტიის კონტრაქტების ანგარიშსწორებისას გადახდილი თანხების ამოსაღებად. ამგვარი თანხების აღიარება ხდება, როგორც „სესხები და მისაღები ანგარიშები“.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მხოლოდ ჯგუფის ვალდებულებების შესრულების, გაუქმების ან ამოწურვის შემთხვევაში. როდესაც ხდება არსებული ფინანსური ვალდებულების ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე არსებითად განსხვავებული პირობებით ან არსებული ვალდებულების პირობები არსებითად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება განიხილება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ და გადასახდელ საზღაურს შორის სხვაობის აღიარება ხდება მოგებასა და ზარალში.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჯგუფი მონაწილეობს სხვადასხვა წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებში, რომ მართოს თავისი საპროცენტო და სავალუტო რისკები. ასეთ ინსტრუმენტებს მიეკუთვნება სავალუტო ფორვარდული კონტრაქტები, საპროცენტო განაკვეთის სვოპები და სავალუტო სვოპები.

ჯგუფი თავის კონტრაქტულ ბანკებთან მიმართებაში ახდენს ანაზრების გაქვითვას ვალუტის გადაცვლის მიზნით. ასეთი ანაზრები იურიდიულად განცალკევებულია, მაგრამ არის აგრეგირებული და აღირიცხება ერთიანი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის სახით (სავალუტო სვოპი) ნეტოს საფუძველზე, როდესაც (i) ანაზრების განთავსება ხდება ერთსა და იმავე დროს და ერთმანეთის გათვალისწინებით, (ii) ჰყავთ ერთი და იგივე კონტრაქტი, (iii) აქვთ ერთი და იგივე რისკი, და (iv) არ არსებობს ოპერაციების განცალკევების მიზანი, რომლის მიღწევაც არ შეიძლება ერთიანი ოპერაციით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით იმ თარიღისთვის, როდესაც გაფორმდა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების კონტრაქტი და შემდეგ ხდება გადაფასება მათ სამართლიან ღირებულებამდე ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აღირიცხება აქტივად, როდესაც სამართლიანი ღირებულება დადებითია და ვალდებულებად, როცა სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ცვლილებები წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაში შედის მოგებაში ან ზარალში როგორც წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე ნამეტი შემოსავალი/(ზარალი) ან როგორც სავალუტო ოპერაციებზე ნამეტი შემოსავალი/(ზარალი), ინსტრუმენტის ხასიათიდან გამომდინარე. ჯგუფი ამ ინსტრუმენტებზე ჰეჯირების აღირიცხვას არ აწარმოებს.

ფინანსური იჯარის მისაღები ანგარიშები (ინვესტიცია ფინანსურ იჯარაში). როცა ჯგუფი არის მეიჯარე იჯარის ხელშეკრულებაში, რომლის მიხედვითაც ყველა რისკი და სარგებელი არსებითად გადადის მოიჯარის საკუთრებაში, იჯარით გაცემული აქტივები წარმოდგენილია, როგორც ინვესტიციები ფინანსურ იჯარაში და მათი საბალანსო ღირებულება არის მომავალში იჯარის გადახდების მიმდინარე ღირებულება. ინვესტიციები ფინანსურ იჯარაში თავდაპირველად აღიარებულია წარმოშობისთანავე (როცა იწყება ფინანსური იჯარა), რისთვისაც იყენებენ თავიდან განსაზღვრულ (იჯარის ხელშეკრულების დაწყებისას და იმ თარიღისთვის, როცა მხარეები იღებენ ვალდებულებას იჯარის ძირითად რეზერვებზე) დისკონტის განაკვეთს.

(ათას ლარში)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება) წარმოებულ ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

სხვაობა მთლიან მისაღებ ანგარიშსა და მიმდინარე ღირებულებას შორის წარმოადგენს მიუღებელ ფინანსურ შემოსავალს. ამ შემოსავლის აღიარება იჯარის ვადაზე ხდება წმინდა საინვესტიციო მეთოდის (დაბეგვრამდე) გამოყენებით, რაც ასახავს მუდმივი პერიოდული ამონაგების მაჩვენებელს. დამატებითი ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის დაკავშირებული იჯარის მოლაპარაკებასა და გაფორმებასთან შედის ფინანსური იჯარის მისაღები ანგარიშების თავდაპირველ შეფასებაში და ამცირებს იჯარის ვადაში აღიარებული შემოსავლის თანხას. იჯარიდან მიღებული ფინანსური შემოსავალი აისახება მოგება-ზარალის უწყისში საპროცენტო შემოსავლის ანგარიშში.

გაუფასურების დანაკარგების აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშში ერთი ან მეტი მოვლენის წარმოშობისთანავე („დანაკარგების მოვლენები“), როცა ამ მოვლენას ადგილი ჰქონდა იჯარაში ინვესტიციის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ჯგუფი იყენებს იგივე ძირითად კრიტერიუმებს, რათა დაადგინოს, რომ არსებობს გაუფასურების ზარალის ობიექტური მტკიცებულება, რომლის თანახმადაც გაუფასურების ზარალი წარმოიშვა სესხებზე, რომელთა თვითღირებულება ამორტიზაციის ხარჯებით იყო აღიარებული (როგორც ეს ადრე აღინიშნა ამ შენიშვნებში). გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება რეზერვის ანგარიშით, რათა ჩამოიწეროს მისაღები ანგარიშების წმინდა საბალანსო ღირებულება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებაზე (ეს გამორიცხავს მომავალში საკრედიტო დანაკარგებს, რომელთაც შეიძლება ადგილი ჰქონდეს), დისკონტირებული საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც განსაზღვრულია ფინანსურ იჯარაში. სავარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადები ასახავს ფულად ნაკადებს, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას იჯარას დაქვემდებარებული აქტივების ყიდვა-გაყიდვის შედეგად.

შეწყვეტილი იჯარიდან მისაღები თანხები. ბანკი აღიარებს მისაღებ ანგარიშებს შეწყვეტილი ხელშეკრულებებიდან იჯარის ხელშეკრულების შეწყვეტის მომენტისთანავე. ამგვარი მისაღები ანგარიშების აღიარება ხდება თანხით, რომელიც მოიცავს სხვაობას დასაკუთრებული აქტივების სამართლიან ღირებულებასა და ფინანსურ იჯარაში წმინდა ინვესტიციის მიმდინარე ნაშთს შორის. მისაღები ანგარიშების აღრიცხვა ხდება ამორტიზაციის ხარჯს გამოკლებული გაუფასურება.

წინასწარი გადახდა საიჯარო აქტივების შესაძენად. საიჯარო აქტივების შესაძენად წინასწარი გადახდა მოიცავს საპროცენტო საავანსო გადახდებს, რომლებიც სრულდება აქტივების შესაძენად იჯარით გადაცემისათვის. ამგვარი ავანსები აღიარდება ამორტიზაციის ხარჯს გამოკლებული გაუფასურება. იჯარის დაწყებისას, საიჯარო ხელშეკრულებებთან მიმართებაში გადახდილი იჯარის ავანსი გადადის ფინანსურ იჯარაში წმინდა ინვესტიციის ანგარიშში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს სალაროში, შეუზღუდავ ნაშთებს საკორესპონდენტო და ვადიან ანაბრებზე საქართველოს ეროვნულ ბანკში, რომელთა თავდაპირველი ვადა მაქსიმუმ 90 დღეა და ფინანსური დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნებს, რომელთა თავდაპირველი ვადაც მაქსიმუმ 90 დღეა და თავისუფალია ყოველგვარი საკონტრაქტო დატვირთვებისგან.

სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში აღიარდება ამორტიზებული ღირებულებით და წარმოადგენს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომელთა გამოყენებაც ჯგუფის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად არ არის ხელმისაწვდომი და შესაბამისად, არ აისახება, როგორც ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების შემადგენელი ნაწილი ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგების მიზნებისათვის.

გამოსყიდვისა და უკუგამოსყიდვის შეთანხმებები და ფასიანი ქაღალდების გასესხება

გაყიდვისა და გამოსყიდვის შეთანხმებები („რეპო გარიგებები“) აღიარდება უზრუნველყოფილი ფინანსური გარიგებების სახით. ყიდვისა და გამოსყიდვის შეთანხმებების ფარგლებში გაყიდული ფასიანი ქაღალდები რჩება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში და, თუ მხარეს, რომელსაც გადაეცა ფასიანი ქაღალდები, ხელშეკრულებით ან ჩვეულებით, უფლება აქვს გაყიდოს ან ხელახლა დააგირაოს ისინი, რეკლასიფიცირდება, როგორც გაყიდვისა და გამოსყიდვის ხელშეკრულებების ფარგლებში დაგირავებული ფასიანი ქაღალდები. შესაბამისი ვალდებულება აისახება საკრედიტო დაწესებულებების ან კლიენტების მიმართ

(ათას ლარში)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გამოსყიდვისა და უკუგამოსყიდვის შეთანხმებები და ფასიანი ქაღალდების გასესხება (გაგრძელება)

არსებული ვალდებულებების ოდენობით. გადაყიდვის („უკურეპო ოპერაციები“) ხელშეკრულებების ფარგლებში შესყიდული ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება, როგორც მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ ან კლიენტებზე გაცემული სესხები. სხვაობა გაყიდვისა და გამოსყიდვის ფასებს შორის აღირიცხება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი და დაერიცხება რეპო გარიგებების შეთანხმებების ვადას ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

კონტრაქტებისთვის ნასესხები ფასიანი ქაღალდები რჩება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. ნასესხები ფასიანი ქაღალდები არ აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ ისინი არ იყიდება მესამე მხარეებზე, რა შემთხვევაშიც ყიდვა და გაყიდვა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღირიცხება, როგორც სავაჭრო ფასიანი ქაღალდებიდან მიღებულ შემოსავალს გამოკლებული ზარალი. მათი დაბრუნების ვალდებულება აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, როგორც სავაჭრო ვალდებულება.

დასაკუთრებული აქტივები

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს არაფინანსურ აქტივებს, რომლებიც ჯგუფმა დაისაკუთრა ვადაგადაცილებული სესხების თანხის ამოღებისას. ეს აქტივები შეძენისას ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და აისახება შენობებსა და აღჭურვილობაში, საინვესტიციო ქონებაში ან სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში, სხვა აქტივების მუხლში. ეს კლასიფიკაცია დამოკიდებულია უზრუნველყოფის მახასიათებლებსა და ჯგუფის გადაწყვეტილებაზე ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით. ეს აქტივები შემდგომში გადაფასდება და აღირიცხება აქტივების ამ კატეგორიების შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად. დასაკუთრებული აქტივების სასაქონლო-მატერიალური მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

ძირითადი საშუალებები

საქონლისა და მომსახურების მიწოდებისთვის, ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის გამოყენებული მიწა და შენობა-ნაგებობები ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღირიცხება გადაფასებული ღირებულებებით, რაც წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას გადაფასების თარიღისათვის გამოკლებული შემდგომში დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი. გადაფასება ხდება საკმარისი სიხშირით ისე, რომ საბალანსო ღირებულებები არსებითად არ განსხვავდება იმ ღირებულებისგან, რომლებიც განისაზღვრებოდა სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

მიწისა და შენობა-ნაგებობების გადაფასების შედეგად ღირებულების ზრდა აისახება სხვა სრულ შემოსავალში და გროვდება კაპიტალში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ის შეაბრუნებს ამავე აქტივის გადაფასების შედეგად ღირებულების შემცირებას, რომელიც მოგებაში ან ზარალშია მანამდე აღიარებული. ასეთ შემთხვევაში ზრდა კრედიტდება მოგებაში და ზარალში იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც მანამდე ღირებულების შემცირება გატარდა ხარჯად. მიწისა და შენობა-ნაგებობების შეფასების შედეგად საბალანსო ღირებულების შემცირება აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში იმ ოდენობით, რამდენადაც აღემატება ამავე აქტივის უწინდელ გადაფასებასთან დაკავშირებული რეზერვის ნაშთს (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).

დაუმთავრებელი მშენებლობა აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აღიარებული გაუფასურების ზარალი. თვითღირებულება მოიცავს პროფესიულ გასამრჯელოს და, განსაკუთრებული აქტივების შემთხვევაში, ნასესხები სახსრები კაპიტალიზდება ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. დაუმთავრებელი მშენებლობა კლასიფიცირდება ძირითადი საშუალებების შესაბამის კატეგორიებში, როდესაც დასრულება და მზადაა მიზნობრივად გამოყენებისთვის. ამ აქტივების ცვეთა, სხვა ძირითადი საშუალების ანალოგიურად, იწყება მაშინ, როდესაც აქტივები მიზნობრივად გამოყენებისთვის მზად არის.

საკუთრებაში არსებული მიწის ცვეთა არ ხდება.

აღჭურვილობა და ინვენტარი აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურებით გამოწვეული დაგროვილი ზარალი.

(ათას ლარში)

**2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)
ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)**

ცვეთის აღიარება ხდება ნარჩენი ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების ან აქტივების შეფასებული ღირებულების ჩამოსაწერად (გარდა საკუთრებაში არსებული მიწისა და მიმდინარე მშენებლობებისა), სასარგებლო გამოყენების ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით. სასარგებლო გამოყენების ვადა, ნარჩენი ღირებულება და ცვეთის მეთოდები გადაიხედება ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს და ნებისმიერი შეტანილი ცვლილების ეფექტი აღირიცხება პერსპექტიულად შემდეგი წლიური განაკვეთებით:

შენობა-ნაგებობები	1%-3.33%
საოფისე და კომპიუტერული აღჭურვილობა	10%-20%
ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	20%
სხვა	20%

საიჯარო ქონების გაუმჯობესება ამორტიზდება შესაბამისი იჯარით აღებული აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადაზე. შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

გადაფასებულ შენობებზე დარიცხული ცვეთა აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. გადაფასებული ქონების შემდგომი გამოყენებისას, ქონების გადაფასების რეზერვში დარჩენილი მიკუთვნებადი გადაფასების ზედმეტობა პირდაპირ გაუნაწილებელ მოგებაში გადადის.

ძირითადი საშუალების ობიექტის აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასხვისებისას ან მაშინ, როდესაც მისი შემდგომი გამოყენებიდან მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. ძირითადი საშუალებების მუხლის გასხვისების ან ექსპლუატაციიდან ამოღების შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც აქტივის გაყიდვიდან მიღებულ შემოსავალსა და მის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და მისი აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

არამატერიალური აქტივები

ინდივიდუალურად შესყიდული არამატერიალური აქტივები

ინდივიდუალურად შეძენილი არამატერიალური აქტივები, რომლებსაც სასარგებლო გამოყენების სასრული ვადა აქვთ, აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. ამორტიზაცია გამოითვლება დარიცხვის წრფივი მეთოდით მათი სასარგებლო გამოყენების 3-დან 5 წლამდე ვადაზე. სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადა და ამორტიზაციის მეთოდი გადაიხედება ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს და ნებისმიერი შეტანილი ცვლილების ეფექტი აღირიცხება პერსპექტიულად.

ინდივიდუალურად შეძენილი არამატერიალური აქტივები, რომლებსაც სასარგებლო გამოყენების უსასრულო ვადა აქვთ, აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. სასარგებლო მომსახურების განუსაზღვრელი ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება მინიმუმ ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

არამატერიალური აქტივის აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როცა მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი ფასდება, როგორც გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და მისი აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც აქტივის აღიარება წყდება.

მატერიალური და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება, გუდვილის გარდა

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს ჯგუფი გადახედავს თავისი მატერიალური და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებებს, რომ განსაზღვროს, არსებობს თუ არა ამ აქტივების გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება ამ აქტივის აღდგენითი ღირებულება იმისათვის, რომ

(ათას ლარში)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება) არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

განისაზღვროს გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მასშტაბი. თუ შეუძლებელია ცალკეული აქტივის აღდგენითი ღირებულების განსაზღვრა, ჯგუფი აფასებს იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას, რომელსაც ეს აქტივი მიეკუთვნება. თუ არსებობს განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძველი, კორპორაციული აქტივები ასევე ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ცალკეულ ერთეულებზეც, ან სხვა შემთხვევაში, ისინი ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების უმცირეს ჯგუფზე, რომლისთვისაც შეიძლება განისაზღვროს განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძველი.

განუსაზღვრელი სასარგებლო გამოყენების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივები, ან ის არამატერიალური აქტივები, რომლებიც გამოყენებისთვის ჯერ არ არის ხელმისაწვდომი, გაუფასურების გამოსავლენად მოწმდება მინიმუმ წელიწადში ერთხელ, და აგრეთვე მაშინ, როდესაც აქტივის გაუფასურების ნიშნები არსებობს.

აღდგენითი ღირებულება არის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დასაბეგრი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს, რომლისთვისაც არ დაკორექტირებულა სამომავლოდ პროგნოზირებული ფულადი ნაკადები.

თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) აღდგენითი ღირებულება შეფასებულია, როგორც მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლები, მაშინ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის აღდგენით ღირებულებამდე. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ მოგებაში ან ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი არ არის აღრიცხული გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც გაუფასურების ზარალი აღიარდება, როგორც ღირებულების გადაფასებით მიღებული შემცირება.

თუ გაუფასურების ზარალი შემდგომში შებრუნდება, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება გაიზრდება და შეადგენს მისი აღდგენითი ღირებულების გადასინჯულ ოდენობას, მაგრამ ისე, რომ გაზრდილი საბალანსო ღირებულება არ აღემატებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა, წინა წლებში აქტივზე (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულზე) გაუფასურების ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. გაუფასურების ზარალის შებრუნების აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ მოგებაში ან ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი არ არის აღრიცხული გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც გაუფასურების ზარალის შებრუნება აღიარდება, როგორც ღირებულების გადაფასებით მიღებული ზრდა.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის მიწა, შენობა ან შენობის ნაწილი, რომელიც გაიცემა იჯარით საიჯარო შემოსავლის მისაღებად ან კაპიტალის გაზრდისათვის, და რომელსაც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ჯგუფი არ იყენებს და არ ფლობს გაყიდვის მიზნით. საინვესტიციო ქონებას განეკუთვნება ისეთი ქონებაც, რომლის მშენებლობა ან განახლება მიმდინარეობს საინვესტიციო ქონებად სამომავლო გამოყენებისთვის.

საინვესტიციო ქონების თავდაპირველი აღიარება ხდება თვითღირებულებით, გარიგების დანახარჯების ჩათვლით და შემდეგ ხელშეორედ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ასახავს საბაზრო პირობებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. ბანკის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სხვადასხვა წყაროს საფუძველზე, მათ შორის დამოუკიდებელი შემფასებლების ანგარიშების მიხედვით, რომლებსაც აქვთ აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული სერტიფიცირება და ანალოგიური ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასების გამოცდილება.

საინვესტიციო ქონება, რომლის გარდაქმნაც ხდება საინვესტიციო ქონებად შემდგომი გამოყენებისთვის ან რომლის ბაზარზეც ნაკლებად აქტიური გახდა, კვლავაც სამართლიანი ღირებულებით აღიარდება. გამომოშავებული საიჯარო შემოსავალი აღიარდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში სხვა შემოსავლის ნაწილში. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეცვლის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში და მიეკუთვნება სხვა შემოსავლის ან სხვა საოპერაციო ხარჯების მუხლებს.

(ათას ლარში)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება) საინვესტიციო ქონება (გაგრძელება)

შემდგომი დანახარჯები მხოლოდ მაშინ კაპიტალიზდება, თუ ბანკი მოელის მისგან მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღებას და თუ შესაძლებელია თვითღირებულების სათანადო სიზუსტით შეფასება. ყველა დანარჩენი რემონტისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯები ტარდება ხარჯების ნაწილში მათი გაწვევითანავე. თუ საინვესტიციო ქონებას დაიკავებს მესაკუთრე, მაშინ ხდება მისი რეკლასიფიცირება შენობებად და აღჭურვილობად და მისი საბალანსო ღირებულება რეკლასიფიცირების თარიღისთვის ხდება მისი დასაშვები ღირებულება, რომელიც შემდგომში ცვეთას ექვემდებარება.

გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე საგადასახადო დავალიანებასა და გადავადებულ გადასახადს.

მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე საგადასახადო დავალიანება ეყრდნობა წლის დასაბეგრ მოგებას, რომელიც იანგარიშება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. დასაბეგრი მოგება მოგება განსხვავდება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში გაცხადებული მოგებისგან, იმ შემოსავლის ან ხარჯების მუხლების გამო, რომლებიც დასაბეგრი ან გამოსაქვითია სხვა წლებში და აგრეთვე იმ მუხლების გამო, რომლებიც არასდროს იბეგრება ან იქვითება. ჯგუფის მიმდინარე საგადასახადო დავალიანება იანგარიშება საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით, რომლებიც ძალაშია ან არსებითად ძალაშია ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის.

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული გადასახადის აღიარება ხდება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და დასაბეგრი მოგების გასაანგარიშებლად გამოყენებულ შესაბამის საგადასახადო ბაზებს შორის დროებით სხვაობებზე. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების აღიარება, როგორც წესი, ხდება ყველა დასაბეგრი დროებითი სხვაობის შემთხვევაში. გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება, ზოგადად, ყველა გამოსაქვითი დროებითი სხვაობის შემთხვევაში იმდენად, რამდენადაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც გაიქვითება ეს გამოსაქვითი დროებითი სხვაობები. ასეთი გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარება არ ხდება, თუ დროებითი სხვაობები წარმოდგება გუდვილიდან ან სხვა აქტივებისა ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარებიდან (გარდა საწარმოთა გაერთიანებისა) ისეთ გარიგებაში, რომელიც არც დასაბეგრ მოგებაზე მოქმედებს და არც სააღრიცხვო მოგებაზე.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების აღიარება ხდება დასაბეგრი დროებითი სხვაობების შემთხვევაში, რომლებიც უკავშირდება ინვესტიციებს შვილობილ საწარმოებში, ძირითად საშუალებებს, კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ანარიცხებს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ჯგუფს შეუძლია გააკონტროლოს დროებითი სხვაობების შებრუნება და დროებითი სხვაობის შებრუნება ახლო მომავალში არ არის მოსალოდნელი. სხვა აქტივებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გამოსაქვითი დროებითი სხვაობებიდან წარმომდგარი გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია საკმარისი დასაბეგრი მოგების მიღება, რომ მისგან გაიქვითოს დროებითი სხვაობების სარგებელი და ნავარაუდევია მათი შებრუნება ახლო მომავალში.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების საბალანსო ღირებულება გადაისინჯება ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს და შემცირდება, თუ მოსალოდნელი აღარ არის საკმარისი დასაბეგრი მოგების მიღება, რომლის საშუალებითაც შესაძლებელი გახდება აქტივის მთლიანად ან ნაწილობრივ აღდგენა. გადავადებული საგადასახადო აქტივების საბალანსო ღირებულება გადაისინჯება ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს და შემცირდება, თუ მოსალოდნელი აღარ არის საკმარისი დასაბეგრი მოგების მიღება, რომლის საშუალებითაც შესაძლებელი გახდება აქტივის მთლიანად ან ნაწილობრივ აღდგენა.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ფასდება საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც სავარაუდოდ იმოქმედებს ვალდებულების გასტუმრების ან აქტივის რეალიზაციის პერიოდში, იმ საგადასახადო განაკვეთების (და საგადასახადო კანონების) საფუძველზე, რომლებიც მოქმედებს ან არსებითად მოქმედებს ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის.

(ათას ლარში)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება) გადასახადები (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებებისა და აქტივების შეფასება ასახავს საგადასახადო შედეგებს, რომლებსაც განაპირობებს ის, თუ ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის რამდენად მოელის ჯგუფი თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების აღდგენას ან გასტუმრებას.

წლის მიმდინარე და გადავადებული გადასახადი

მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ისინი უკავშირდება ისეთ მუხლებს, რომლებიც აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში. ამ შემთხვევაში მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის აღიარებაც ხდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში, შესაბამისად.

საოპერაციო გადასახადები

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შედის მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგების საოპერაციო ხარჯებში.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენის გამო აქვს მიმდინარე (იურიდიული თუ არაკონტრაქტული) ვალდებულება, მოსალოდნელია, რომ ჯგუფს მოეთხოვება ამ ვალდებულების გასტუმრება და შესაძლებელია ვალდებულების ოდენობის სათანადო სიზუსტით განსაზღვრა.

ანარიცხებად აღიარებული ოდენობა წარმოადგენს იმ თანხის ყველაზე ზუსტ შეფასებას, რომელიც საჭირო იქნება მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის, ამ ვალდებულებასთან დაკავშირებული რისკებისა და გაურკვევლობების გათვალისწინებით. როდესაც ანარიცხები ფასდება მიმდინარე ვალდებულების გასასტუმრებლად საჭირო ფულადი ნაკადებით, მისი საბალანსო ღირებულება არის ამ ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება (თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მასზე არსებითია).

თუ ანარიცხების დაფარვისთვის საჭირო ეკონომიკური სარგებლის ნაწილობრივ ან მთლიანად მიღება მესამე მხარისგან არის მოსალოდნელი, მისაღები თანხის აღიარება აქტივად ხდება მაშინ, როდესაც ფაქტობრივად გარანტირებულია ანაზღაურების მიღება და მისაღები თანხის ოდენობის სარწმუნოდ შეფასება შესაძლებელია.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაფარვის მიზნით დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

უცხოური ვალუტები

ჯგუფის თითოეული საწარმოს ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ამ საწარმოს სამუშაო ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტებში (უცხოურ ვალუტებში) გამოხატული გარიგებების აღიარება ხდება ამ გარიგებების თარიღებით მოქმედი სავალუტო კურსებით. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის, უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი მუხლების გადაყვანა ხდება ამ თარიღით მოქმედი კურსის გამოყენებით. სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული არაფულადი მუხლები, რომლებიც გამოხატულია უცხოურ ვალუტაში, იმ კურსებით გადაიყვანება, რომლებიც მოქმედებდა იმ თარიღით, როდესაც განისაზღვრა სამართლიანი ღირებულება. არაფულადი მუხლები, რომლებიც შეფასებულია პირვანდელი ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში, არ გადაიყვანება.

(ათას ლარში)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

უცხოური ვალუტები (გაგრძელება)

ფულადი მუხლების საკურსო სხვაობების აღიარება ხდება იმ პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, რომლის ეს სხვაობები დაფიქსირდა.

წლის დასასრულის მდგომარეობით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფმა შემდეგი სავალუტო კურსები გამოიყენა:

	<i>31 დეკემბერი, 2016 წ.</i>	<i>31 დეკემბერი, 2015წ.</i>
ლარი/1 აშშ დოლარი	2.6468	2.3949
ლარი/1 ევრო	2.7940	2.6169

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ცვლილება გამოქვეყნების შემდეგ. ბანკის აქციონერს და ხელმძღვანელობას გააჩნიათ უფლებამოსილება შეცვალონ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება გამოცემის შემდეგ.

3. გადამწყვეტი მნიშვნელობის სააღრიცხვო განსჯა და შეფასების უზუსტობის ძირითადი მიზეზები

ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას ჯგუფის ხელმძღვანელობას მოეთხოვება განსჯა, შეფასება და დაშვებების გამოყენება იმ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებთან დაკავშირებით, რომლებიც მზა სახით ხელმისაწვდომი არ არის სხვა წყაროებიდან. ეს შეფასებები და მათთან დაკავშირებული დაშვებები ეყრდნობა ისტორიულ გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, რომლებიც აქტუალურად მიიჩნევა. ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ამგვარი შეფასებებისგან.

ეს შეფასებები და თანმდევი დაშვებები მუდმივად გადაიხედება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის აღიარება ხდება იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა ამ შეფასების გადახედვა, თუ გადახედვა გავლენას ახდენს მხოლოდ ამ პერიოდზე, ან გადახედვის პერიოდსა და სამომავლო პერიოდებში, თუ გადახედვა გავლენას ახდენს როგორც მიმდინარე, ისე სამომავლო პერიოდებზე.

სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩევასთან დაკავშირებით გამოყენებული მნიშვნელოვანი განსჯა

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის შედეგად გამოთქმული ყველა მნიშვნელოვანი მოსაზრება, გარდა იმ მოსაზრებების, რომელიც შეფასებებს ეყრდნობა (იხ. ქვემოთ) და რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

საქმიანობის უწყვეტობა

ჯგუფის ხელმძღვანელობამ წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებები მოამზადა საქმიანობის უწყვეტობის საფუძველზე. ამგვარი გადაწყვეტილების მიღებისას, ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა, გეგმები, ოპერაციების მომგებიანობა და ფინანსურ რესურსებზე ხელმისაწვდომობა და გააკეთა ჯგუფის სამომავლო ოპერაციებზე უახლესი ფინანსური კრიზისის გავლენის ანალიზი.

2016 წლის 20 ოქტომბერს, ჯგუფის სააქციო კაპიტალის 100% შეიძინა სს „თიბისი ბანკმა“, რის შემდეგაც ჯგუფი აგრძელებს ოპერაციებს, როგორც დამოუკიდებელი იურიდიული პირი და ეჭვგარეშეა, რომ იგი შეძლებს საქმიანობის უწყვეტად გაგრძელებას. 2017 წლის მაისში, დაგეგმილია ჯგუფის „თიბისი ბანკთან“ გაერთიანების სამართლებრივი და საოპერაციო პროცესის დასრულება. იმის გათვალისწინებით, რომ ყველა აქტივი, პასივი და ჯგუფის ოპერაციები გადავა სს „თიბისი ბანკის“ განკარგულებაში, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია საქმიანობის უწყვეტობის საფუძველზე.

(ათას ლარში)

3. გადაწყვეტი მნიშვნელობის სააღრიცხვო განსჯა და შეფასების უზუსტობის ძირითადი მიზეზები (გაგრძელება)

შეფასების უზუსტობის ძირითადი მიზეზები

ქვემოთ წარმოდგენილია ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის ძირითადი დაშვებები მომავლის შესახებ, ასევე შეფასების უზუსტობის ძირითადი მიზეზები, რომლებმაც შეიძლება მომდევნო ფინანსურ წელს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში არსებითი კორექტირებები გამოიწვიოს.

სესხებისა და მისაღები ანგარიშების გაუფასურება

ჯგუფი თავისი შეხედულებით აფასებს გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ოდენობას იმ შემთხვევაში, როდესაც მსესხებელს ფინანსური სირთულეები ექმნება და ანალოგიური მსესხებლების შესახებ ისტორიული მონაცემები ხელმისაწვდომი არ არის. სამომავლო ფულად ნაკადებში ცვლილებებს ჯგუფი აფასებს წარსული გამოცდილებისა და წარსულში კლიენტების ქცევის მიხედვით, ასევე არსებულ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც მიანიშნებს მსესხებლების კრედიტუნარიანობის ან ქვეყნისა თუ ადგილობრივი ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესებაზე, რაც უარყოფით გავლენას ახდენს ჯგუფის მიერ თავისი აქტივების ამოღებაზე. საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივებისთვის ხელმძღვანელობა იყენებს ისტორიული ზარალის გამოცდილებაზე დაფუძნებულ შეფასებებსა და ანალოგიური სესხების ჯგუფის გაუფასურების ობიექტურ საფუძველს. ჯგუფი სესხების ჯგუფის შესახებ არსებული ხელმისაწვდომი მონაცემების კორექტირებისათვის ეყრდნობა საკუთარ შეფასებებს, რათა ასახოს ის მიმდინარე მოვლენები, რომლებიც ისტორიულ მონაცემებში არ არის ასახული.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის განსაზღვრა ხდება არსებული ეკონომიკური და პოლიტიკური ვითარების საფუძველზე. ჯგუფს არ შეუძლია წინასწარ განსაზღვროს, რა ცვლილებები მოხდება საქართველოში და რა გავლენა ექნება ასეთ ცვლილებებს მომავალ პერიოდებში ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობაზე.

2016 და 2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული მთლიანი სესხები შეადგენდა 1,476,999 ლარს და 1,226,765 ლარს, შესაბამისად, ხოლო გაუფასურების ზარალის რეზერვი იყო 50,537 და 42,669 ლარი, შესაბამისად.

5%-იანი მატება ან კლება ფაქტიურ დანაკარგებს და პროგნოზირებულ დანაკარგებს შორის გამოიწვევს დამატებით ან უფრო დაბალ ხარჯს გაუფასურების ზარალის რეზერვებისათვის - 2,527 ლარი (2015: 2,133 ლარი).

გადასახადები

საგადასახადო კანონმდებლობა. ჯგუფი ექვემდებარება მოგების გადასახადებს რამდენიმე იურისდიქციაში და შესაბამისად, ჯგუფის საგადასახადო ვალდებულებების და მოგების გადასახადების ანარიცხების გამოთვლა აუცილებლად საჭიროებს სათანადო მსჯელობას და გამოთვლებს.

გადავადებული და მიმდინარე მოგების გადასახადი 2016 წლის 13 მაისს, საქართველოს მთავრობამ საქართველოს საგადასახადო კოდექსში ცვლილებები შეიტანა. ცვლილებები ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და ნაწილი 2019 წლის 1 იანვრიდან შევა ძალაში კომერციული ბანკებისათვის, საკრედიტო კავშირებისათვის, სადაზღვევო კომპანიებისათვის, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და ლომბარდებისათვის. ახალი კოდექსი გავლენას ახდენს ჯგუფის მოგების გადასახადის აღიარებისა და შეფასების პრინციპებზე და ასევე, გავლენას ახდენს ჯგუფის გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივებზე/ვალდებულებებზე. კომპანიებს არ უწევს მოგების გადახდა დასაბეგრ მოგებაზე (რომელიც გამოიმუშავეს 2017 წლის 1 იანვრიდან ან 2019 წლის 1 იანვრიდან კომერციულმა ბანკებმა საკრედიტო კავშირებმა, სადაზღვევო კომპანიებმა, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებმა და ლომბარდებმა) ვიდრე მოგება არ განაწილდება დივიდენდის ან მოგების განაწილების სხვა ფორმით. დივიდენდის გაცემისთანავე, 15%-იანი მოგების გადასახადი ექვემდებარება გადახდას, მიუხედავად იმისა, დივიდენდი ფულადი სახით გაიცა თუ არაფულადი, უცხო ქვეყნის არარეზიდენტ იურიდიულ პირზე გაიცა თუ უცხო ქვეყნის/ადგილობრივ ფიზიკურ პირზე. დივიდენდები, რომლებიც განაწილდება რეზიდენტ იურიდიულ პირებზე გადასახადისგან თავისუფალია. დივიდენდების გარდა, გადასახადი კვლავაც ექვემდებარება გადახდას ხარჯებზე და სხვა გადახდებზე, რომლებიც წარმოიშვა არაეკონომიკურ აქტივობებთან დაკავშირებით, იქნება ეს საქონლის/მომსახურებების უფასო მიწოდება

(ათას ლარში)

და/თუ თანხების და წარმომადგენლობის ხარჯების გადაცემა, რომელიც აჭარბებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსით დადგენილ მაქსიმალურ ზღვარს. გადახდა სავალდებულოა იმავე თვეში, როცა ეს ხარჯები წარმოიშვა.

3. გადამწყვეტი მნიშვნელობის სააღრიცხვო განსჯა და შეფასების უზუსტობის ძირითადი მიზეზები (გაგრძელება)

გადასახადები (გაგრძელება)

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული საგადასახადო აქტივები/ვალდებულებები თავიდან ფასდება იმ თანხით, რომელიც სავარაუდოდ ათვისებული იქნება 2017 წლის პირველი იანვრიდან 2018 წლის 31 დეკემბრამდე.

4. სააღრიცხვო პოლიტიკაში შესული ცვლილებები და ახალი ან შესწორებული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც ჯგუფს აქვს მიღებული წინა ფინანსური წლის პოლიტიკის შესაბამისია. რაიმე ახალ ან შეცვლილ სტანდარტს ან ინტერპრეტაციას, რაც სააღრიცხვო პოლიტიკას შეცვლიდა ადგილი არ ჰქონია.

5. ახალი სააღრიცხვო განაცხადები

2017 წლის პირველი იანვრის შემდგომი წლიური პერიოდებისათვის, რამდენიმე ახალი სტანდარტი და ინტერპრეტაცია იქნა გამოცემული და ჯგუფს ისინი ჯერ არ აქვს დამტკიცებული.

ბასს 9 “ფინანსური ინსტრუმენტები: კლასიფიკაცია და შეფასება (რედაქტირებული 2014 წლის ივლისში, ძალაში შევიდა წლიურ პერიოდებზე, რომლებიც იწყება 2018 წლის პირველ იანვარს). ახალი სტანდარტის ძირითადი მახასიათებლებია:

- ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია უნდა მოხდეს შეფასების სამ კატეგორიაში: (ა) აქტივები, რომლებიც უნდა შეფასდეს შემდგომ ამორტიზაციის ხარჯით; (ბ) აქტივები, რომლებიც უნდა შეფასდეს შემდგომ სამართიანი ღირებულებით სხვა სრული შემოსავლის საშუალებით და (გ) აქტივები, რომლებიც უნდა შეფასდეს შემდგომ სამართიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის საშუალებით.
- ვალის ინსტრუმენტების კლასიფიკაციისას გამოიყენება კომპანიის საქმიანობის მოდელი, რომლითაც იგი განკარგავს ფინანსურ აქტივებს და ასევე, რამდენად წარმოდგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები ერთჯერად გადახდებს ძირი თანხისა და პროცენტისა. თუ ვალის ინსტრუმენტი შეკრებას ექვემდებარება, მისი თვითღირებულება იქნება ამორტიზაციის ხარჯით, თუ ამავე დროს იგი აკმაყოფილებს ძირისა და პროცენტის გადახდის მოთხოვნას. ძირისა და პროცენტის გადახდის მოთხოვნების შესაბამისი ვალის ინსტრუმენტები, რომლებიც ინახება პორტფელში, სადაც კომპანია ახორციელებს აქტივების ფულადი ნაკადების შეკრებას და აქტივების გაყიდვას შეიძლება კლასიფიცირდეს, როგორც სამართიანი ღირებულება სხვა სრული შემოსავლის საშუალებით (FVOCI). ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ შეიცავს ფულად ნაკადებს და ექვემდებარება ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდას, უნდა შეფასდეს სამართიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშში (მაგ. წარმოშობილები). აქტივში შესული დერივატივები აღარ გამოეყოფა ფინანსურ აქტივებს, თუმცა გათვალისწინებული იქნება ძირისა და პროცენტის გადახდის მდგომარეობის შეფასებისას.
- ინვესტიციები კაპიტალის ინსტრუმენტებში ყოველთვის ფასდება სამართიანი ღირებულებით. თუმცა, ხელმძღვანელობას შეუძლია საბოლოოდ აირჩიოს, რომ ცვლილებები სამართიანი ღირებულებით წარმოდგინოს სხვა სრულ შემოსავალში, იმის გათვალისწინებით, რომ ინსტრუმენტი არ არის განკუთვნილი ვაჭრობისათვის. თუ კაპიტალის ინსტრუმენტი ვაჭრობისათვის არის განკუთვნილი, სამართიანი ღირებულებაში ცვლილებები წარმოდგენილია მოგებაში ან ზარალში.
- ბასს 39-ს მოთხოვნების უმეტესობა ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებასთან დაკავშირებით თითქმის უცვლელად გადავიდა ფასს 9-ში. ძირითადი განსხვავება ისაა, რომ კომპანიას მოეთხოვება ცვლილებების გავლენის წარმოდგენა ფინანსური ვალდებულებების საკუთარი საკრედიტო რისკის შეფასებაში სამართიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალის ან სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშში.
- ფასს 9 წარმოდგენს ახალ მოდელს გაუფასურების ზარალის აღიარებისათვის - პროგნოზირებული საკრედიტო დანაკარგების (ECL) მოდელი. ეს არის სამ ეტაპიანი მიდგომა, რომელიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხის ცვლილებას ეფუძნება. პრაქტიკაში, ახალი წესები ნიშნავს, რომ კომპანიებმა უნდა აღრიცხონ დაუყოვნებელი ზარალი, რომელიც უდრის 12-თვის პროგნოზირებულ საკრედიტო დანაკარგებს ფინანსური აქტივების თავდაპირველი აღიარებისას, რომლის

(ათას ლარში)

საკრედიტო ხარისხი (ან პროგნოზირებული საკრედიტო დანაკარგების ხანგრძლივობა ვაჭრობის მისაღები ანგარიშებისათვის) გაუფასურებული არ არის. იმ შემთხვევაში, თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, გაუფასურება ფასდება პროგნოზირებული საკრედიტო დანაკარგების მთლიან ვადაზე და არა თორმეტ თვეზე. ეს მოდელი ასევე გულისხმობს იჯარისა და ვაჭრობის მისაღები ანგარიშების საოპერაციო კუთხით გამარტივებას/

- ჰეჯირების აღრიცხვის მოთხოვნები შეიცვალა, რათა უფრო მეტად მომხდარიყო დაახლოება რისკების მართვის აღრიცხვასთან. სტანდარტი კომპანიებს ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის არჩევის საშუალებას აძლევს. მათ შეუძლიათ გამოიყენონ ჰეჯირების აღრიცხვის მოთხოვნები ფასს 9 -ს მიხედვით ან გააგრძელონ ბასს 39-ს გამოყენება ყველა ტიპის ჰეჯირებაზე, რადგან სტანდარტი ჯერჯერობით არ ეხება მაკრო ჰეჯირების ბუღალტრულ აღრიცხვას.

ამჟამად, ჯგუფი აფასებს ახალი სტანდარტის გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე, თუმცა, ჯგუფის ვარაუდით, გავლენა მნიშვნელოვანი იქნება.

ფასს 15, „შემოსავლები კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან“ (გამოიცა 2014 წლის 28 მაისს და ძალაში შედის 2018 წლის პირველი იანვრიდან დაწყებულ შემდეგომ პერიოდებზე). ახალ სტანდარტს შემოაქვს პრინციპი, რომლის თანახმად, შემოსავლების აღიარება მოხდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც საწარმო მოელის კლიენტისათვის საქონლის ან მომსახურების მიწოდების სანაცვლოდ. ნებისმიერი საქონლის ან მომსახურების პაკეტი, რომელიც განსხვავებულია, უნდა იქნას ცალკე აღიარებული და ნებისმიერი ფასდაკლება ხელშეკრულების ფასზე უნდა იქნას ზოგადად მიკუთვნებული ცალკე ელემენტებს. როცა რაიმე მიზეზით, განსხვავებულ ვითარებას აქვს ადგილი, მინიმალური თანხები უნდა იქნას აღიარებული, თუ არ არსებობს გაუქმების რაიმე მნიშვნელოვანი რისკი. ხარჯები, რომლებიც წარმოშობილია მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების უზრუნველსაყოფად, უნდა დაექვემდებაროს კაპიტალიზაციას და ცვეთას პერიოდზე, როცა ხელშეკრულების სარგებლის მოხმარება მოხდება. დღესდღეობით, ჯგუფი აფასებს ახალი სტანდარტის გავლენას საკუთარ ფინანსურ მდგომარეობაზე.

ფასს 16, იჯარა (გამოიცა 2016 წლის 13 იანვარს და ძალაში შედის 2019 წლის პირველი იანვარს დაწყებულ პერიოდებზე). ახალი სტანდარტი განსაზღვრავს პერიოდებს იჯარის აღიარების, შეფასების, წარმოდგენისა და გამყვანების შესახებ. ყველა ტიპის იჯარა მოიჯარეს აძლევს უფლებას აქტივი გამოიყენოს იჯარის ვადის დაწყებიდან და თუ იჯარის გადახდები გარკვეულ პერიოდზე კეთდება, ხელი მიუწვდებოდეს დაფინანსებაზე. შესაბამისად, ფასს 16-ს თანახმად, იჯარის კლასიფიკაცია აღარ ხდება, როგორც საოპერაციო ან ფინანსურ იჯარად. სანაცვლოდ, სტანდარტს შემოაქვს ერთი მოიჯარის ბუღალტრული აღრიცხვის მოდელი. მოიჯარეს მოეთხოვება, რომ აღიაროს: (ა) აქტივები და პასივები ყველა იჯარაზე, რომლის ვადა 12 თვეს სცდება, თუ შესაბამისი აქტივი არ არის დაბალი ღირებულების; და (ბ) იჯარის აქტივების ცვეთა გააკეთოს შემოსავალ-გასავლის უწყისში იჯარის ვალდებულებებზე დარიცხული პროცენტიდან. ფასს 16-ს მოიჯარის საბუღალტრო აღრიცხვის მოთხოვნებს მნიშვნელოვნად წინ სწევს ბასს 17-ში. შესაბამისად, მოიჯარე აგრძელებს იჯარის კლასიფიკაციას საოპერაციო ან ფინანსურ იჯარად და მათ აღრიცხვას ორ სხვადასხვა ანგარიშად. ამჟამად, ჯგუფი აფასებს ახალი სტანდარტის გავლენას საკუთარ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

გამყვანების ინიციატივა – ცვლილებები ბასს 7-ში (გამოცემულია 2016 წლის 29 იანვარს და ძალაში შევა 2017 წლის 1 იანვარს დაწყებულ პერიოდებზე). რედაქტირებული ბასს 7 მოითხოვს ფინანსური აქტივობებიდან წარმოქმნილი დინამიკის აღრიცხვის ფინანსურ ინსტრუმენტებს. ჯგუფი ამ ინფორმაციას წარმოადგენს 2017 წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ქვემოთ მოცემული ახალი ცვლილებები, დამტკიცების შემდეგ, სავარაუდოდ მატერიალურ გავლენას მოახდენს ჯგუფზე:

- „აქტივების გაყიდვა ან კაპიტალში შეტანა ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის“ - ცვლილებები ფასს 10-სსა და ბასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს და ძალაში შედის შემდეგომ წლიურ პერიოდებზე, რომლებიც განისაზღვრება ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების ბორდის მიერ).
- გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება არარეალიზებულ დანაკარგებზე - ცვლილებები ბასს 12-ში (გამოცემულია 2016 წლის 19 იანვარს და ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგომ წლიურ პერიოდებზე)
- ცვლილებები ფასს 15-ში, „შემოსავლები კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან (გამოიცა 2014 წლის 28 მაისს და ძალაში შედის 2018 წლის პირველი იანვრიდან დაწყებულ პერიოდებზე)
- ცვლილებები ფასს 2-ში, წილზე-დაფუძნებული გადახდა (გამოიცა 2016 წლის 20 ივნისს და ძალაში შედის 2018 წლის პირველი იანვრიდან დაწყებულ პერიოდებზე)

(ათას ლარში)

- ცვლილებები ფასს 4-ში, სადაზღვევო კონტრაქტები (გამოიგა 2016 წლის 12 სექტემბერს და ძალაში შედის 2018 წლის პირველი იანვრიდან დაწყებულ პერიოდებზე)
- წლიური ცვლილებები ფასს 2014-2016 წლების ციკლში (გამოიგა 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაში შედის 2017 წლის პირველი იანვრიდან დაწყებულ პერიოდებზე ფასს 12-თან მიმართებაში და 2018 წლის პირველი იანვრის შემდგომ პერიოდებზე ფასს 1 და ბასს 28-ს ცვლილებებთან დაკავშირებით).
- IFRIC 22 - უცხოური ვალუტის ოპერაციები და ავანსის გათვალისწინება (გამოიგა 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- საინვესტიციო ქონების გადაცემა - ცვლილებები ბასს 40-ში (გამოიგა 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).

თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის მოცემული, ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები სავარაუდოდ მნიშვნელოვან გავლენას არ მოახდენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6. რეკლასიფიკაცია

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედგენილი მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში გარკვეული რეკლასიფიკაცია მოხდა 2016 წლის 31 დეკემბრის წარდგენასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მიმდინარე წლის წარდგენა უკეთესად ასახავს ჯგუფის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, უფრო თანხვედრაშია საბაზრო პრაქტიკასთან და აუმჯობესებს სხვა ფინანსური ინსტიტუტების ფინანსურ ანგარიშგებებთან შესადარისობას. რეკლასიფიკაციას გავლენა არ მოუხდენია 2014 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებასა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაზე.

	<i>წინა დეკლარირება</i>	<i>რეკლასიფიკაცი ის თანხა</i>	<i>რეკლასიფიკაც ის შედეგად</i>	
	<i>31 დეკემბერი, 2015 წ.</i>	<i>31 დეკემბერი, 2015 წ.</i>	<i>31 დეკემბერი, 2015 წ.</i>	<i>აღწერა</i>
სხვა შემოსავალი	10,835	(2,637)	8,199	შემოსავლის რეკლასიფიკაცია, რომელიც გენერირებულია სესხის სხვა შემოსავლიდან საპროცენტო შემოსავალზე წინასწარი გადახდის მიზეზით დაკისრებული ჯარიმის თანხიდან
საპროცენტო შემოსავალი	133,828	2,637	136,465	შემოსავლის რეკლასიფიკაცია, რომელიც გენერირებულია სესხის სხვა შემოსავლიდან საპროცენტო შემოსავალზე წინასწარი გადახდის მიზეზით დაკისრებული ჯარიმის თანხიდან
სხვა ვალდებულებები	8,426	(822)	7,604	გარანტიებზე დარიცხული პროცენტის რეკლასიფიკაცია სხვა სასესხო ვალდებულებებიდან ნასესხებ თანხებზე
ნასესხები თანხები	468,708	822	469,530	გარანტიებზე დარიცხული პროცენტის რეკლასიფიკაცია სხვა სასესხო ვალდებულებებიდან ნასესხებ თანხებზე

ფინანსური მდგომარეობის საწყისი ანგარიშგება 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ არის წარმოდგენილი, რადგან ეფექტი არ არის მატერიალური.

(ათას ლარში)

7. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2016	2015
საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს შემდეგს:		
საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებიდან		
საპროცენტო შემოსავალი ინდივიდუალურად გაუფასურებული ფინანსური აქტივებიდან	769	1,623
საპროცენტო შემოსავალი არაგაუფასურებული ფინანსური აქტივებიდან	175,196	142,791
სულ საპროცენტო შემოსავალი	175,965	144,414
საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებიდან მოიცავს შემდეგს:		
კლიენტებზე გაცემული სესხების პროცენტი	162,509	136,465
ფინანსური ინსტიტუტებისგან მისაღები ნაშთების პროცენტი	1,288	797
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების პროცენტი: სესხები და მისაღები ანგარიშები	12,168	7,152
სულ საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებიდან	175,965	144,414
საპროცენტო ხარჯი მოიცავს შემდეგს:		
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებების პროცენტი	(63,499)	(48,694)
სულ საპროცენტო ხარჯი	(63,499)	(48,694)
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი მოიცავს შემდეგს:		
პროცენტი ბანკების ანაბრებზე	(8,353)	(5,587)
პროცენტი კლიენტების ანაბრებზე	(30,533)	(23,130)
ნასესხები სახსრების პროცენტი	(22,743)	(17,312)
სუბორდინირებული ვალის პროცენტი	(1,870)	(2,665)
სულ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	(63,499)	(48,694)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი პროცენტიათი ფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალის ანარიცხებამდე	112,466	95,720

8. გაუფასურების ზარალის რეზერვები და სხვა ანარიცხები

პროცენტიათი აქტივების გაუფასურების ზარალის რეზერვის დინამიკა ასეთია:

	<i>კლიენტებზე გაცემული სესხები</i>
1 იანვარი, 2015 წ.	37,982
გაუფასურების ანარიცხები*	16,375
აქტივების ჩამოწერა	(11,688)
31 დეკემბერი, 2015 წ.	42,669
გაუფასურების ანარიცხები*	21,793
აქტივების ჩამოწერა	(13,925)
31 დეკემბერი, 2016 წ.	50,537

* გაუფასურების ზარალის რეზერვი 2016 და 2015 წლებში განსხვავდება მოგება ზარალში წარმოდგენილი თანხისაგან წელზე, 1927 ლარით და 896 ათასი ლარით, შესაბამისად, თანხების ანაზღაურება, რომლებიც ადრე

(ათას ლარში)

ჩამოწერილი იყო, როგორც ამოუღებელი. ანაზღაურების თანხა პირდაპირ ჩაითვლება ანარიცხების ხაზში მოგება წლის ზარალის უწყისში.

8. გაუფასურების ზარალის რეზერვები და სხვა ანარიცხები (გაგრძელება)

გაუფასურების რეზერვის და ანარიცხების დინამიკა ასეთია:

	დასაკუთრებელი აქტივები	სხვა ფინანსური აქტივები - დებიტორული დავალიანება	იურიდიული სარჩელი	გარანტიები და აკრედიტივი	სულ
1 იანვარი 2015 წ.	952	799	-	270	2,021
ანარიცხების დარიცხვა	-	40	260	1,218	1,518
აღდგენები	(952)	(488)	-	-	(1,440)
31 დეკემბერი, 2015 წ.	-	351	260	1,488	2,099
ანარიცხების დარიცხვა	-	50	66	1	117
ანარიცხების ათვისება	-	-	(326)	-	(326)
31 დეკემბერი, 2016 წ.	-	401	-	1,489	1,890

აქტივების გაუფასურების რეზერვი გამოიქვითება დაკავშირებული აქტივების საბალანსო ღირებულებებიდან. მოთხოვნების, გარანტიების და აკრედიტივების ანარიცხები აღირიცხება ვალდებულებებში.

9. სავალუტო ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა ნამეტი შემოსავალი

სავალუტო ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა ნამეტი შემოსავალი მოიცავს შემდეგს:

	2016	2015
სადილერო ოპერაციები, წმინდა	17,050	12,796
საკურსო სხვაობები, წმინდა	3,095	4,104
სავალუტო ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა ნამეტი შემოსავალი მოიცავს შემდეგს:	20,145	16,900

10. გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი

გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი მოიცავს შემდეგს:

	2016	2015
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო		
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	5,128	4,942
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	4,815	4,688
დოკუმენტური ოპერაციები	4,395	3,212
საკასო ოპერაციები	2,372	2,432
სხვა	1,272	1,790
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო, სულ	17,982	17,064
გასამრჯელო და საკომისიო ხარჯი		
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	(3,517)	(2,159)
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(1,196)	(2,876)
დოკუმენტური ოპერაციები	(974)	(233)
საკასო ოპერაციები	(1,097)	(483)

(ათას ლარში)

სხვა გასამრჯელო და საკომისიო ხარჯები	(1,035)	(867)
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო, სულ	(7,819)	(6,618)

11. სხვა შემოსავალი

სხვა შემოსავალი მოიცავს შემდეგს:

	2016	2015
„კრედიტ ინფოს“ აქციების რეალიზაციით მიღებული ნამეტი შემოსავალი	3,251	-
„ვიზას“ აქციების რეალიზაციიდან მიღებული ნამეტი შემოსავალი	1,748	-
ნამეტი შემოსავალი საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან	975	-
საიჯარო შემოსავალი	950	860
იურიდიული მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება	485	162
შემოსავალი დივიდენდებიდან	244	129
ნამეტი შემოსავალი საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	-	6,207
ნამეტი შემოსავალი ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან	-	417
სხვა შემოსავალი	752	424
სხვა შემოსავლები, სულ	8,405	8,199

(ათას ლარში)

12. საოპერაციო ხარჯები

საოპერაციო ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

	2016	2015
პერსონალის ხარჯები	34,563	31,598
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია, ცვეთა და გაუფასურება	4,997	5,438
ძირითადი საშუალებების ტექნიკურ-სამეურნეო მომსახურება	4,789	2,606
საოპერაციო იჯარა	4,457	4,441
პროფესიული მომსახურებები	3,144	3,480
საკომუნიკაციო მომსახურება	1,563	1,237
რეკლამის ხარჯები	1,221	2,282
კომუნალური ხარჯები	965	897
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	970	790
საკანცელარიო და ოფისის სხვა ხარჯები	895	1,658
საინვესტიციო ქონების გასხვისების შედეგად წარმოშობილი ზარალი	659	603
სამივილინგო ხარჯები	376	361
დაცვა-უსაფრთხოების ხარჯები	298	326
დაზღვევა	222	131
ქველმოქმედებაზე და სპონსორობაზე გაწეული ხარჯები	80	214
დასაკუთრებული აქტივების გაუფასურება	-	713
სხვა საოპერაციო ხარჯები	3,732	1,149
სულ საოპერაციო ხარჯები	62,930	57,923

13. მოგებიდან გადასახადები

ჯგუფი მოგების გადასახადის მიმდინარე დავალიანებას და მის საგადასახადო ბაზებს აფასებს და აღრიცხავს თავის აქტივებსა და ვალდებულებებში საქართველოს საგადასახადო ნორმების თანახმად, სადაც ჯგუფი და მისი შვილობილი კომპანიები ეწევიან საქმიანობას. აღნიშნული ნორმები განსხვავდება ფასს-ისგან.

ჯგუფი ექვემდებარება გარკვეულ მუდმივ საგადასახადო სხვაობებს იმის გამო, რომ გარკვეული ხარჯები გადასახადის მიზნებისთვის არ იქვითება, ხოლო გარკვეული შემოსავლები დაუბეგრავად აღირიცხება.

გადავადებული გადასახადები ასახავს ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და გადასახადის მიზნებისთვის გამოყენებულ თანხებს შორის დროებითი სხვაობების წმინდა საგადასახადო ეფექტს. 2016 და 2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით დროებითი სხვაობები ძირითადად უკავშირდება შემოსავლის და ხარჯის აღიარების სხვადასხვა მეთოდს/დროს, ასევე დროებით სხვაობებს, რომლებსაც წარმოქმნის საგადასახადო-საბალანსო ბაზების განსხვავება გარკვეული აქტივების შემთხვევაში.

ქვემოთ, შეჯერებისთვის გამოყენებული საგადასახადო განაკვეთი წარმოადგენს 15%-იან კორპორატიულ საგადასახადო განაკვეთს, რომელსაც საქართველოში საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად იურიდიული პირები იხდიან დასაბეგრ მოგებაზე.

მოგებიდან გადასახადელი ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

	2016	2015
მიმდინარე საგადასახადო დარიცხვა	8,062	5,717
გადავადებული საგადასახადო (საკრედიტო) ვალდებულებები	(4,852)	1,816
წლის მოგების გადასახადის ხარჯი	3,210	7,533

(ათას ლარში)

2016 და 2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის ეფექტური გადასახადის შეჯერება ასე გამოიყურება:

	2016	2015
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე	68,267	56,345
გადასახადი კანონმდებლობით გათვალისწინებული საგადასახადო განაკვეთის მიხედვით (15%)	10,240	8,452
საგადასახადო ეფექტი იმ ერთეულებისა, რომლებიც არ ექვემდებარება დაქვითვას ან შეფასებას საგადასახადო მიზნებისათვის:		
შემოსავალი, რომელიც გათავისუფლებულია გადასახადისაგან	(2,023)	(1,194)
არადაქვითვადი ხარჯები	230	275
საგადასახადო კანონმდებლობაში ცვლილების ეფექტი (შენიშვნა 3)	(5,237)	-
მოგების გადასახადის ხარჯი წელიწადში	3,210	7,533

გადავადებული საგადასახადო აქტივები (ვალდებულებები), 2016 და 2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით და გადავადებულ საგადასახადო აქტივებში (ვალდებულებებში) მოძრაობების ეფექტი დეტალურად არის მოცემული ქვემოთ და აღირიცხება 15%-იანი განაკვეთით:

	31 დეკემბერი, 2016 წ.	31 დეკემბერი, 2015 წ.
გადავადებული საგადასახადო აქტივები (ვალდებულებები, რომლებიც უკავშირდება შემდეგს:		
ძირითადი საშუალებები	(816)	(8,737)
საინვესტიციო ქონება	(689)	(583)
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	(433)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(1,541)	(1,678)
სხვა ანარიცხები	(191)	(426)
სხვა აქტივები	(167)	(377)
სხვა ვალდებულებები	(408)	(178)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივები/(ვალდებულებები)	(3,812)	(12,412)

	2016	2015
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები/(ვალდებულებები)		
1 იანვრის მდგომარეობით – გადავადებული საგადასახადო აქტივები	-	-
1 იანვრის მდგომარეობით – გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(12,412)	(9,560)
ცვლილება სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული გადავადებული მოგების გადასახადის ნაშთებში	3,748	(1,036)
ცვლილება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალში აღიარებული გადავადებული მოგების გადასახადის ნაშთებში	4,852	(1,816)
31 დეკემბრის მდგომარეობით – გადავადებული საგადასახადო აქტივები	-	-
31 დეკემბრის მდგომარეობით – გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(3,812)	(12,412)

ჯგუფის დღევანდელი სტრუქტურისა და საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის კონტექსტში, საგადასახადო ზარალი და სხვადასხვა ჯგუფების კომპანიების მიმდინარე საგადასახადო აქტივები შეიძლება არ იქნას გაქვითული ჯგუფის სხვა კომპანიების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებებთან და დაბეგვრად მოგებასთან მიმართებაში და შესაბამისად, გადასახადები შეიძლება დაირიცხოს იმ შემთხვევაშიც, კი თუ ადგილი აქვს კონსოლიდირებულ საგადასახადო დანაკარგს. აქედან გამომდინარე, გადავადებული საგადასახადო

(ათას ლარში)

აქტივები და პასივები უკუდაქვითვას ექვემდებარება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ისინი დაკავშირებულია ერთ და იგივე საგადასახადო სუბიექტთან და ერთი და იგივე საგადასახადო უწყებასთან.

14. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი, 2016 წ.	31 დეკემბერი, 2015 წ.
ფულადი სახსრები	65,314	54,177
საქართველოს ეროვნულ ბანკში განთავსებული ნაშთები	51,679	36,207
საკორესპონდენტო ანგარიშები და ვადიანი ანაზრები, რომელთა თავდაპირველი ვადა 90 დღემდეა	118,872	88,292
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	235,865	178,676

15. სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში საპროცენტო სარგებლის მქონე დეპოზიტების (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. კანონმდებლობის შესაბამისად ჯგუფს შეზღუდული აქვს დეპოზიტზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება. 2016 და 2015 წლებში, სარეზერვო ანგარიშზე აშშ დოლარით განთავსებულ მინიმალურ რეზერვზე დასარიცხი საპროცენტო განაკვეთი განსაზღვრულია, როგორც აშშ ფედერალური სარეზერვო სისტემის პოლიტიკის განაკვეთს მინუს 0.5 პროცენტული პუნქტი. ხოლო, ევროს ანგარიშზე - ევროპის ცენტრალური ბანკის განაკვეთს მინუს 0.5 პროცენტული პუნქტი.

16. მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

2016 და 2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური ინსტიტუტებისგან მისაღებ ნაშთებში შედიოდა ჯგუფის მიერ თავისი პლასტიკური ბარათებით შესრულებული ოპერაციებისთვის განთავსებული საგარანტიო დეპოზიტები 5,541 ლარისა და 4,996 ლარის ოდენობით, შესაბამისად, და საგარანტიო დეპოზიტი აკრედიტივის ხელშეკრულების ფარგლებში, 4,396 ლარისა და 1,724 ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

17. კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2016 წ.	31 დეკემბერი, 2015 წ.
კლიენტებზე გაცემული სესხები	1,476,999	1,226,765
	1,476,999	1,226,765
გამოკლებული: გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(50,537)	(42,669)
კლიენტებზე გაცემული სესხები, სულ	1,426,462	1,184,096

2016 და 2015 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლების გაუფასურების ზარალის რეზერვის დინამიკა წარმოდგენილია მე-8 შენიშვნაში.

ქვემოთ ცხრილში თავმოყრილია კლიენტებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულებები, და განალიზებულია ჯგუფის მიერ მიღებული უზრუნველყოფის ტიპების მიხედვით:

	31 დეკემბერი, 2016 წ.	31 დეკემბერი, 2015 წ.
უმრავი ქონების დაგირავებით უზრუნველყოფილი სესხები	915,959	867,503
თავდებობებით უზრუნველყოფილი სესხები	172,822	147,466

(ათას ლარში)

აღჭურვილობით უზრუნველყოფილი სესხები	158,681	57,055
სატრანსპორტო საშუალებებით უზრუნველყოფილი სესხები	45,407	18,126
ნაღდი ფულით უზრუნველყოფილი სესხები	27,629	26,692
არაუზრუნველყოფილი სესხები	156,501	109,923
	1,476,999	1,226,765
გამოკლებული: გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(50,537)	(42,669)
კლიენტებზე გაცემული სესხები, სულ	1,426,462	1,184,096

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში გაანალიზებულია კლიენტებზე გაცემული სესხები დარგების მიხედვით 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	<i>კლიენტებზე გაცემული სესხები, მთლიანი</i>	<i>გაუფასურების ზარალის რეზერვი</i>	<i>კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა</i>	<i>მთლიანი სესხების გაუფასურების ზარალის რეზერვი</i>
ანალიზი სექტორების მიხედვით				
ფიზიკური პირები	1,061,998	(27,600)	1,034,398	2.6%
ვაჭრობა და მომსახურება	233,498	(8,557)	224,941	3.7%
ენერგეტიკა	50,874	(156)	50,718	0.3%
წარმოება	47,833	(2,572)	45,261	5.4%
მშენებლობა	11,140	(1,095)	10,045	9.8%
სოფლის მეურნეობა	8,232	(307)	7,925	3.7%
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	2,658	(7)	2,651	0.3%
სამთო მრეწველობა და მეტალურგია	2,479	(140)	2,339	5.6%
განათლება	1,245	(7)	1,238	0.6%
სხვა	57,042	(10,096)	46,946	17.7%
სულ	1,476,999	(50,537)	1,426,462	3.4%

(ათას ლარში)

17. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში გაანალიზებულია კლიენტებზე გაცემული სესხები დარგების მიხედვით 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	კლიენტებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	გაუფასურების ზარალის რეზერვი	კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	მთლიანი სესხების გაუფასურების ზარალის რეზერვი
ანალიზი სექტორების მიხედვით				
ფიზიკური პირები	821,662	(19,717)	801,945	2.4%
ვაჭრობა და მომსახურება	218,151	(8,090)	210,061	3.7%
ენერგეტიკა	74,334	(1,411)	72,923	1.9%
სოფლის მეურნეობა	16,918	(93)	16,825	0.6%
მშენებლობა	7,283	(980)	6,303	13.5%
წარმოება	6,765	(393)	6,372	5.8%
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	3,227	(289)	2,938	9.0%
განათლება	1,041	(4)	1,037	0.4%
სამთო მრეწველობა და მეტალურგია	424	(2)	422	0.5%
სხვა	76,960	(11,690)	65,270	15.2%
სულ	1,226,765	(42,669)	1,184,096	3.5%

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავდა შემდეგ პროდუქტებს:

	კლიენტებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	გაუფასურების ზარალის რეზერვი	კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	მთლიანი სესხების გაუფასურების ზარალის რეზერვი
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
იპოთეკური სესხები	550,034	(8,376)	541,658	1.52%
სამომხმარებლო სესხები	511,964	(19,224)	492,740	3.75%
სულ	1,061,998	(27,599)	1,034,398	2.60%
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
მსხვილი კომპანიები	281,401	(13,207)	268,194	4.69%
მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები	65,456	(7,955)	57,501	12.15%
მიკრო საწარმოები	68,144	(1,775)	66,369	2.61%
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	415,001	(22,937)	392,064	5.53%

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემული სესხები შემდეგი პროდუქტებისგან შედგებოდა:

	კლიენტებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	გაუფასურების ზარალის რეზერვი	კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	მთლიანი სესხების გაუფასურების ზარალის რეზერვი
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
იპოთეკური სესხები	375,235	(9,796)	365,439	2.61%
სამომხმარებლო სესხები	446,427	(9,921)	436,506	2.22%
სულ	821,662	(19,717)	801,945	2.40%
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
მსხვილი კომპანიები	277,959	(14,235)	263,724	5.12%

(ათას ლარში)

მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები	77,744	(7,191)	70,553	9.25%
მიკრო საწარმოები	49,400	(1,526)	47,874	3.09%
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	405,103	(22,952)	382,151	5.67%

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული დაუფარავი სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი ასე გამოიყურება:

<i>კლიენტებზე გაცემული სესხები</i> <i>2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>კლიენტებზე გაცემული ჯამური სესხი</i>	<i>გაუფასურების ზარალის რეზერვი</i>	<i>კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა</i>	<i>მთლიანი სესხების გაუფასურების ზარალის რეზერვი</i>
კოლექტიურად შეფასებული				
მსესხებლები, რომელთაც ორ წელზე მეტი საკრედიტო ისტორია აქვთ	820,802	(9,297)	811,505	1.13%
ახალი მსესხებლები	591,488	(5,450)	586,038	0.92%
ვადგადაცილებული				
30 დღემდე	13,293	(2,542)	10,751	19.12%
31 დღიდან 60 დღემდე	5,503	(1,613)	3,890	29.31%
61 დღიდან 90 დღემდე	2,652	(905)	1,747	34.14%
91 დღიდან 120 დღემდე	3,335	(1,529)	1,806	45.85%
120 დღიდან 180 დღემდე	3,188	(1,930)	1,258	60.55%
180 დღეზე მეტი	13,207	(7,435)	5,772	56.29%
კოლექტიურად შეფასებული სესხები, სულ	1,453,468	(30,701)	1,422,767	2.11%
ინდივიდუალურად გაუფასურებული				
მსესხებლები, რომელთაც საკრედიტო ისტორია ორ წელზე მეტია	307	(307)	-	100.00%
ახალი მსესხებლები	-	-	-	0.00%
ვადგადაცილებული				
30 დღემდე	-	-	-	0.00%
31 დღიდან 60 დღემდე	-	-	-	0.00%
61 დღიდან 90 დღემდე	-	-	-	0.00%
91 დღიდან 120 დღემდე	79	(8)	71	10.13%
121 დღიდან 180 დღემდე	17	(2)	15	11.76%
180 დღეზე მეტი	23,128	(19,519)	3,609	84.39%
ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები, სულ	23,531	(19,836)	3,695	84.29%
სულ	1,476,999	(50,537)	1,426,462	3.42%

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული დაუფარავი სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი ასე გამოიყურება:

<i>კლიენტებზე გაცემული სესხები</i> <i>2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>კლიენტებზე გაცემული ჯამური სესხი</i>	<i>გაუფასურების ზარალის რეზერვი</i>	<i>კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა</i>	<i>მთლიანი სესხების გაუფასურების ზარალის რეზერვი</i>
კოლექტიურად შეფასებული				
მსესხებლები, რომელთაც ორ წელზე მეტი საკრედიტო ისტორია აქვთ	617,714	(9,138)	608,576	1.48%
ახალი მსესხებლები	542,022	(4,981)	537,041	0.92%
ვადგადაცილებული				
30 დღემდე	11,417	(1,125)	10,292	9.87%

(ათას ლარში)

31 დღიდან 60 დღემდე	3,531	(337)	3,194	9.53%
61 დღიდან 90 დღემდე	3,072	(844)	2,228	27.49%
91 დღიდან 120 დღემდე	1,824	(571)	1,253	31.31%
120 დღიდან 180 დღემდე	2,253	(726)	1,527	32.21%
180 დღეზე მეტი	7,305	(2,291)	5,014	31.37%
კოლექტიურად შეფასებული სესხები, სულ	1,189,138	(20,013)	1,169,125	1.68%
ინდივიდუალურად გაუფასურებული				
მსესხებლები, რომელთაც საკრედიტო ისტორია ორ წელზე მეტია ახალი მსესხებლები	2,939	(1,211)	1,728	41.20%
	1,579	(403)	1,176	25.52%
ვადაგადაცილებული				
30 დღემდე	-	-	-	0.00%
31 დღიდან 60 დღემდე	-	-	-	0.00%
61 დღიდან 90 დღემდე	-	-	-	0.00%
91 დღიდან 120 დღემდე	84	(24)	60	28.57%
121 დღიდან 180 დღემდე	857	(366)	491	42.71%
180 დღეზე მეტი	32,168	(20,652)	11,516	64.20%
ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები, სულ	37,627	(22,656)	14,971	60.21%
სულ	1,226,765	(42,669)	1,184,096	3.48%

ზემოთ წარმოდგენილი ცხრილები გვიჩვენებს სასესხო პორტფელის ანალიზს საკრედიტო პორტფელის ხარისხის მიხედვით. საკრედიტო რისკის მართვის შესახებ ჯგუფის პოლიტიკა გულისხმობს თითოეული სესხის კლასიფიცირებას „არც ვადაგადაცილებულად და არც გაუფასურებულად“, სანამ არ გამოვლინდება სესხის გაუფასურების კონკრეტული ობიექტური მტკიცებულება. ძირითადი ფაქტორები, რომლებითაც ჯგუფი სესხს გაუფასურებულად ჩათვლის, არის: სესხის ვადაგადაცილებულის სტატუსი, მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობა და შესაბამისი უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება. ჯგუფი გაუფასურების ანალიზს თითოეული სესხისთვის ცალკე, კვარტალში ერთხელ ატარებს. საკრედიტო რისკის შეფასების მეთოდოლოგიის დეტალები 32-ე შენიშვნაშია აღწერილი.

2016 წლისა და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ერთ კლიენტზე გაცემული კრედიტის ოდენობა, შესაბამისად, შეადგენდა 31,810 ლარს და 30,337 ლარს, რაც ინდივიდუალურად აღმატება ჯგუფის კაპიტალის 10%-ს და 12%-ს, შესაბამისად.

2016 წლისა და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხების 99% გაცემულია საქართველოში მოქმედ კომპანიებზე, რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვან გეოგრაფიულ კონცენტრაციას ერთ რეგიონში.

2016 წლისა და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულება მოიცავდა სესხებს 77,843 ლარის და 42,038 ლარის ოდენობით, შესაბამისად, რომელთა თავდაპირველი სახელშეკრულებო პირობებიც შეიცვალა. 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის ამ სესხებიდან 65,332 ლარი შედის გაუფასურებულის კატეგორიაში (2015 წლის 31 დეკემბრისთვის, შესაბამისად, 37,320 ლარი).

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემული სესხები 26,488 ლარის ოდენობით (2015 წ.: 31,162 ლარი), გამოყენებული იყო საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებული სესხების უზრუნველსაყოფად (24-ე შენიშვნა).

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია კლიენტებზე გაცემული სესხების ანალიზი გაუფასურების მიხედვით:

31 დეკემბერი, 2016 წ.			31 დეკემბერი, 2015 წ.		
საბალანსო ღირებულება		საბალანსო ღირებულება	საბალანსო ღირებულება		საბალანსო ღირებულება
გაუფასურების	ზარალის რეზერვი	ღირებულება	გაუფასურების	ზარალის რეზერვი	ღირებულება
დარეზერვებამდე			დარეზერვებამდე		

(ათას ლარში)

კლიენტებზე გაცემული სესხები, რომელთა გაუფასურებაც ინდივიდუალურად განისაზღვრა	23,531	(19,836)	3,695	37,627	(22,656)	14,971
კლიენტებზე გაცემული სესხები, რომელთა გაუფასურებაც კოლექტიურად განისაზღვრა	1,453,468	(30,701)	1,422,767	1,189,138	(20,013)	1,169,125
სულ	1,476,999	(50,537)	1,426,462	1,226,765	(42,669)	1,184,096

18. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები: გასაყიდად გამიზნული

გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს შემდეგს:

	31 დეკემბერი, 2016 წ.		31 დეკემბერი, 2015 წ.	
	წილობრივი მონაწილეობა	თანხა	წილობრივი მონაწილეობა	თანხა
ვიზა ინკ.		-		1,782
სს „კრედიტ ინფო საქართველო“		-	5.00%	1,159
სს „გაერთიანებული საკლირინგო ცენტრი“	8.33%	54	8.33%	54
სულ გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		54		2,995

ჯგუფის საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები სს „კრედიტ ინფო საქართველოში“ მიეკუთვნება სამართლიანი ღირებულებების იერარქიის მე-3 დონის კატეგორიას.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები: სესხები და მისაღები ანგარიშები

	31 დეკემბერი, 2016 წ.	31 დეკემბერი, 2015 წ.
	თანხა	თანხა
საქართველოს ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	5,884	9,209
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	67,423	4,812
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	74,627	29,921
სესხები და მისაღები ანგარიშები, სულ	147,934	43,942

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები და სესხები და მისაღები ანგარიშები 100,246 ლარის ოდენობით (2015 წ.: 68,700 ლარი), გამოყენებული იყო საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებული სესხების უზრუნველსაყოფად (22-ე შენიშვნა).

დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

	31 დეკემბერი, 2015 წ.	31 დეკემბერი, 2014 წ.
	თანხა	თანხა
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	-	40,685
სულ დაფარვის ვადამდე	-	40,685

(ათას ლარში)

გამოსყიდვის ხელშეკრულების უზრუნველსაყოფად გამოყენებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც უზრუნველყოფილია გამოსყიდვის ხელშეკრულებით, წარმოადგენს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახელმწიფო სახაზინო თამასუქებს 28,639 ლარის საბალანსო ღირებულებით. ამგვარი ფასიანი ქაღალდები ნული იყო 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

(ათას ლარში)

19. ძირითადი საშუალებები

ძირითად საშუალებებში შედის:

	<i>მიწა და შენობა- ნაგებობები</i>	<i>საოფისე და კომპიუტერული აღჭურვი- ლობა</i>	<i>ავტოსატ- რანსპორტო საშუალე- ბები</i>	<i>სხვა</i>	<i>დაუმთავ- რებელი მშენებლობა</i>	<i>სულ</i>
თავდაპირველი/ გადაფასებული თვითღირებულებით						
1 იანვარი 2015 წ.	46,113	14,360	1,822	13,298	76	75,669
შემოსვლები	-	2,214	-	1,078	1,609	4,901
გადაცემა	1,105	307	-	206	(1,618)	-
რეკლასიფიკაცია	(259)	-	-	-	-	(259)
გაყიდვები	(145)	(1,044)	(13)	(160)	-	(1,362)
გადაფასება	2,953	-	-	-	-	2,953
31 დეკემბერი, 2015 წ.	49,767	15,837	1,809	14,422	67	81,902
შემოსვლები	23	972	303	622	111	2,031
გადაცემა	37	61	-	44	(142)	-
გაყიდვები	-	(23)	(163)	-	-	(186)
31 დეკემბერი, 2016 წ.	49,827	16,847	1,949	15,088	36	83,747
დარიცხული ცვეთა და გაუფასურება						
1 იანვარი 2015 წ.	-	(10,015)	(1,127)	(10,494)	-	(21,636)
ცვეთის დანარიცხი	(1,495)	(1,666)	(208)	(985)	-	(4,354)
გასხვისებისას ელიმინირებული	3	993	13	156	-	1,165
გადაფასებისას ელიმინირებული	1,485	-	-	-	-	1,485
რეკლასიფიკაციისას ელიმინირებული	7	-	-	-	-	7
31 დეკემბერი, 2015 წ.	-	(10,688)	(1,322)	(11,323)	-	(23,333)
ცვეთის ხარჯი	(498)	(1,621)	(234)	(968)	-	(3,321)
ელიმინირებული გასხვისებისას	-	19	163	-	-	182
31 დეკემბერი, 2016 წ.	(498)	(12,290)	(1,393)	(12,291)	-	(26,472)
წმინდა საბალანსო ღირებულება						
31 დეკემბერი, 2015 წ.	49,767	5,149	487	3,099	67	58,569
31 დეკემბერი, 2016 წ.	49,329	4,557	556	2,797	36	57,275

ჯგუფი მიწასა და შენობა-ნაგებობებს გადააფასებს ყოველ სამ წელიწადში ერთხელ, თუ უძრავი ქონების ბაზრის მაჩვენებლები იმაზე არ მიუთითებს, რომ მიწისა და შენობა-ნაგებობების სამართლიან ღირებულებებში ცვლილებები შეიძლება მნიშვნელოვანი იყოს, რის გამოც უფრო ხშირი გადაფასება იქნება საჭირო. მიწა და შენობა-ნაგებობები ხელახლა შეფასდა 2015 წლის 31 დეკემბერს.

შეფასება განახორციელა დამოუკიდებელმა საშემფასებლო კომპანიამ, რომელსაც აქვს აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული სერტიფიკირება და ანალოგიური ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის აქტივების შეფასების გამოცდილება.

სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად შემდეგი მეთოდები იქნა გამოყენებული: დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდი (შემოსავლის მეთოდი), პირდაპირი გაყიდვების შედარების მეთოდი (შედარებადი

(ათას ლარში)

მეთოდი). გაყიდვების შედარების მეთოდის ფარგლებში, მინიმუმ სამი შედარებადი ობიექტის იდენტიფიცირება მოხდა ბაზარზე. რადგანაც შედარებადი ობიექტები შეფასებული ქონებისგან გარკვეულწილად განსხვავდებოდნენ, მათი კოტირებული ფასები დაკორექტირდა მათი განსხვავებული ადგილმდებარეობის, მდგომარეობის, ზომის, მისაწვდომლობის, სიმკვლეისა და გამყიდველებთან მოლაპარაკების შედეგად მოსალოდნელი ფასდაკლების მიხედვით. ერთი კვადრატული მეტრის ამ გზით განსაზღვრული შედარებადი ფასები შემდეგ გადამრავლდა შეფასებული ქონების ფართობზე და მიღებული იქნა ქონების შეფასებული ღირებულება.

ჯგუფის შენობები და მიწა სამართლიანი ღირებულებების იერარქიის მესამე დონეს მიეკუთვნება. 2016 წელს სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადატანები არ მომხდარა.

20. საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონებაში შედის:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
თვითღირებულება		
1 იანვრის მდგომარეობით	22,118	6,726
შემოსვლები	-	3,341
გასვლები	(3,492)	(4,735)
გადატანილი დასაკუთრებული აქტივებიდან	9,932	10,320
გადატანილი ძირითადი საშუალებებიდან (მე-19 შენიშვნა)	-	259
ნამეტი შემოსავალი/(ზარალი) გადაფასებიდან (მე-11 შენიშვნა)	-	6,207
31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>28,558</u>	<u>22,118</u>

2016 წლის და 2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის საინვესტიციო ქონებიდან საიჯარო შემოსავალი, შესაბამისად, შეადგენდა 950 ლარსა და 860 ლარს.

2015 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკმა დაიქირავა დამოუკიდებელი შემფასებელი ამ ქონების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად. შემფასებელი არის ასეთი ტიპის ქონების შეფასების სპეციალისტი.

(ათას ლარში)

ქონების საბაზრო ღირებულება განისაზღვრა ბაზარზე არსებული მონაცემების საფუძველზე. საბაზრო მიდგომა გამოიყენებოდა სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით, შემოსავლების მიდგომა გამოიყენებოდა მიღებული შეფასებების დასადასტურებლად, ხოლო დანახარჯების მეთოდი გამოიყენებოდა ქონების ღირებულების განსაზღვრად მაშინ, როდესაც არ არსებობდა მსგავსი საკუთრებისთვის იმავე სივრცულ მონაკვეთში მიმდინარე გაყიდვებზე ან საიჯარო განაკვეთებზე ინფორმაცია.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მესამე დონეს მიეკუთვნება. 2016 და 2015 წელს სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადატანები არ მომხდარა.

როცა ჯგუფი არის მეიჯარე, მომავალში მინიმალური მისაღები საიჯარო თანხები არაგაუქმებდად საოპერაციო იჯარაში შემდეგია:

	2016	2015
არაუგვიანეს 1 წლისა	757	38
1 წელზე მეტი და არა უმეტეს ხუთი წლისა	1,162	1,428
სულ საოპერაციო იჯარის მისაღები თანხები	1,919	1,466

21. სხვა აქტივები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	31 დეკემბერი, 2016 წ.	31 დეკემბერი, 2015 წ.
სხვა ფინანსური აქტივები		
დებიტორული დავალიანება	6,585	1,543
სხვა	131	138
	6,716	1,681
სხვა აქტივებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	(401)	(351)
	6,315	1,330
სხვა არაფინანსური აქტივები		
დასაკუთრებული აქტივები	2,586	3,636
არამატერიალური აქტივები	4,856	6,854
წინასწარ გაწეული ხარჯები	2,693	1,575
ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსები	183	256
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	1,796	1,329
სხვა არაფინანსური აქტივები	562	500
	12,676	14,150
სხვა აქტივები, სულ	18,991	15,480

2016 წლისა და 2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების ცვლილებები არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში ასე გამოიყურება:

	<i>არამატერიალური ი აქტივები</i>
თვითღირებულებით	
1 იანვარი 2015 წ.	6,816
შემოსვლები	2,635
გასვლები	(439)
31 დეკემბერი, 2015 წ.	9,012
შემოსვლები	334
გადაცემა	1,369
ჩამოწერა	(2,026)
31 დეკემბერი, 2016 წ.	8,689

(ათას ლარში)

	<i>არამატერიალური ი აქტივები</i>
აკუმულირებული ამორტიზაცია და გაუფასურება 1 იანვარი 2014 წ.	(1,506)
ამორტიზაციის დანარიცხი წლის განმავლობაში ელიმინირებული გასხვისებაზე	(1,084) 432
31 დეკემბერი, 2015 წ.	(2,158)
ამორტიზაციის დანარიცხი წლის განმავლობაში 31 დეკემბერი, 2016 წ.	(1,675) (3,833)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი, 2015 წ.	6,855
31 დეკემბერი, 2016 წ.	4,856

22. ბანკის ანაზრები

ბანკის ანაზრებში შედის:

	31 დეკემბერი, 2016 წ.	31 დეკემბერი, 2015 წ.
მოკლევადიანი სესხები საქართველოს ეროვნული ბანკიდან ანაზრები საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებიდან და ბანკებიდან	115,116 155,873	90,000 30,751
გამოსყიდვის ხელშეკრულებები	-	27,550
სხვა ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები	2,458	1,604
სულ ბანკების ანაზრები	273,447	149,905

2016 წლის და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკების ანაზრებში შედის სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები, შესაბამისად, 115.116 ლარის და 90,000 ლარის ოდენობით (ბანკების მთლიანი ანაზრების 42% და 60%), რაც მნიშვნელოვანი კონცენტრაციაა.

23. კლიენტების ანაზრები

კლიენტების ანაზრებში შედის:

	31 დეკემბერი, 2016 წ.	31 დეკემბერი, 2015 წ.
ფიზიკური პირების ანაზრები		
ვადიანი ანაზრები	147,641	151,748
მოთხოვნამდე ანაზრები	181,824	180,600
	329,465	332,348
იურიდიული პირების ანაზრები		
ვადიანი ანაზრები	122,954	72,579
მოთხოვნამდე ანაზრები	361,402	324,364
	484,356	396,943
სულ კლიენტების ანაზრები	813,821	729,291

2016 წლის და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების ანაზრები 11,528 ლარის და 48,583 ლარის ოდენობით, შესაბამისად, გამოყენებული იყო ბანკის მიერ გაცემული გარანტიების უზრუნველსაყოფად.

2016 წლის და 2015 წლის 31 დეკემბერს, კლიენტების ანაზრებზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯები შეადგენდა 4,061 ლარს და 4,075, ლარს, შესაბამისად.

2016 წლის და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების ანაზრები 307,441 ლარის და 219,795 ლარის ოდენობით (კლიენტების მთლიანი ანაზრების 37% და 30%), შესაბამისად, ოც და თერთმეტ კლიენტზე მოდიოდა.

(ათას ლარში)

	31 დეკემბერი, 2016 წ.	31 დეკემბერი, 2015 წ.
ანალიზი ეკონომიკური სექტორების/კლიენტთა ტიპების მიხედვით		
ფიზიკური პირები	329,073	332,348
ვაჭრობა და მომსახურება	213,674	156,073
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	67,336	69,573
საბიუჯეტო ორგანიზაციები	32,853	40,660
მშენებლობა	40,199	44,305
ენერჯეტიკა	22,644	26,964
ფინანსური სექტორი	43,376	19,495
სოფლის მეურნეობა	7,886	7,048
სამთო მრეწველობა	7,604	4,721
დაზღვევა	18,242	3,681
განათლება	2,378	1,951
ჯანდაცვის სექტორი	8,960	997
სხვა	19,596	21,475
სულ კლიენტების ანაზრები	813,821	729,291

24. ნასესხები სახსრები

ნასესხებ სახსრებში შედის:

	31 დეკემბერი, 2016 წ.	31 დეკემბერი, 2015 წ.
საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია	155,152	163,628
ევროპული ფონდი სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისათვის	113,598	92,389
ევროპის საინვესტიციო ბანკი	108,254	106,894
ჰოლანდიის განვითარების ფინანსური კომპანია	78,617	-
ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი	76,580	81,957
Blue Orchard Microfinance Fund ("BOMF")	66,723	-
Green For Growth Fund ("GGF")	13,324	-
ევროსაბჭოს განვითარების ბანკი	247	24,234
საქართველოს განათლების სამინისტრო	11	17
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	-	411
სულ ნასესხები სახსრები	612,506	469,530

2016 წლის და 2015 წლის 31 დეკემბერს, ნასესხებ სახსრებზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯები შეადგენდა 6,195 ლარს და 817 ლარს, შესაბამისად.

ჯგუფი ვალდებულია ზემოაღნიშნული ბანკების წინაშე არსებული დავალიანების ნაშთებთან დაკავშირებით დააკმაყოფილოს გარკვეული ფინანსური მოთხოვნები. ეს მოთხოვნები ეხება განსაზღვრულ კოეფიციენტებს, კერძოდ კაპიტალის ადეკვატურობის და სხვადასხვა ფინანსურ კოეფიციენტებს.

2016 წლის და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი აკმაყოფილებდა აღნიშნულ მოთხოვნებს.

სასესხო პირობების დარღვევებს ადგილი არ ჰქონია, გარდა ერთი დასრულებული ტრანზაქციისა, როცა ბანკი რესპუბლიკის ჯგუფი შეიძინა სს „თიბისი ბანკმა“ და შეიცვალა კონტროლის პირობები. ჯგუფმა მოიპოვა შესაბამისი თანხმობები და უარები კრედიტორებისაგან.

25. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	December 31, 2016	December 31, 2015
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		
სს „თიბისი ბანკისათვის“ გადასახდელი დივიდენდები	17,000	-

(ათას ლარში)

ვალდებულება სოსიეტე ჟენერალის წინაშე	-	1,609
ანგარიშსწორების და სხვა ოპერაციები	5,898	2,739
	22,898	4,348
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები		
გადასახდელი პრემიები	3,195	3,689
სხვა	-	389
სხვა ვალდებულებები, სულ	26,093	8,426

2016 წლის 31 დეკემბრისათვის გასაცემი დივიდენდები ერთ აქციაზე იყო 0.22 ლარი.

26. სუბორდინირებული ვალი

სუბორდინირებულ ვალში შედის:

ვალუტა	დაფარვის თარიღი წელი	ნომინა- ლური საპრო- ცენტო განა- კვეთი %	საშუალო შეწო- ნის ეფექ- ტური განაკვეთი	31 დეკემბერი, 2016 წ.	31 დეკემბერი, 2015 წ.
ჯგუფი თიბისი ბანკი	აშშ დოლარი 29 დეკემბერი, 2022 წ.	13.00%	13.00%	17,029	-
სოსიეტე ჟენერალი	აშშ დოლარი 26 მარტი, 2018 წ.	5.08%	3.13%	-	19,644
სოსიეტე ჟენერალი	აშშ დოლარი 29 მარტი, 2022 წ.	10.95%	4.21%	-	12,085
სუბორდინირებული ვალი, სულ				17,029	31,729

2016 წლის და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სუბორდინირებულ ვალზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯები შეადგენდა 12 ლარს და 367 ლარს, შესაბამისად.

ჯგუფის გაკოტრების ან ლიკვიდირების შემთხვევაში, ამ ვალის დაბრუნება სუბორდინირებულია სხვა კრედიტორების წინაშე ჯგუფის ვალდებულებების დაფარვის მიმართ.

2016 წლის განმავლობაში, ჯგუფმა დაფარა სოსიეტე ჟენერალის სუბორდინირებული სესხი და მოიპოვა ეროვნული ბანკის თანხმობა სუბორდინირებული სესხის ნაადრევ დახურვაზე.

ჯგუფი ვალდებულია ზემოაღნიშნული ბანკების წინაშე არსებული დავალიანების ნაშთებთან დაკავშირებით დააკმაყოფილოს გარკვეული ფინანსური მოთხოვნები. ეს მოთხოვნები ეხება განსაზღვრულ კოეფიციენტებს, კერძოდ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებს და სხვადასხვა ფინანსურ კოეფიციენტებს.

2016 წლის და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი აკმაყოფილებდა აღნიშნულ მოთხოვნებს.

27. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი.

2016 წლის და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნებადართული, გამოშვებული და განაღდებული საწესდებო კაპიტალი შედგებოდა 760,308 და 760,308 აქციისგან, შესაბამისად. თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულება 0.1 ლარი იყო.

2015 წლის და 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საემისიო შემოსავალი, შესაბამისად, 39,914 ლარის და 39,914 ლარის ოდენობით, წარმოადგენს გამოშვებული აქციების ნომინალური ღირებულების ზემოთ, დამატებით მიღებულ ანაზღაურებას. 2016 წლის და 2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში საწესდებო კაპიტალისა და საემისიო შემოსავლის ნაშთებში მოძრაობა არ დაფიქსირებულა.

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი

(ათას ლარში)

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი გამოიყენება შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების გაზრდის და შემცირებების აღრიცხვისათვის, იმ პირობით, თუ ამგვარი შემცირება უკავშირდება კაპიტალში ადრე ასახული იმავე აქტივის ზრდას.

გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან არარეალიზებული მოგება/(ზარალი)
ეს რეზერვი აღრიცხავს გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებებს. 2016 წლის განმავლობაში, გასაყიდად გამზადებული ინვესტიციები გაიყიდა მესამე მხარეზე, რეზერვი გადავიდა მოგება -ზარალის ანგარიშში.

(ათას ლარში)

27. კაპიტალი (გაგრძელება)

დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, დივიდენდების განაწილება შეიძლება გამოცხადდეს ბანკის აქციონერებისთვის წმინდა მოგებიდან, რომელიც მოცემულია ბანკის მიერ ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებულ არაკონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. სებ-ი უნდა იყოს ინფორმირებული დივიდენდების გამოცხადების შესახებ. იმ შემთხვევაში თუ კომერციული ბანკი არღვევს სებ-ის სარეგულაციო მოთხოვნებს, მას აქვს უფლება შეაჩეროს ან აკრძალოს დივიდენდების გაცემა. 2016 წელს, ბანკმა გამოაცხადა 17 მილიონი ლარის ღირებულების დივიდენდის განაწილების შესახებ მისი აქციონერის სს „თიბისი ბანკის“ მიმართ.

28. პირობითი ვალდებულებები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, კლიენტების საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად, ჯგუფი არის გარესაბალანსო რისკის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების მხარე. ეს ინსტრუმენტები, რომლებსაც სხვადასხვა დონის საკრედიტო რისკი ახასიათებთ, არ არის ასახული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

გარესაბალანსო ვალდებულებებთან მიმართებაში ჯგუფი იყენებს კრედიტების კონტროლისა და მართვის იმავე პოლიტიკას, როგორსაც მიმართავს საბალანსო ოპერაციების შემთხვევაში.

2016 და 2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პირობით ვალდებულებებში შედიოდა:

	December 31, 2016	December 31, 2015
პირობითი ვალდებულებები და საკრედიტო ვალდებულებები		
საქმიანობის გარანტიები	144,171	118,785
ფინანსური გარანტიები	51,812	27,415
აკრედიტივები	24,199	74,741
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	97,949	70,730
ვალდებულებები საოპერაციო იჯარიდან		
არაუგვიანეს 1 წლისა	967	846
ვალდებულებები კაპიტალის დანახარჯებიდან	-	961
ანარიცხები საქმიანობის გარანტიებისათვის	(282)	(313)
ანარიცხები საკრედიტო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიებისათვის	(1,215)	(1,175)
პირობითი ვალდებულებები (უზრუნველყოფის გამოქვია)	317,601	291,990
გამოკლებული: აკრედიტივების უზრუნველსაყოფად გამოყენებული ანაზრები (23-ე შენიშვნა)	(11,528)	(48,583)
სულ პირობითი ვალდებულებები და საკრედიტო ვალდებულებები	306,073	243,407

კლიენტებზე სესხების გაცემა საკრედიტო ხაზის ლიმიტის ფარგლებში მტკიცდება ჯგუფის მიერ ინდივიდუალური განხილვის საფუძველზე და დამოკიდებულია მსესხებლის ფინანსურ მდგომარეობაზე, საკრედიტო ისტორიასა და სხვა პირობებზე.

საკრედიტო ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება და ფინანსური გარანტიები იყო 1, 215 ლარი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2015 წელს: 1, 175 ლარი)

სასამართლოში საქმის წარმოება. დროდადრო, ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, ჯგუფის წინააღმდეგ სარჩელს აღძრავენ კლიენტები და კონტრაჰენტები. ამგვარ შემთხვევებში, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ამისათვის შესაბამისი რეზერვია გამოყოფილი.

(ათას ლარში)

გადასახადები

საქართველოს კანონმდებლობა კომერციული საქმიანობის შესახებ, საგადასახადო კანონმდებლობის ჩათვლით, არაერთი ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. ამასთან, არსებობს იმის რისკიც, რომ საგადასახადო ორგანოებმა თვითნებურად შეაფასონ ბიზნესოპერაციები. თუ საგადასახადო ორგანოები ეჭვქვეშ დააყენებენ ხელმძღვანელობის რომელიმე განსჯას ჯგუფის ბიზნესსაქმიანობასთან დაკავშირებით, ჯგუფს შეიძლება დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები დაეკისროს.

საქართველოს კანონმდებლობა სატრანსფერო ფასწარმოქმნის შესახებ 2015 წლის 1 იანვრიდან შეიცვალა და დაინერგა დამატებითი ანგარიშგებისა და დოკუმენტაციის მოთხოვნები. ახალი კანონმდებლობა საგადასახადო ორგანოებს საშუალებას აძლევს, დააკისრონ დამატებითი საგადასახადო ვალდებულებები გარკვეულ ოპერაციებთან მიმართებაში, რომელთა რიცხვშიც შედის ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, თუკი ისინი გადაწყვეტენ, რომ ოპერაცია არ არის შეფასებული გამწვანებული ხელის პრინციპის მიხედვით. საგადასახადო ორგანოების მიერ ჯგუფის სატრანსფერო ფასწარმოქმნის პრაქტიკაში ეჭვის შეტანის შედეგის სათანადო სიზუსტით განსაზღვრა შეუძლებელია.

ასეთი გაურკვევლობა შეიძლება უკავშირდებოდეს ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებას, გაუფასურების ზარალის ანარიცხების შეფასებას და გარიგებების საბაზრო ფასების განსაზღვრას. გარდა ამისა, ეს გაურკვევლობა შეიძლება ასევე შეეხოს კლიენტებზე გაცემული სესხების და მისაღები ანგარიშების გაუფასურების ზარალის ანარიცხების შექმნისა და შეზღუდვების დროებითი სხვაობების შეფასებას, და ჩაითვალოს დასაბეგრი მოგების შემცირებად. ჯგუფის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ყველა გადასახადი დარიცხული აქვს და, შესაბამისად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ამისათვის შესაბამისი რეზერვი არ არის გამოყოფილი.

საოპერაციო გარემო. ჯგუფის საქმიანობის დიდი ნაწილი საქართველოში ხორციელდება. განვითარებადი ეკონომიკის ქვეყნებში, როგორცაა საქართველო, გარემო ხშირად იცვლება და გლობალური ბაზრის პირობების გავლენისა და ეკონომიკური დაღმასვლების საგანი ხდება. შედეგად, საქართველოში განხორციელებული ოპერაციები შეიძლება გარკვეული რისკის მატარებელი იყოს, ისეთი რისკებისა, რაც განვითარებული ბაზრებისათვის არ არის დამახასიათებელი. აქედან გამომდინარე, ბოლო წლებში, საქართველოს მთავრობა მრავალრიცხოვან რეფორმებს ახორციელებს სამოქალაქო, სისხლის სამართლის, საგადასახადო, ადმინისტრაციულ და კომერციულ სფეროებში, რაც საბოლოოდ დადებით გავლენას ახდენს ქვეყანაში საერთო საინვესტიციო კლიმატზე. დღესდღეობით საქართველოს გააჩნია საერთაშორისო რეპუტაცია, როგორც ხელსაყრელი საინვესტიციო კლიმატის მქონე ქვეყნისა. საქართველო აგრძელებს წინა პოზიციებზე გადასვლას ანგარიშში „ბიზნესის კეთება 2016 წ.: მცირე და საშუალო საწარმოების რეგულირება“, რომელსაც მსოფლიო ბანკი და საერთაშორისო ფინანსური კორპორაცია ახორციელებს. საქართველოს ამ რეიტინგში მე-16 პოზიცია უკავია, როგორც ქვეყანას, სადაც ბიზნესის კეთება მარტივია (190 ქვეყნიდან) და ეს არის 7 პოზიციით დაწინაურება წინა წლის რეიტინგებთან შედარებით. ქვეყანამ რეიტინგი გააუმჯობესა თითქმის ყველა კატეგორიაში, როგორც რეგიონალურმა ლიდერმა და ბევრ ევროპის ქვეყანას გაუსწრო. საქართველოში კორუფციის დაბალი დონეა, დაბალია საგადასახადო წნეხი და მაღალია გამჭვირვალება სახელმწიფო ინსტიტუტების საქმიანობის კუთხით, რასაც ბევრი საერთაშორისო ინსტიტუტის კვლევა ადასტურებს. 2016 წლის საპარლამენტო არჩევნები თავისუფალ და სამართლიან გარემოში ჩატარდა და ეს საერთაშორისო დამკვირვებლებმა აღიარეს. ახალმა მთავრობამ გააგრძელა ეკონომიკური რეფორმები და ქვეყნის პრო-დასავლური კურსი, რასაც ადასტურებს მმართველი პარტია. მშვიდობიანმა არჩევნებმა დადებითი გავლენა მოახდინა ბიზნესის სფეროს თავდაჯერებულობაზე და დამატებით გააძლიერა საქართველოს, როგორც დემოკრატიული ფასეულობებისა და ინსტიტუტების მქონე ქვეყნის იმიჯი.

2016 წელს, საქართველოს ეკონომიკა ზომიერად გაიზარდა 2.4%-ით თავდაპირველი გამოთვლებით, რაც ზრდის თავდაპირველი სამიზნე მაჩვენებელზე (3-3.5%) დაბალია, რასაც სხვადასხვა საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტები პროგნოზირებდნენ. ეკონომიკის ზრდაზე უარყოფითი გავლენა მოახდინა სატრანსპორტო სექტორის ყოველწლიურმა რეგრესმა, რაც აისახა რეგიონალური ვაჭრობის მოცულობების შემცირებაში. ასევე, ბოლო ორ წელიწადში უკუსვლა განიცადა მშენებლობის სექტორმა, რომელიც იყო ზრდის ძირითადი წამმართველი სფერო. საწარმოო სექტორმა, ეკონომიკის მეორე ყველაზე დიდმა სფერომ, გარკვეული წინსვლა აჩვენა, რადგან გაიზარდა ექსპორტის მაჩვენებელი.

2016 წლის ბოლოს, ქართული ლარი გაუფასურდა აშშ დოლართან მიმართებაში 10.5%-ით, რაც ძირითადად განპირობებული იყო თურქული ლირის გაუფასურებით. იგივე პერიოდში, ლარმა დაკარგა ღირებულების 7% ევროსთან მიმართებაში. ბოლო ორი წლის შემცირების შემდეგ, ექსპორტი და ფულადი გზავნილები ისევ გააქტიურდა 2016 წლის მეორე ნახევარში, რაც გამოწვეული იყო ქართული ექსპორტის გეოგრაფიული არეალის გაფართოებით და ასევე, რუსეთსა და უკრაინაში ვითარების შედარებით დასტაბილურებით. მეორეს მხრივ,

(ათას ლარში)

ეკონომიკური სიტუაცია კვლავაც გაუარესდა აზერბაიჯანში, თურქეთსა და სომხეთში, რამაც უარყოფითი გავლენა მოახდინა საქართველოდან ამ ქვეყნებში ექსპორტზე. მიუხედავად იმისა, რომ რეგიონში ეს გამოწვევები არ წყდება, ტურიზმიდან მიღებული შემოსავლები მნიშვნელოვნად გაიზარდა, ქვეყანაში შემოსული ვიზიტორების რიცხვმა 6.4 მილიონს მიაღწია, რაც წლიური მაჩვენებლის 8%-იან ზრდაზე მიუთითებს.

2016 წლის მეოთხე კვარტალში ნულოვანი ინფლაციის (+0.6% წლიური) დახურვის შემდეგ, ინფლაციამ მაქსიმალურ ზღვარს მიაღწია, წლიური 3.9%. ინფლაციის დაბრუნება განაპირობა თამბაქოზე, ნავთობზე და მანქანებზე გაზრდილმა აქციზის გადასახადმა. ძირითადად, ინფლაციის მაჩვენებელი 2.8% იყო. აქციზის გაზრდილი გადასახადები გახდა მიზეზი ეკონომიკაში მაღალი ინფლაციის მაჩვენებლებისა, რომლის ასეთი მოულოდნელი ზრდის საპასუხოდ, ეროვნულმა ბანკმა გაზარდა პოლიტიკის განაკვეთი 0.25 ე რთე ულთ 6.5-დან 6.75%-მდე 2016 წლის იანვრის ბოლოს და დაგვიპრდა, რომ შემდეგ კვარტალში კიდევ 0.25 ერთეულით გაიზრდება. გამომდინარე იქიდან, რომ ინფლაცია ძირითადად ერთჯერადი ფაქტორებით არის გამოწვეული, ეროვნული ბანკისაგან არ მოელიან ზედმეტ რეაგირებას, იმ შემთხვევაშიც, კი თუ ინფლაცია დროებით სამიზნე მაჩვენებელზე (4%) მაღლა ავა 2017 წელს.

ფისკალური პოლიტიკა კვლავაც ზრდაზე ორიენტირებული იყო 2016 წელს, ფისკალური დეფიციტი 40%-ს შედგენდა, რასაც ძირითადად საგარეო ვალდებულებებით აფინანსებდნენ. მიუხედავად იმისა, რომ ეს მაჩვენებელი 3%-ს აჭარბებდა, სახელმწიფო ვალი კვლავაც რჩება მთლიანი შიდა პროდუქტის 45%, რაც არის კონსტიტუციაში განსაზღვრული მაჩვენებელზე (60%) დაბალი. მთავრობის ვალის მართვის სტრატეგიის შესაბამისად, შიდა ვალი მთლიან სახელმწიფო ვალში ეტაპობრივად იზრდება, 2016 წლის ბოლოს 21% იყო, რაც ამცირებს სავალუტო გაცვლითი კურსის რისკს და აძლიერებს სახელმწიფო ვალის მდგრადობის პროფილს.

2017 წლის პროგნოზებით, ფისკალური დეფიციტი სავარაუდოდ იქნება მთლიანი შიდა პროდუქტს 4.2%. მიუხედავად იმისა, რომ ეს მაჩვენებელი კვლავაც მაღალია, მას ძირითადად განაპირობებს გაზრდილი კაპიტალის დანახარჯები. მთავრობის გრძელვადიანი დღის წესრიგის მთავარი აქცენტი ინფრასტრუქტურის განვითარებაზე კეთდება, რამაც ხელი უნდა შეუწყოს ეკონომიკურ ზრდას, რადგან შემცირდება სატრანსპორტო ხარჯები და ქვეყნის რეგიონების პოტენციალი უკეთ იქნება გამოყენებული. ამასთან, უკეთესი სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურა გააძლიერებს ქვეყნის პოზიციას რეგიონში, როგორც რეგიონის სატრანსპორტო და ლოჯისტიკური ჰაბისა.

საპენსიო გეგმა და პენსიები

პენსიაზე გასული თანამშრომლები იღებენ პენსიას საქართველოს მთავრობისგან ქვეყნის კანონებისა და ნორმატიული აქტების შესაბამისად. 2016 წლისა და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს არსებული და ყოფილი თანამშრომლების მიმართ არ ჰქონდა ვალდებულებები დამატებით საპენსიო უზრუნველყოფასთან, პენსიაზე გასვლის შემდგომი ჯანდაცვის სქემასთან, სადაზღვევო უზრუნველყოფასთან ან საპენსიო კომპენსაციასთან დაკავშირებით.

29. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

გარიგებები ჯგუფსა და მის შვილობილ კომპანიებს შორის, რომლებიც ჯგუფის დაკავშირებული მხარეები არიან, კონსოლიდაციისას გაიქვითა და ამ შენიშვნაში არ არის გაცხადებული. ჯგუფსა და სხვა დაკავშირებულ მხარეებს შორის გარიგებების დეტალები ქვემოთაა მოცემული:

	31 დეკემბერი, 2016 წ.		31 დეკემბერი, 2015 წ.	
	დაკავშირებული მხარის ნაშთები	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირებული მხარის ნაშთები	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	33,672	235,865	76,205	178,676
- აქციონერები	33,672	-	75,638	-
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	-	567	-

(ათას ლარში)

	31 დეკემბერი, 2016 წ.		31 დეკემბერი, 2015 წ.	
	დაკავშირებული მხარის ნაშთები	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირებული მხარის ნაშთები	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
კლიენტებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	1,553	1,476,999	360	1,226,765
- ჯგუფის ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი ან მისი აქციონერი (სახელმწიფო საპროცენტო განაკვეთი - 6.6% -8.8%)	1,337	-	294	-
- მნიშვნელოვანი აქციონერები (სახელმწიფო საპროცენტო განაკვეთი: 6.6% -8.8%)	216	-	-	-
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	-	66	-
კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ზარალის რეზერვი	-	(50,537)	(1)	(42,669)
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	-	(1)	-
ბანკების ანაზრები	132,875	273,447	4	149,905
- აქციონერები (სახელმწიფო საპროცენტო განაკვეთი 1%-3%)	132,875	-	4	-
კლიენტების ანაზრები	2,397	813,821	2,594	729,291
- ჯგუფის ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი ან მისი აქციონერი (სახელმწიფო საპროცენტო განაკვეთი: 0%-4%)	2,014	-	2,452	-
- მნიშვნელოვანი აქციონერები (სახელმწიფო საპროცენტო განაკვეთი 0%-9.5%)	6	-	-	-
- სხვა მოკავშირე მხარეები (სახელმწიფო საპროცენტო განაკვეთი 0%)	377	-	142	-
ნასესხები სახსრები	-	612,506	81,861	469,530
- აქციონერები (სახელმწიფო საპროცენტო განაკვეთი 0% -9.2%)	-	-	81,861	-
სხვა ვალდებულებები	-	26,093	1,601	7,604
- აქციონერები	-	-	1,601	-
ანარიცხები	-	1,489	-	1,748
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	-	-	-
სუბორდინირებული ვალი	17,029	17,029	31,729	31,729
- აქციონერები (სახელმწიფო საპროცენტო განაკვეთი 5.1 % -13 %)	17,029	-	31,729	-
გაცემული გარანტიები	-	195,983	65	146,200
- ჯგუფის ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი ან მისი აქციონერი	-	-	65	-

(ათას ლარში)

29. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2016 წლის და 2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში შედის შემდეგი თანხები, რომლებიც აღიარებულია დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებების ფარგლებში:

	2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის		2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	
	გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
საპროცენტო შემოსავალი				
- ჯგუფის ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი ან მისი აქციონერი	112	175,965	56	144,414
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	44	-	30	-
	68	-	26	-
საპროცენტო ხარჯი				
- აქციონერები	(6,006)	(63,499)	(5,625)	(48,694)
- ჯგუფის ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი ან მისი მშობელი კომპანია	(5,895)	-	(5,570)	-
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	(100)	-	(30)	-
	(11)	-	(25)	-
პროცენტიანი აქტივების გაუფასურების ზარალის ანარიცხების აღდგენა				
საპროცენტო შემოსავალი	-	(19,866)	-	(15,479)
საოპერაციო ხარჯები	(1,506)	(62,930)	(5,421)	(57,923)
- ჯგუფის ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი ან მისი მშობელი კომპანია	(1,351)	-	(3,360)	-
- აქციონერები	(153)	-	(1,984)	-
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	(2)	-	(77)	-

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ მხარეები ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას. 2016 წელს მთავარი მშობელი კომპანიის ცვლილების გამო, ჯგუფის დაკავშირებული მხარეების ჩამონათვალი შეიცვალა. იხილეთ შენიშვნა 1.

ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი მოიცავს სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოს წევრებს.

სხვა დაკავშირებულ მხარეებში შედის საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები და ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის ოჯახის წევრი.

მხარეები, რომელთაც 10%-ზე მეტი წილი გააჩნიათ მშობელ კომპანიაში ან რომელთაც წარმომადგენლები ჰყავთ დირექტორთა საბჭოში, მიიჩნევიან „მნიშვნელოვან აქციონერებად“.

ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ანაზღაურება ასეთია:

(ათას ლარში)

	2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის		2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	
	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან	მთლიანი კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან
სულ ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის ანაზღაურება				
- მოკლევადიანი დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები	2,318	34,563	3,360	31,598
სულ	2,318	34,563	3,360	31,598

30. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფასს სამართლიან ღირებულებას განმარტავს, როგორც თანხას, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. ჯგუფმა ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრა ხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაციის საფუძველზე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, და სათანადო შეფასების მეთოდების გამოყენებით. თუმცა, სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, საბაზრო მონაცემების ინტერპრეტაციისთვის განსჯის გამოყენებაა საჭირო. საქართველოს კვლავაც ავლენს განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელ ნიშნებს და ეკონომიკური პირობები ისევ ზღუდავს ფინანსურ ბაზრებზე საქმიანობის მოცულობას. საბაზრო კოტირებები შეიძლება მოძველებული იყოს, იძულებითი რეალიზაციის გარიგებებს ასახავდეს და ამიტომ არ წარმოადგენდეს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებს. ხელმძღვანელობა ყველა არსებულ საბაზრო ინფორმაციას იყენებს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად.

სამართლიანი ღირებულების იერარქია. სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ჯგუფმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების მიხედვით. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია იმ აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული ან რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც მოცემულია სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მათი დონის მიხედვით.

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება	-	-	28,558	28,558
გადაფასებული მიწა და შენობა-ნაგებობები			49,329	49,329
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	65,313	170,552	-	235,865
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებში	-	131,133	-	131,133
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	9,937	-	9,937
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	1,406,191	1,406,191
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	6,315	6,315
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:				

(ათას ლარში)

- სესხები და მისაღები ანგარიშები	-	150,450	-	150,450
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ბანკების ანაზრები	-	273,447	-	273,447
კლიენტების ანაზრები	-	-	813,608	813,608
ნასესხები თანხები	-	612,604	-	612,604
სუბორდინირებული სესხები	-	17,029	-	17,029
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	22,898	22,898
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - გასაყიდად გამზადებული	1,782	-	1,159	2,941
საინვესტიციო ქონება	-	-	22,118	22,118
გადაფასებული მიწა და შენობა-ნაგებობები	-	-	49,767	49,767
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	54,178	124,498	-	178,676
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში	-	79,279	-	79,279
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	6,720	-	6,720
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	1,187,793	1,187,793
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	1,330	1,330
- საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:				
- სესხები და მისაღები ანგარიშები	-	43,312	-	43,312
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი	-	39,058	-	39,058
- რეპო ხელშეკრულებით უზრუნველყოფილი	-	28,450	-	28,450
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ბანკების ანაზრები	-	149,905	-	149,905
კლიენტების ანაზრები	-	-	729,561	729,561
ნასესხები თანხები	-	468,350	-	469,530
სუბორდინირებული სესხები	-	31,237	-	31,237
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	7,205	7,205

31 დეკემბრით დასრულებული 2016 წლისა და 2015 წლის განმავლობაში სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადატანები არ მომხდარა.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ჯგუფის ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო და სამართლიანი ღირებულებების შედარება, რომლებიც ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში არ არის ასახული სამართლიანი ღირებულებით. ცხრილი არ მოიცავს ისეთ მუხლებს, რომელთა სამართლიანი ღირებულება მიახლოებულია მის საბალანსო ღირებულებასთან, როგორცაა ლიკვიდური ან მოკლევადიანი (3 თვემდე ვადის ან მცურავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე) ინსტრუმენტები.

(ათას ლარში)

30. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

	საბალანსო ღირებუ- ლება 2016	სამარ- თლიანი ღირებუ- ლება 2016	აულიარე- ბელი მოგება/ (ზარალი) 2016	საბალანსო ღირებუ- ლება 2015	სამარ- თლიანი ღირებუ- ლება 2015	აულიარე- ბელი მოგება/ (ზარალი) 2015
ფინანსური აქტივები						
კლიენტებზე გაცემული სესხები	1,426,462	1,406,191	(20,271)	1,184,096	1,187,793	3,697
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:						
- სესხები და მისაღები ანგარიშები და დაფარვის ვადამდე ფლობილი	147,934	150,450	2,516	84,627	82,370	(2,257)
- საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	74,627	77,049	2,421	70,407	68,350	(2,057)
- სებ-ის დეპოზიტის სერტიფიკატები	5,884	5,878	6	9,409	9,209	(200)
- საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ფასიანი ქაღალდები	67,422	67,523	(101)	4,811	4,811	-
- რეპო ხელშეკრულებებით უზრუნველყოფილი	-	-	-	28,639	28,450	(189)
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები						
კლიენტების მიმართ	813,821	813,608	(213)	729,291	729,561	270
ნასესხები სახსრები	612,506	612,604	98	468,708	468,350	(358)
სუბორდინირებული სესხები	17,029	17,029	-	31,729	31,237	(492)
სამართლიანი ღირებულების მთლიანი აულიარეული ცვლილება			(17,870)			671

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღრიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით ან აქვს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთი (სამ თვეზე ნაკლები), ითვლება, რომ სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

(ათას ლარში)

30. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)**ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები**

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება დგინდება იდენტურ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთსა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. ფიქსირებული განაკვეთის მქონე დეპოზიტის სამართლიანი ღირებულება გამოდინარეობს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, 30. რომელიც დისკონტირებულია ფულის ბაზრის მიმდინარე იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც დამახასიათებელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის სესხებისათვის.

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც უკვე აღრიცხულია ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

წარმოებული ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია აქტიური ბაზრის მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს საპროცენტო სვოპებს, სავალუტო სვოპებს და ფორვარდულ სავალუტო კონტრაქტებს. შეფასებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდია მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპის მოდელებს, რომლებისთვისაც გამოიყენება მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება. მოდელები შეიცავს სხვადასხვა მონაცემს მხარეთა საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსისა და საპროცენტო განაკვეთის მრუდის ჩათვლით

ძირითადი საშუალებები (მიწა და შენობა-ნაგებობები) და საინვესტიციო ქონება

ქონების საბაზრო ფასი განისაზღვრება აქტიური ბაზრის მონაცემებზე დაყრდნობით. საბაზრო მიდგომა გამოიყენება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით, შემოსავლების მიდგომა გამოიყენება მიღებული შეფასებების დასადასტურებლად, ხოლო დანახარჯების მეთოდი გამოიყენება ქონების ღირებულების განსაზღვრად მაშინ, როდესაც არ არსებობს მსგავსი საკუთრებისთვის იმავე სივრცულ მონაკვეთში მიმდინარე გაყიდვებზე ან საიჯარო განაკვეთებზე ინფორმაცია.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები: გასაყიდად გამიზნული

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები შეფასებულია შეფასების მეთოდის გამოყენებით, კერძოდ, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდით. მოდელში შესული არადაკვირვებადი მონაცემი შეიცავს დაშვებებს ინვესტიციის ობიექტის სამომავლო ფინანსური საქმიანობის, დისკონტირების განაკვეთის და ინვესტიციის ობიექტის ზრდის ტემპის შესახებ, ასევე უმცირესობის წილის კორექტირებას კონტროლის არარსებობისა და ლიკვიდურობის შესაბამისად.

დისკონტირების განაკვეთი. დისკონტირების განაკვეთი წარმოადგენს ფულის დროით ღირებულებასთან მიმართებაში კომპანიისთვისა და შესაბამისი აქტივებისთვის დამახასიათებელი რისკების (რომლებიც არ არის ასახული ფულადი ნაკადების პროგნოზებში) საბაზრო შეფასებას. დისკონტირების განაკვეთის გაანგარიშება დაფუძნებულია კომპანიისათვის სპეციფიკურ გარემოებებზე და მიიღება კაპიტალის ღირებულებიდან, რომელიც იანგარიშება საბაზრო მონაცემებთან შედარების გათვალისწინებით. დისკონტირების განაკვეთის 1%-ით გაზრდა გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების შემცირებას 13 ლარით.

ზრდის ტემპი. ზრდის ტემპი გამოიყენება ინვესტიციის ობიექტში საბოლოო ფულადი ნაკადების გასაანგარიშებლად. დაშვების თანახმად, ზრდის ტემპი სტაბილური დარჩება 2017 წელს და მის შემდეგაც.

ზრდის ტემპის 1%-ით შემცირება გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების შემცირებას 68 ლარით.

(ათას ლარში)

30. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

უმცირესობის წილის კორექტირება კონტროლის არარსებობისა და ლიკვიდურობის მიხედვით

უმცირესობის წილის კორექტირება, რომელსაც ჯგუფმა მიმართა კონტროლის არარსებობისა და ლიკვიდურობის გასათვალისწინებლად, შეესაბამება საბაზრო მაჩვენებლებს და ეყრდნობა ბოლო თხუთმეტი და ათი წლის სტატისტიკურ მონაცემებს, შესაბამისად.

კონტროლის არარსებობის მიხედვით უმცირესობის წილის კორექტირების 1%-ით გაზრდა გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების შემცირებას 17 ლარით.

ლიკვიდურობის მიხედვით უმცირესობის წილის კორექტირების 1%-ით გაზრდა გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების შემცირებას 15 ლარით.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების დინამიკა

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული მე-3 დონის ფინანსური აქტივების საწყისი და საბოლოო თანხების შეჯერება:

	<i>2015 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით</i>	<i>სხვა სრულ შემოსავალში აღრიცხული ნამეტი შემოსავალი, სულ</i>	<i>2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>
აქტივები:			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:			
გასაყიდად გამიზნული	54	2,887	2,941

2016 წლის და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „საკლირინგო ცენტრი“ კაპიტალის ინვესტიცია აღრიცხულია თვითღირებულებით, 54 ლარისა და 54 ლარის ოდენობით, შესაბამისად, და არ არის ასახული სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მესამე დონის ფინანსური ინსტრუმენტების დინამიკაში, ასევე არ არის წარმოდგენილი სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მესამე დონის არაფინანსური აქტივების დინამიკა

ყველა საინვესტიციო ქონება და გადაფასებული ძირითადი საშუალებები მესამე დონეს მიეკუთვნება. მათი საწყისი და საბოლოო ნაშთების შეჯერება წარმოდგენილია, შესაბამისად, მე-19 და მე-20 შენიშვნებში.

(ათას ლარში)

30. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

არაფინანსური აქტივების შეფასებისთვის გამოყენებული მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა, რომლებიც გამოყენებულია 2015 წლის 31 დეკემბრისთვის საინვესტიციო ქონების, გადაფასებული ძირითადი საშუალებების მესამე დონის შეფასებისთვის. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ შეფასება მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა 2016 წლის 31 დეკემბრამდე ბოლო შეფასების თარიღიდან.

საინვესტიციო ქონება	თანხა	შეფასების მეთოდები	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემები	დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)	სხვა	დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)	მონაცემების მგრძობიანობა სამართლიანი ღირებულების მიმართ
					მნიშვნელოვანი ინფორმაცია		
საინვესტიციო ქონება	22,118						
მიწა	2,555	საბაზრო მეთოდი	კვ.მ.-ის ფასი	0.00086-0.1269 (0.1264) ლარი	კვ. მეტრი	376-110,000 (8,026)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 217-ით
საცხოვრებელი შენობა	5,670						
	5,066	საბაზრო მეთოდი	კვ.მ.-ის ფასი	0.1-2.9 (0.94) ქართული ლარი	კვ. მეტრი	32.6-819 (182)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 514-ით
კომერციული უძრავი ქონება	604	დანახარჯების მეთოდი	კვ. მეტრის ფასი	0.002-0.31 (0.077) ქართული ლარი	კვ. მეტრი	125-3,316 (293)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 5-ით
	2,114	საბაზრო მეთოდი	კვ. მეტრის ფასი	0.126-0.954 (0.473) კვადრატული ლარი	კვ. მეტრი	16-1,109 (298)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 208-ით
არასაცხოვრებელი შენობა	11,779						
	3,588	საბაზრო მეთოდი	კვ. მეტრის ფასი	0.029-0.973 (0.423) ქართული ლარი	კვადრატული მეტრი	110-10,700 (1990)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 354-ით
	8,191	დანახარჯების მეთოდი	კვ. მეტრის ფასი	0.016-0.97 (0.315) ქართული ლარი	კვადრატული მეტრი	1,252-2,210 (1995)	კაპიტალის კოეფიციენტის 10%-ით ზრდა (შემცირება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 151-ით
გადაფასებული მიწა და შენობები	49,768						
მიწა	9,109	საბაზრო მეთოდი	კვ. მეტრის ფასი	0.384-1.433 (0.850) ქართული ლარი	კვადრატული მეტრი	95-2,290 (612)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 910-ით
ოფისის შენობა	36,535	საბაზრო მეთოდი	კვ. მეტრის ფასი	0.609-2.755 (24.108) ქართული ლარი	კვადრატული მეტრი	167-4,615 (613)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით ზრდა (შემცირება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 4,526-ით

(ათას ლარში)

	2,278	დანახარჯე ბის მეთოდი	კვ. მეტრის ფასი	0.49-6.49 (2.97) ქართული ლარი	კვადრატული მეტრი	151-1292 (584)	კაპიტალის კოეფიციენტის 10%-ით ზრდა (შემცირება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 417-ით
არასაცხოვრებელი შენობა	1,510	დანახარჯე ბის მეთოდი	კვ. მეტრის ფასი	0.28 ქართული ლარი	კვადრატული მეტრი	4,190	კაპიტალის კოეფიციენტის 10%-ით ზრდა (შემცირება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 333-ით
კომერციული შენობა	336	დანახარჯე ბის მეთოდი	კვ. მეტრის ფასი	0.79 ქართული ლარი	კვადრატული მეტრი	443	კაპიტალის კოეფიციენტის 10%-ით ზრდა (შემცირება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 35-ით

(ათას ლარში)

31. კაპიტალთან დაკავშირებული რისკის მართვა

ჯგუფი თავის კაპიტალთან დაკავშირებულ რისკს მართავს იმისათვის, რომ უზრუნველყოს ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენა და ამავდროულად დაინტერესებული მხარეებისთვის უკუგების მაქსიმუმაცია, მოზიდული და საკუთარი კაპიტალის ოპტიმალური ბალანსის დაცვის გზით. ხელმძღვანელობა და აქციონერი არ აპირებენ ჯგუფის შემდგომ გაფართოებას და ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მიზანშეწონილია ჯგუფისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება, რადგან ჯგუფს აქვს საკმარისი კაპიტალის ადეკვატურობა და ისტორიული გამოცდილება იმისა, რომ მისი მოკლევადიანი ვალდებულებები დაფინანსდება ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში.

აქციონერთა საბჭო ყოველწლიურად განიხილავს კაპიტალის სტრუქტურას. ასეთი განხილვების ფარგლებში, საბჭო აფასებს კაპიტალის ღირებულებას და კაპიტალის თითოეულ კლასთან დაკავშირებულ რისკებს. საბჭოს რეკომენდაციებზე დაყრდნობით, ჯგუფი აბალანსებს მთლიანი კაპიტალის სტრუქტურას დივიდენდების გადახდით, ახალი აქციებისა და სავალო ინსტრუმენტების გამოშვებით, ან არსებული ვალის დაფარვით.

ჯგუფის კაპიტალის ადეკვატურობის ასევე კონტროლდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მეშვეობით.

სებ-ის მიერ კაპიტალთან მიმართებაში დღეისათვის დადგენილი მოთხოვნების მიხედვით, ბანკები ვალდებულები არიან: (ა) იქონიონ საწესდებო კაპიტალის მინიმალური დონე 12,000,000 ლარის ოდენობით (ბ) შეინარჩუნონ საზედამხედველო კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი („საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი“) არანაკლებ 11.4%-ის ოდენობით (12% - 2014 წელს), და (გ) შეინარჩუნონ პირველადი კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი („პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი“) არანაკლებ 7.6%-ის ოდენობით (8% - 2014 წელს).

2014 წლის ივნისიდან, ზემოთ მოყვანილი კოეფიციენტების გარდა, ბანკებს ასევე მოეთხოვებათ გამოითვალონ კაპიტალის ადეკვატურობა კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ 2013 წლის 28 ოქტომბრით დათარიღებული დებულების მიხედვით. ამ დებულების თანახმად, ბანკები ვალდებული არიან (ა) დაიცვან ძირითადი პირველადი კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი არანაკლებ 7%-ის ოდენობით, (ბ) დაიცვან პირველადი კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი არანაკლებ 8.5%-ის ოდენობით, (გ) დაიცვან საზედამხედველო კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი არანაკლებ 10.5%-ის ოდენობით.

ჯგუფი შესაბამისობაში იყო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან და ყველა სხვა მარეგულირებელ მოთხოვნებთან 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გარდა ერთი აუტსაიდერის კოეფიციენტისა, რომელზეც ეროვნული ბანკიდან მიღებულია გაუქმების წერილი. ჯგუფი შესაბამისობაში იყო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან და ყველა სხვა მარეგულირებელ მოთხოვნებთან 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ცხრილში წარმოდგენილია სებ-ის მოთხოვნების მიხედვით მომზადებულ ანგარიშებზე დაყრდნობით ბანკი საზედამხედველო კაპიტალის რესურსების ანალიზი კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისთვის. კოეფიციენტები გაანგარიშებულია ბაზელ 1-ის მოთხოვნების მიხედვით:

	2016	2015
პირველადი კაპიტალი	188,506	161,787
მეორადი კაპიტალი	108,049	89,803
გამოკლებული: ინვესტიციები შვილობილ საწარმოებში	(7)	(7)
სულ მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალი	296,548	251,583
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	2,408,484	1,961,711
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	7.83%	8.25%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	12.31%	12.82%

2016 წლის და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისთვის მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის გაანგარიშებაში შეიტანა მიღებული სუბორდინირებული სესხი, რაც არ აღემატებოდა პირველადი კაპიტალის 50%-ს. ბანკის გაკოტრების ან ლიკვიდირების შემთხვევაში, ამ ვალის დაბრუნება სუბორდინირებულია სხვა კრედიტორების წინაშე ბანკის ვალდებულებების დაფარვის მიმართ.

(ათას ლარში)

31. კაპიტალთან დაკავშირებული რისკის მართვა (გაგრძელება)

2016 წლის და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისთვის მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის გაანგარიშებაში შეიტანა ზოგადი ანარიცხები, რაც არ აღემატებოდა რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25%-ს.

კაპიტალის კოეფიციენტები საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების მიხედვით, კაპიტალის ადეკვატურობასთან დაკავშირებული ახალი დებულების გათვალისწინებით, ასეთია:

	2016	2015
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	10.36%	10.51%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	10.36%	10.51%
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	12.23%	12.71%

ბანკზე ასევე ვრცელდება მინიმალური სავალდებულო კაპიტალის მოთხოვნები, რომლებსაც ადგენენ სასესხო ხელშეკრულებების კრედიტორი მხარეები. 1988 წლის ბაზელის შეთანხმებისა და კრედიტორების მოთხოვნების შესაბამისად გაანგარიშებული ბანკის კაპიტალის კომპონენტები ასე გამოიყურება:

	2016	2015
პირველადი კაპიტალი	284,011	235,954
მეორადი კაპიტალი	53,678	66,890
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	337,689	302,844
რისკის მიხედვით შეწონილი კაპიტალი	1,420,350	1,200,676
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	20.00%	19.65%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	23.78%	25.22%

32. რისკის მართვის პოლიტიკა

რისკის მართვა ჯგუფის საბანკო საქმიანობისთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობისაა და ჯგუფის ოპერაციების არსებითი ელემენტია. ჯგუფის ოპერაციებისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი;
- საოპერაციო რისკი.

მაღალი დონის რისკის პოლიტიკის ასამოქმედებლად და დასაწერად ჯგუფმა შეიმუშავა რისკის მართვის სისტემა, რომლის მთავარი მიზანია არის დაიცავს ჯგუფი რისკის მიუღებელი დონისგან და საშუალება მისცეს მას, მიაღწიოს საქმიანობის მიზნებს. რისკის მართვი სისტემის მეშვეობით ჯგუფი შემდეგ რისკებს მართავს:

საკრედიტო რისკი

ჯგუფს აქვს საკრედიტო რისკი, რომელიც არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის მონაწილე ერთი მხარე ვერ შეძლებს მოვალეობის შესრულებას და ამით მეორე მხარეს ფინანსურ ზარალს მიაყენებს.

ბანკი საქმიანობის საკრედიტო რისკის მართვის გარკვეული პრინციპების საფუძველზე, რომლებიც ითვალისწინებს ცალკეული კლიენტის კრედიტუნარიანობის საფუძველიან ანალიზს, კლიენტის დიდძალი დავალიანების თავიდან აცილებას, ყველა დაუფარავი საკრედიტო თანხის დაფარვის მკაცრ კონტროლს და პრობლემური კრედიტების ინტენსიურ მართვას.

რისკის მართვა და მონიტორინგი ხორციელდება წინასწარ განსაზღვრული უფლებამოსილებების ფარგლებში. საკრედიტო ლიმიტის თავდაპირველი დაშვება განიხილება ან დამტკიცდება ფილიალების ხელმძღვანელების (მხოლოდ გარკვეული ლიმიტის ფარგლებში), საკრედიტო რისკების მართვის სამსახურის, რისკის მართვის დირექტორის და აღმასრულებელი დირექტორის მიერ.

*(ათას ლარში)***32. რისკის მართვის პოლიტიკა (გაგრძელება)**

პორტფელის შექმნისა და ხარისხის საერთო მართვა და ზედამხედველობა ხორციელდება რისკების კომიტეტის მიერ ყოველ ექვს თვეში ერთხელ.

სესხის პორტფელის ყოველდღიური მართვა ხდება რისკების მართვის დირექტორისა და მისი ზედამხედველობის ქვეშ არსებული დეპარტამენტების/სამსახურების მიერ - კონტრაქტის რისკის განყოფილება, ზედამხედველობისა და შეფასების განყოფილება, ვალების აკრეფის და ანულირების განყოფილება. სასამართლო დავისა და აღსრულების ეტაპებზე პროცესს მართავს ბანკის იურიდიული დეპარტამენტის სამართლებრივი დავების განყოფილება.

ჯგუფი საკრედიტო რისკების დონეებს განსაზღვრავს რისკის მოცულობაზე ლიმიტების დაწესების გზით, რომელიც მზადაა მიიღოს ცალკეულ მსესხებელზე, მსესხებლების ჯგუფზე ან დარგობრივ სეგმენტზე. საკრედიტო რისკის დონის ლიმიტებს მსესხებლის, დარგისა და პროდუქტის მიხედვით, რეგულარულად გადახედვენ რისკის მართვის გუნდები, პორტფელის შემადგენლობის შეცვლის დროს, და გარეშე ფაქტორების გასათვალისწინებლად, ამასთან, საჭიროების შემთხვევაში მათ დირექტორთა საბჭოც განიხილავს. თითოეული მსესხებლის, მათ შორის ბანკებისა და შუამავლების, დავალიანება დამატებითი იზღუდება ქველიმიტებით, რომლებიც მოიცავს როგორც საბალანსო, ისე გარესბალანსო დავალიანებებს. მათ აწესებს შესაბამისი საკრედიტო ლიმიტის რისკის საბოლოო მიმღები. ამ ლიმიტების ფარგლებში დავალიანების მონიტორინგი ყოველდღიურად წარმოებს.

საჭიროების შემთხვევაში, და სასესხო დავალიანებების უმრავლესობისთვის ჯგუფი ითხოვს უზრუნველყოფას და კორპორატიულ ან პირად თავდებობას. თუმცა, სესხების მნიშვნელოვანი ნაწილი არაუზრუნველყოფილია, შესაბამისად უზრუნველყოფის საგნის მოთხოვნა ვერ ხდება. ასეთი რისკების მონიტორინგი ხდება უწყვეტად, ხოლო მათი გადახედვა ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად. პორტფელის ზრდისა და ხარისხის სხვადასხვა ასპექტის მონიტორინგი ყოველდღიურად, ყოველკვირეულად ან ყოველთვიურად წარმოებს, შედეგებისა და რისკის სხვადასხვა მაჩვენებლების საფუძველზე.

კრედიტის გაცემის ვალდებულება წარმოადგენს კრედიტის აუთვისებელ ნაწილს სესხების, გარანტიებისა თუ აკრედიტივების სახით. გარესბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკი განისაზღვრება, როგორც შესაძლო დანაკარგები იმის გამო, რომ კონტრაქტი ვერ შეძლებს დააკმაყოფილოს ხელშეკრულების პირობები. კრედიტის გაცემის ვალდებულებასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკების დროს ჯგუფს აქვს პოტენციური დანაკარგები მთლიანი გამოუყენებელი ვალდებულებების ოდენობით. თუმცა, დანაკარგების სავარაუდო ოდენობა ნაკლებია გამოუყენებელი ვალდებულებების მთლიან ოდენობაზე, რადგან კრედიტის გაცემის ვალდებულებების უმეტესობა არის პირობითი და დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად აკმაყოფილებენ კლიენტები კონკრეტულ საკრედიტო სტანდარტებს; ამასთან, ჯგუფი მუშაობს კრედიტის გადაყვანის კოეფიციენტების პროგნოზირების ეფექტური მოდელის შექმნაზე. ჯგუფი პირობითი ვალდებულებების შემთხვევაშიც იმავე საკრედიტო პოლიტიკას მიმართავს, როგორც საბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ანუ პოლიტიკას, რომელიც ეყრდნობა სესხების გაცემის დამტკიცების პროცედურებს, და რისკის შესამცირებლად ლიმიტების გამოყენებას და მუდმივ მონიტორინგს. ჯგუფი ახდენს გარესბალანსო პირობითი ვალდებულებების ვადების მონიტორინგს, რადგან უფრო ხანგრძლივი ვადის მქონე ვალდებულებებს, როგორც წესი, უფრო მაღალი საკრედიტო რისკი აქვთ, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს.

(ათას ლარში)

სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვების შექმნის პოლიტიკა

ბანკი სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვს ანგარიშობს შიდა პოლიტიკაზე დაყრდნობით ყოველთვიურად, შესაბამის განგარიშებს წარუდგენს ხელმძღვანელობას გადასახედად და შემდეგ დასამუშავებლად აწვდის ადგილობრივ ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების განყოფილებას.

ბანკი იყენებს წარმოშობილი ზარალის მიდგომას გაუფასურების ანარიცხების გამოსათვლელად, რისთვისაც სამ ძირითად პრინციპს იცავს სესხის გაუფასურების ანარიცხების გამოსათვლელად:

- მთელს საკრედიტო პორტფელში გაუფასურების ანარიცხების შეფასებისათვის, ბანკი იყენებს ადეკვატურ სისტემებს, ისე, რომ ბანკის ზარალის ანარიცხების აგრეგირებული მოცულობა ადეკვატური იყოს წარმოქმნილ საკრედიტო ზარალთან მიმართებაში.
- ბანკი აღიარებს საკრედიტო პორტფელში წარმოქმნილ ზარალს მაქსიმალურად ადრე.
- უზრუნველყოფს საკრედიტო გამოვლინების საკმარის დეტალურობას, რათა სესხის გაუფასურებისათვის შექმნილი რეზერვები იყოს ბანკის საკრედიტო პორტფელის სპეციფიკის შესაბამისი.

ბანკი ანალიზს უკეთებს ყველა საბალანსო ან არასაბალანსო ვალდებულებას იქნება ეს ფიზიკური პირებისადმი თუ იურიდიული პირებისადმი, როცა აფასებს რეზერვების ადეკვატურ დონეს. გარესაბალანსო პორტფელი იყოფა გარანტიებად და გაუცემელ დავალიანებებად.

ბანკი საკუთარ მსესხებლებს აჯგუფებს როგორც მნიშვნელოვანი და არამნიშვნელოვანი მსესხებლების კატეგორიებში გაუფასურების რეზერვის გამოთვლის მიზნებისათვის. ამისათვის იყენებს მთლიანი დავალიანებების წინასწარ განსაზღვრულ ზღვრულ მაჩვენებლებს (მთლიანი დავალიანება შედგება მსესხებლის საბალანსო დავალიანების, გარანტიებისა და გაუნაწილებელი თანხებისაგან, გამოკლებული ფულადი სახსრები, რომლებიც იფარება საბალანსო და არასაბალანსო დავალიანებებზე). ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლები გაუფასურებაზე ფასდება ინდივიდუალურად. დავალიანებები, რომლებიც არ არის ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი გაუფასურებაზე ფასდება კოლექტიურად.

საცალო და არასაცალო კლიენტების მთელი ჯგუფი იყოფა აქტიურ და გაუფასურებულ კატეგორიებად. დავალიანება ითვლება გაუფასურებულად, როცა:

- გაუფასურების ერთი ან მეტი ობიექტური მოვლენა (გაუფასურების მექანიზმები) არსებობს, რომელიც წარმოიშვა დავალიანების თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და როცა სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება, დისკონტირებული დავალიანების თავდაპირველ ეფექტიან საპროცენტო განაკვეთზე არის უფრო დაბალი, ვიდრე მისი საბალანსო მოცულობა.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ხაზგასმულია რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მოვლენები გაუფასურების მტკიცებულებისათვის, როგორც ინდივიდუალურ, ისე კოლექტიურად შეფასებულ მსესხებლებზე. ამითი უზრუნველყოფილია ზარალის ფაქტის მაქსიმალურად ადრე გამოვლენა (ცხრილი არ არის ამომწურავი, სხვა ფაქტორები შეიძლება კლასიფიცირდეს, როგორც გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, თუ ამ ფაქტორებს, რისკის მენეჯერთა ექსპერტული აზრით, მნიშვნელოვან ზარალამდე შეუძლია მიყვანა).

#	გაუფასურების დასადასტურებელი მოვლენები	ინდივიდუალური მნიშვნელოვანი გამოვლენა	კოლექტიურად მნიშვნელოვანი გამოვლენა	რაოდენობრივი/ხარისხობრივი
1	<p>მსესხებელთა ფინანსური მდგომარეობის მნიშვნელოვნად გაუარესება, რაც შეიძლება გამოწვეული იყოს შემდეგი:</p> <ul style="list-style-type: none"> • გაყიდვების მნიშვნელოვანი კლება • ბერკეტების გაზრდა • ლიკვიდურობის გაუარესება • მსესხებელთა მომგებიანობის გაუარესებე 	X		ხარისხობრივი

(ათას ლარში)

	<ul style="list-style-type: none"> ან სხვა ფაქტორები, რომლებიც ინდივიდუალური მსესხებლისათვის არის დამახასიათებელი 			
2	ვადაგადაცილება სესხზე	X 90დღე	X 90 დღე	რაოდენობრივი
4	გაკოტრების საქმის წარმოება	X		ხარისხობრივი
5	მნიშვნელოვანი კონტრაქტის შეწყვეტა (მომხმარებელი ან მიმწოდებელი)	X		ხარისხობრივი
6	ზარალის კომპანიის მნიშვნელოვანი აქტივების გაყიდვა	X		ხარისხობრივი
7	თალითობის ფაქტები მსესხებლის საქმიანობაში	X		ხარისხობრივი
8	მსესხებლის გარდაცვალება	X		ხარისხობრივი
9	ხელშეკრულების დარღვევა	X		ხარისხობრივი
10	გარესაბაღანსო ვალდებულებების წარმოშობა, რამელთა პროგნოზირება შეუძლებელი იყო და საკრედიტო პროექტით წინასწარ არ ყოფილა განსაზღვრული	X		ხარისხობრივი
11	სამართლებრივი პროცესის წამოწყება, რაც შეიძლება გადაიზარდოს ფულადი სახსრების მნიშვნელოვან გადინებაში	X		ხარისხობრივი

გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულების გამოსათვლელად, ბანკი იყენებს მსესხებელზე-დაფუძნებულ მიდგომას კორპორატიული და მცირე-საშუალო ბიზნესის მსესხებლისათვის და დავალიანებაზე-დაფუძნებულ მიდგომას საცალო და მიკრო მსესხებლებისათვის: იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე სესხი მიეკუთვნება კორპორატიულ ან მცირე-საშუალო ბიზნესის მსესხებელს და სესხი გაუფასურებულია, ამ მსესხებლის ყველა სესხი ითვლება გაუფასურებულად. რაც შეეხება საცალო და მიკრო მსესხებლებს, მსესხებლის ერთი დავალიანების გაუფასურება არ ნიშნავს სხვა დავალიანებების გაუფასურებასაც. თუმცა, ასეთ შემთხვევებში, ბანკი მსესხებლის დარჩენილ დავალიანებებსაც დაზიანებულად მიიჩნევს და შესაბამისად არეზერვებს მათ.

კოლექტიური შეფასების მიზნებისათვის, დავალიანებები ჯგუფდება მსგავსი რისკის მქონე ჯგუფებში მსგავსი საკრედიტო რისკების მახასიათებლების მიხედვით. ჯგუფის საკრედიტო რისკების საერთო მახასიათებლები მოიცავს შემდეგს (და არა მარტო): კონტრაქტის ტიპი (ინდივიდუალური თუ კორპორატიული), პროდუქტის ტიპი, დავალიანების ძველი სტატუსი, რესტრუქტურის სტატუსი და უზრუნველყოფის ტიპი. ქვემოთ მოცემულია აქტიური პორტფელის სეგმენტაცია აქტიურ და გაუფასურებულ სესხებად, რომლებიც ფასდება კოლექტიურად.

(ათას ლარში)

32. რისკის მართვის პოლიტიკა (გაგრძელება)

აქტიური სესხების ჯგუფი შემდეგნაირად იყოფა:

აქტიური სესხების პორტფელი	
კორპორატიული სესხები	<ul style="list-style-type: none"> ▪ საეჭვო, მაგრამ არა გაუფასურებული, ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლები ▪ ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლები, რომელთაც გაუფასურების მტკიცებულება არ გააჩნიათ ▪ ინდივიდუალურად არამნიშვნელოვანი მსესხებლები
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ საეჭვო, მაგრამ არა გაუფასურებული, ინდივიდუალურად შეფასებული მსესხებლები ▪ ინდივიდუალურად, არამნიშვნელოვანი მსესხებლები
	<ul style="list-style-type: none"> ☐ სრულად აქტიური სესხები ☐ აქტიური სესხები დავალიანებაში ☐ დაზიანებული სესხები ☐ რესტრუქტურისებული სესხები
მცირე და საშუალო საწარმოების სესხები	<ul style="list-style-type: none"> ▪ საეჭვო, მაგრამ არა გაუფასურებული, ინდივიდუალურად შეფასებული მსესხებლები ▪ ინდივიდუალურად, არამნიშვნელოვანი მსესხებლები
საცალო სესხები (იპოთეკური, სამომხმარებლო, განვადებები, საკრედიტო ბარათები)	<ul style="list-style-type: none"> ☐ სრულად აქტიური სესხები ☐ აქტიური სესხები დავალიანებაში ☐ დაზიანებული სესხები ☐ რესტრუქტურისებული სესხები
მიკრო სესხები (აგრო სესხები, ბიზნეს სესხები, სამომხმარებლო სესხები)	<ul style="list-style-type: none"> ☐ სრულად აქტიური სესხები ☐ აქტიური სესხები დავალიანებაში ☐ დაზიანებული სესხები ☐ რესტრუქტურისებული სესხები

გაუფასურებული სესხების ჯგუფი მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

გაუფასურებული პორტფელი	
კორპორატიული სესხები	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ინდივიდუალურად არამნიშვნელოვანი მსესხებლები
მცირე და საშუალო საწარმოების სესხები	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ინდივიდუალურად არამნიშვნელოვანი მსესხებლები
საცალო სესხები (იპოთეკური, სამომხმარებლო, განვადებები, საკრედიტო ბარათები)	<ul style="list-style-type: none"> ☐ გამოსწორებული სესხები ☐ მიმდინარე დავალიანება
მიკრო სესხები (აგრო სესხები, ბიზნეს სესხები, სამომხმარებლო სესხები)	<ul style="list-style-type: none"> ☐ გამოსწორებული სესხები ☐ მიმდინარე დავალიანება

ქვემოთ მოცემულია თითოეული სეგმენტის დეტალური აღწერა:

აქტიური დავალიანებები:

დავალიანებები, რომლებიც აქტიურია ერთ-ერთ შემდეგ კატეგორიაში ხვდება:

- საეჭვო, მაგრამ არა გაუფასურებული, ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლები - ეს არის მსესხებლები, რომელთა ინდივიდუალური შეფასება გაკეთდა და გაუფასურების რეზერვი 2%-ზე დაბლა შეფასდა.
- ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლები საეჭვო მოვლენის გარეშე- ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლები, რომელთა მიმართებაში გაუფასურების მტკიცებულება არ დადგენილა.
- ინდივიდუალურად არა მნიშვნელოვანი მსესხებლები- ეს არის მსესხებლები, რომელთა გაუფასურების კოლექტიური მტკიცებულება დადგეილი არ არის.
- სრულად აქტიური სესხები - სესხები, რომლებიც ვადაგადაცილებაში არ არის ანგარიშგების მომენტისათვის.
- აქტიური სესხები დავალიანებაში- ეს ჯგუფი მოიცავს სესხებს, რომლებიც ვადაგადაცილებაში არიან ანგარიშგების მომენტში, თუმცა არ არიან გაუფასურებული. ამგვარი სესხები შემდეგ კატეგორიებად იყოფა:

სესხები 1-30 დღის ვადაგადაცილებაში

(ათას ლარში)

სესხები 31-60 დღის ვადაგადაცილებაში

სესხები 61-90 დღის ვადაგადაცილებაში

- **დაზიანებული სესხები**- დაზიანებული სესხის სტატუსი საცალო და მიკრო მსესხებლებს ეხება, სადაც ბანკი იყენებს დავალიანებაზე-დაფუძნებულ მიდგომას. დავალიანება ითვლება დაზიანებულად, თუ მოცემული დავალიანება აქტიურია, თუმცა მსესხებელს სხვა დავალიანებაც აქვს, სადაც 90 დღიანი ვადაგადაცილება უფიქსირდება ანგარიშგების მომენტისათვის. ბანკი უზრუნველყოფს, რომ დაზიანებული დავალიანება გამოყენებულ იქნას სულ მცირე იგივე სარეზერვო განაკვეთით, როგორც შესაბამისი აქტიური დავალიანება. ბანკის ექსპერტთა გადაწყვეტილებით, შეიძლება რაიმე დამატებითი ზღვარი დადინდეს, რათა უზრუნველყოფილ იქნას დაზიანებული პორტფელის ადეკვატური უზრუნველყოფა.
- **რესტრუქტურირებული დავალიანებები**- ბანკი ყველა თავის რესტრუქტურირებულ სესხს ერთ პორტფელში გაერთიანებს და შესაბამისად, მოახდენს მათ აღრიცხვას.

გაუფასურებული დავალიანებები

დავალიანებები, რომლებიც გაუფასურებულია შემდეგ კატეგორიებად იყოფა:

- **მიმდინარე ვადაგადაცილება**- მიმდინარე დავალიანება შემდეგ სესხებად იყოფა:
  - 90 დღეზე მეტი დავალიანება ანგარიშგების მომენტისათვის
  - დავალიანება, რომელიც ვადაგადაცილებაშია, თუმცა არ არის გამოსწორებული - იმ შემთხვევაში, თუ დავალიანება ვადაგადაცილებაში იყო წარსულში და შემდეგ არ გამოსწორდა (არ გადაიხადეს სრულად ვალდებულება), იგი შევა მიმდინარე ვადაგადაცილებაში, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ გადაცილებულ დღეთა რაოდენობა 90 დღეზე ნაკლებია.
- **გამოსწორებული დავალიანებები** - სესხები, რომლებიც ვადაგადაცილებაში არიან ითვლებიან გამოსწორებულად, თუ მთლიანი ვადაგადაცილებული თანხა გადახდილია და დავალიანება აღარ არის ვადაგადაცილებაში.

გაუფასურების რეზერვის გამოსათვლელად, ბანკი იყენებს განსხვავებულ მიდგომებს სხვადასხვა ბიზნეს ხაზებისათვის. ინდივიდუალური შეფასება სრულდება მხოლოდ კორპორატიული და მცირე და საშუალო ბიზნესის დავალიანებებისათვის. საცალო და მიკრო სემენტებისათვის, ასევე, არა გაუფასურებული კორპორატიული და მცირე-საშუალო ბიზნესების დავალიანებებისათვის, კოლექტიური შეფასება ხორციელდება.

კორპორატიული და მცირე და საშუალო მეწარმე მსესხებლების ინდივიდუალური შეფასება

ბანკი ითვლის, არსებობს თუ არა მტკიცებულება, რომ მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივი ან ფინანსური აქტივების ჯგუფი უფასურდება რეგულარული მონიტორინგის დროს (ყოველ წელს, კორპორატიული კონტრაქტის რისკის შეფასების დეპარტამენტი ადგენს მონიტორინგის გეგმას, სადაც თითოეული მიმოხილვის ინტენსიურობა და რეგულარობა განისაზღვრება თითოეულ მსესხებელზე).

ბანკი საუკეთესო გამოთვლის მეთოდებს იყენებს მომავალში თანხების ამოღების შესაფასებლად. ბანკი ითვლისწინებს ორი ტიპის წყაროს თანხების ამოსაღებად: ნაღდი ფულით ამოღება და/ან სესხის უზრუნველყოფით. ნაღდი ფულით ამოღების შემთხვევაში, სავარაუდო ამოღებული თანხა უდრის ნაღდი ფულის სავარაუდო სამომავლო ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას. უზრუნველყოფის ამოღება ასახავს ნაღდი ფულის ნაკადებს, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას სესხის უზრუნველყოფის გაყიდვის შედეგად. ქვემოთ მოცემულია გამოყენებული უზრუნველყოფის ტიპები და გამოთვლილი რეზერვები, მათი რეალიზაციის პერიოდი და შესაბამისი რისკ ფაქტორი.

უზრუნველყოფის ტიპები	რისკის ფაქტორი	რეალიზაციის პერიოდი
მიწა	40%	1 წელი
საცხოვრებელი უძრავი ქონება	30%	1 წელი
არა საცხოვრებელი უძრავი ქონება	30%	1 წელი
ანაზარი	0%	0 წელი

(ათას ლარში)

მომრავი ქონება	50%	1 წ ე ლ
----------------	-----	---------

იმ შემთხვევაში, თუ სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება იქნება უფრო დაბალი, ვიდრე აქტივის საბალანსო ღირებულება, გაუფასურების რეზერვი იქმნება საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის სხვაობით.

მსესხებლები, რომლებსაც გაუფასურების რეზერვი არ იქმნება ან ანარიცხის რეზერვი 2%-ზე დაბალია (ინდივიდუალური შეფასების საფუძველზე), კლასიფიცირდებიან, როგორც საექვო მაგრამ არა გაუფასურებულ მსესხებლებად და მათი ანარიცხი ეფუძნება სტატისტიკურად გამოთვლილი ანარიცხის დაფარვის განაკვეთს.

კორპორატიული და მცირე-საშუალო ბიზნესის მსესხებლები

თუ ბანკი მიიჩნევს, რომ არ არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლების შემთხვევაში, იგი ამ დავალიანებებს ჩართავს აქტივების ჯგუფში, სადაც მსგავსი საკრედიტო რისკის მქონე მახასიათებლებია გაერთიანებული და კოლექტიურად შეაფასებს მათ გაუფასურებაზე.

ბანკი კორპორატიულ და მცირე და საშუალო საწარმოების დავალიანებებს სხვადასხვა ჯგუფში მოაქცევს: (ა) ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლების ჯგუფი, რომელიც დამატებით იყოფა: (1) საექვო და არა გაუფასურებული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლების ჯგუფად და (2) არა საექვო ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლების ჯგუფად; და (ბ) არა მნიშვნელოვანი მსესხებლების ჯგუფი.

(ა 1) საექვო და არა გაუფასურებული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლების ჯგუფი

საექვო, მაგრამ არაგაუფასურებული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლებისათვის, ბანკი იყენებს დაფარვის განაკვეთს, რომელიც არის თითოეული პერიოდის დაფარვის შეწონილი კოეფიციენტის საშუალო შეწონილი მაჩვენებელი იმ დავალიანებებზე, რომლებიც საექვოა, მაგრამ არ არის გაუფასურებული პერიოდის დასაწყისში.

(ბ2) არა საექვო ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლები და (ბ) არა მნიშვნელოვანი მსესხებლების ჯგუფი

თუ ყველა ტიპის უძრავი ქონების და მიწის უზრუნველყოფებთან დაკავშირებულ მკაცრ პოლიტიკას გავითვალისწინებთ მცირე და საშუალო ბიზნეს მსესხებლებთან და კორპორატიული კლიენტებთან მიმართებაში, LGD (შესაძლო ზარალის დონე) არასაექვო ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლებისა და არამნიშვნელოვანი მსესხებლების ჯგუფისათვის ითვლება უძრავი ქონების და მიწის უზრუნველყოფის დისკონტირებული საბაზრო ღირებულების საფუძველზე, დისკონტის განაკვეთის გამოყენებით (იხილეთ ზემოთ).

გაუფასურების რეზერვის გამოთვლა საცალო და მიკრო პორტფოლებისათვის

2011 წლიდან, სტატისტიკური პარამეტრების გამოთვლა ხდება ხელმისაწვდომი მონაცემების საფუძველზე. საცალო და მიკრო პორტფოლების გაუფასურების რეზერვი გამოითვლება შემდეგნაირად:

$$LLA = PD * LGD * CCF * LIP$$

სადაც:

PD - LIP პერიოდში ვადაგადაცილების ალბათობა

LGD –ზარალიანი ვადაგადაცილება გამოითვლება კონკრეტული ჯგუფისათვის დავალიანებების ამოღების საფუძველზე.

LIP – არის 12 თვე

CCF – ითვლება რომ არის 100% ყველა საბალანსო დავალიანებაზე, ვიდრე სტატისტიკა ხელმისაწვდომია.

გაუფასურების რეზერვი გარესაბალანსო დავალიანებებზე

ბანკი საკუთარ გარესაბალანსო პორტფელს ჰყოფს გარანტიებად და გაუცემელ დავალიანებებად. გარანტიები შეიცავს გადახდებს და საოპერაციო გარანტიებს.

(ათას ლარში)

გაუფასურების რეზერვის გამოთვლა გაუცემელ დავალიანებებზე

ბანკი განასხვავებს სავალდებულო და არასავალდებულო გაუცემელ დავალიანებებს. არასავალდებულო გაუცემელი დავალიანებებისათვის, ბანკი არ ქმნის გაუფასურების რეზერვს. CCF-ს გათვალისწინება 100% ხდება და ამგვარად გამოთვლილი დავალიანება იგივენაირად აღირიცხება, როგორც შესაბამისი საბალანსო უწყისის დავალიანება.

გაუფასურების რეზერვების გამოთვლა გარანტიებისათვის

გაუფასურების გამოთვლის მიზნებისათვის, გარანტიები იყოფა: (ა) ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან და (ბ) არა მნიშვნელოვან გარანტიებად. თავის მხრივ, ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი გარანტიები იყოფა (ა) საეჭვო და (ბ) არასაეჭვო გარანტიებად. CCF-ს გათვალისწინება 100%-ით ხდება და ამგვარად გამოითვლება დავალიანება, რომელიც იგივენაირად აღირიცხება, როგორც შესაბამისი საბალანსო უწყისის დავალიანება.

საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების კომპონენტების, მათ შორის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს ყველაზე უკეთ ასახავს მათი საბალანსო ღირებულება, ურთიერთგაქვითვის და უზრუნველყოფის ხელშეკრულებებით ამ რისკების შემცირების ეფექტამდე.

თუ ფინანსური ინსტრუმენტები აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით, საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მიმდინარე საკრედიტო რისკის დონეს და არა მაქსიმალურ დონეს, რომელიც მომავალში შეიძლება წარმოიშვას ღირებულების შეცვლის შედეგად.

გარესაბალანსო რისკი

ჯგუფი არსებითად იმავე რისკის მართვის პოლიტიკას მიმართავს გარესაბალანსო რისკებისთვის, როგორსაც, საბალანსო რისკებისთვის. დაკრედიტების ვალდებულების აღების შემთხვევაში, კლიენტები და კონტრაქტები დაექვემდებარებიან იმავე კრედიტის მართვის პოლიტიკას, როგორსაც სესხებისა და ავანსების შემთხვევაში. უზრუნველყოფის საგნის მოთხოვნა შეიძლება კონტრაქტის ფინანსური სიმტკიცისა და გარიგების ხასიათიდან გამომდინარე.

გეოგრაფიული კონცენტრაცია

საოპერაციო რისკისა და შესაბამისობის კომიტეტი აკონტროლებს საკანონმდებლო და ნორმატიულ რისკს და აფასებს მის გავლენას ჯგუფის საქმიანობაზე. ეს მიდგომა ჯგუფს საშუალებას აძლევს, მინიმუმამდე დაიყვანოს საქართველოში საინვესტიციო კლიმატის მერყეობით გამოწვეული პოტენციური დანაკარგები.

აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	საქართველო	სხვა, „ეგთო“-ს არაწევრი ქვეყნები	„ეგთო“-ს წევრი ქვეყნები	სულ, 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
ფინანსური აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	152,897	12	82,956	235,865
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებში	131,133	-	-	131,133
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	-	9,937	9,937
კლიენტებზე გაცემული სესხები	1,425,608	639	215	1,426,462
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:				
- გასაყიდად გამოიზნული	54	-	-	54
- სესხები და მისაღები ანგარიშები	147,934	-	-	147,934

(ათას ლარში)

სხვა ფინანსური აქტივები	4,876	1,439	-	6,315
ფინანსური აქტივები, სულ	1,862,502	2,090	93,108	1,957,700
ფინანსური ვალდებულებები				
ბანკების ანაზრები	273,433		14	273,447
კლიენტების ანაზრები	753,624	22,814	37,383	813,821
ნასესხები სახსრები	11		612,495	612,506
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	22,898	-	-	22,898
სუბორდინირებული ვალი	17,029	-	-	17,029
სულ ფინანსური ვალდებულებები	1,066,995	22,814	649,892	1,739,701
ნეტო პოზიცია	795,507	(20,724)	(556,784)	217,999
საქმიანობის გარანტიები	46,916	60,852	36,403	144,171
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	173,960	-	-	173,960
				<i>სულ, 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>
	<i>საქართველო</i>	<i>სხვა, „ეგო“-ს არაწევრი ქვეყნები</i>	<i>„ეგო“-ს წევრი ქვეყნები</i>	
ფინანსური აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	91,952	327	86,397	178,676
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებში	79,279	-	-	79,279
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	-	6,720	6,720
კლიენტებზე გაცემული სესხები	1,183,765	306	25	1,184,096
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:				
- გასაყიდად არსებული	1,213	-	1,782	2,995
- სესხები და მისაღები ანგარიშები	84,627	-	-	84,627
- საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები უზრუნველყოფილი რეპო ხელშეკრულებით	28,639	-	-	28,639
სხვა ფინანსური აქტივები	1,330	-	-	1,330
ფინანსური აქტივები, სულ	1,470,805	633	94,924	1,566,362
ფინანსური ვალდებულებები				
ბანკების ანაზრები	149,890	11	4	149,905
კლიენტების ანაზრები	685,021	33,472	10,798	729,291
ნასესხები სახსრები	428	-	468,280	468,708
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	6,428	-	1,609	8,037
სუბორდინირებული ვალი	-	-	31,729	31,729
ფინანსური ვალდებულებები, სულ	841,767	33,483	512,420	1,387,670
ნეტო პოზიცია	629,038	(32,850)	(417,496)	178,692
საქმიანობის გარანტიები	48,779	41,420	28,586	118,785
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	172,886	-	-	172,886

უზრუნველყოფის საგანი

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- კომერციული სესხებისთვის – უძრავი ქონება, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები და ადჰურვილობა
- ფიზიკური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა.

(ათას ლარში)

2016 წლის 31 დეკემბრისთვის, გაუფასურების დასადგენად ინდივიდუალურად შეფასებულ სესხებთან დაკავშირებული უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება შეადგენს 79,373 ლარს (2015 წ.: 68,933 ლარი). ჯგუფის ხელთ არსებული უზრუნველყოფა მოიცავს უძრავ ქონებას, ავტოსატრანსპორტო საშუალებებს, აღჭურვილობას, სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებს, ანაზრებს და სხვ.

გარკვეული თანამშრომლები და ხელმძღვანელობა ახდენენ უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს, მოითხოვენ დამატებით უზრუნველყოფას სესხის ხელშეკრულების თანახმად და თვალყურს ადევნებენ სესხის გაუფასურების ზარალის რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	არც ვადგადა- ცილებული და არც გაუფასუ- რებული	ვადგადა- ცილებული, მაგრამ არა გაუფასუ- რებული	გაუფასუ- რებული	(გაუფასუ- რების რეზერვი)	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	235,865	-	-	-	235,865
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში	131,133	-	-	-	131,133
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	9,937	-	-	-	9,937
კლიენტებზე გაცემული სესხები	1,409,357	19,703	47,939	(50,537)	1,426,462
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:					
- გასაყიდად არსებული	54	-	-	-	54
- სესხები და მისაღები ანგარიშები	147,934	-	-	-	147,934
სხვა ფინანსური აქტივები	6,315		401	(401)	6,315

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

(ათას ლარში)

	არც ვადაგადა- ცილებული და არც გაუფასუ- რებული	ვადაგადა- ცილებული, მაგრამ არა გაუფასუ- რებული	გაუფასუ- რებული	(გაუფასუ- რების რეზერვი)	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	178,676	-	-	-	178,676
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში	79,279	-	-	-	79,279
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	6,720	-	-	-	6,720
კლიენტებზე გაცემული სესხები*	1,130,264	11,430	85,071	(42,669)	1,184,096
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:					
გასაყიდად გამიზნული	2,995	-	-	-	2,995
- სესხები და მისაღები ანგარიშები	43,942	-	-	-	43,942
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი	40,685	-	-	-	40,685
- საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები უზრუნველყოფილი ხელახალი შესყიდვისხელშეკრულებით	28,639	-	-	-	28,639
სხვა ფინანსური აქტივები	1,330	-	351	(351)	1,330

32. რისკის მართვის პოლიტიკა (გაგრძელება)

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული სესხების ანალიზი ხანდაზმულობის ვადების მიხედვით, ფინანსური აქტივის თითოეული კლასისთვის.

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	30 დღეზე ნაკლები	31 დღიდან 60 დღემდე	61 დღიდან 90 დღემდე	90 დღეზე მეტი	სულ
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები					
იპოთეკური სესხები	3,146	996	134	-	4,276
სამომხმარებლო სესხები	7,847	3,343	1,209	-	12,399
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	10,993	4,339	1,343	-	16,675
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები					
მსხვილი კომპანიები	122	-	189	-	311
მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები მიკრო საწარმოები	1,283	610	824	-	2,717
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	1,405	610	1,013	-	3,028
სულ	12,398	4,949	2,356	-	19,703

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	30 დღეზე ნაკლები	31 დღიდან 60 დღემდე	61 დღიდან 90 დღემდე	90 დღეზე მეტი	სულ
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები					
იპოთეკური სესხები	1,803	747	60	-	2,610
სამომხმარებლო სესხები	4,736	1,577	866	39	7,218

(ათას ლარში)

სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	6,539	2,324	926	39	9,828
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები					
მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები	-	149	-	-	149
მიკრო საწარმოები	1,041	412	-	-	1,453
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	1,041	561	-	-	1,602
ს უ ლ	7,580	2,885	926	39	11,430

კლიენტებზე გაცემული სესხების გარდა, სხვა ფინანსური აქტივების შეფასება ხდება მიმდინარე საკრედიტო რეიტინგით, რომელიც მინიჭებულია საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ, როგორცაა Fitch, Standard & Poor და Moody's. ყველაზე მაღალი შესაძლო რეიტინგი არის AAA.

33. რისკის მართვის პოლიტიკა (გაგრძელება)

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ჯგუფის მფლობელობაში არსებული ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგის დეტალები 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	AAA	AA	A	BBB	<BBB	რეიტინგის გარეშე	სულ, 2016 წლის 31 დეკემბერი
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	-	79,097	3,859	86,120	1,476	170,552
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სეზონში	-	-	-	-	131,133	-	131,133
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	-	4,396	5,541	-	-	9,937
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	-	-	-	1,476,999	1,476,999
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:							
- გასაყიდად გამიზნული	-	-	-	-	-	54	54
- სესხები და მისაღები ანგარიშები	-	-	-	-	147,934	-	147,934
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	6,315	6,315

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

(ათას ლარში)

	AAA	AA	A	BBB	<BBB	რეიტინგის გარეშე	სულ, 2015 წლის 31 დეკემბერი
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	75,878	10,496	350	37,775	54,177	178,676
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სეზონში	-	-	-	-	79,279	-	79,279
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	-	6,720	-	-	-	6,720
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	-	-	-	1,226,765	1,226,765
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:							
- გასაყიდად გამიზნული	-	1,782	-	-	-	1,213	2,995
- სესხები და მისაღები ანგარიშები	-	-	-	-	43,942	-	43,942
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი	-	-	-	-	40,685	-	40,685
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	1,330	1,330

საბანკო სექტორი, კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ბანკთაშორისი დეპოზიტების გამო, ზოგადად ხასიათდება საკრედიტო რისკით. კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან დაკავშირებული რისკი კონცენტრირებულია საქართველოში. დავალიანების მონიტორინგი მუდმივად ხდება იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ჯგუფის რისკის მართვის პოლიტიკით დადგენილი საკრედიტო ლიმიტები და კრედიტუნარიანობის მოთხოვნები არ დაირღვეს.

ჯგუფი უამრავ გარიგებაში მონაწილეობს, რომელთა კონტრაქტებსაც საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოებისგან რეიტინგი არ აქვთ მინიჭებული. ჯგუფმა შეიმუშავა შიდა მოდელი, რომელიც მას კონტრაქტების რეიტინგის განსაზღვრის საშუალებას აძლევს.

რესტრუქტურული სესხები და ავანსები

სესხებისა და ავანსების რესტრუქტურისა, ზოგადად, ხდება ან კლიენტთან მიმდინარე ურთიერთობის ფარგლებში, ან მსესხებლის გარემოებებში უარყოფითი ცვლილების საპასუხოდ.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს რესტრუქტურული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებას კატეგორიების მიხედვით:

ფინანსური აქტივის კლასი	31 დეკემბერი, 2016 წ.	31 დეკემბერი, 2015 წ.
კლიენტებზე გაცემული სესხები	77,843	42,038

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი ეხება ფულის იმ საჭირო ოდენობის არსებობას, რომელიც დააკმაყოფილებს დეპოზიტების თანხების გატანას და ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებულ სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს მათი ვადის მოსვლის შემთხვევაში.

ამ ტიპის რისკებს აკონტროლებს აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი ვადიანობის ანალიზის, ამორტიზაციის პროფილისა და სავალუტო ანალიზის მეშვეობით და აგრეთვე მომდევნო ფინანსური პერიოდისთვის ჯგუფის სტრატეგიის განსაზღვრით. არსებული ლიკვიდურობა იმართება ხაზინის დეპარტამენტის მიერ, რომელიც გარიგებებს აწარმოებს ფულად ბაზრებზე არსებული ლიკვიდურობის მხარდასაჭერად და ფულადი ნაკადების ოპტიმიზაციისთვის.

ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

ლიკვიდურობის რისკის სამართავად, ჯგუფი ახორციელებს ყოველდღიურ მონიტორინგს კლიენტებსა და საბანკო ოპერაციებზე მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მოძრაობის შეფასებით, რაც აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის განუყოფელი ნაწილია. დირექტორთა საბჭო აწესებს ლიმიტს ვადამოსული სახსრების მინიმალურ წილზე, რომლის ანაზრებიდან გატანაც შესაძლებელია და ბანკთაშორის და სხვა ნასესხები სახსრების მინიმალურ ოდენობაზე, რომლებიც ხელმისაწვდომი უნდა იყოს ანაზრებიდან გატანების უზრუნველსაყოფად, მოთხოვნის გაუთვალისწინებელი დონის შემთხვევაში.

ქვემოთ მოცემულია ლიკვიდურობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკების ანალიზი:

- (ა) დარჩენილი ვადა იმ ფინანსური ვალდებულებებისა, რომლებიც არ არის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, გაანგარიშებული ფინანსურ ვალდებულებებზე (დავალიანების ძირითადი თანხა და პროცენტი) არადისკონტირებული ფულადი ნაკადების მიხედვით, უადრესი თარიღით, როდესაც ჯგუფი ვალდებული იქნება გამოისყიდოს დავალიანება; თუმცა გეპის ანალიზის ცხრილში კლიენტების ანაზრები ნაწილდება ფულადი სახსრების გადინების მოსალოდნელი დროის მიხედვით, ჯგუფის მიერ წინა პერიოდებში დაგროვილ სტატისტიკურ მონაცემებზე დაყრდნობით და მიმდინარე ანგარიშის ნაშთების „მუდმივ“ ნაწილთან დაკავშირებით გაკეთებული დაშვების საფუძველზე;
- (ბ) დარჩენილი ვადა იმ ფინანსური ვალდებულებებისა, რომლებიც წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებია, გაანგარიშებული ფინანსურ ვალდებულებებზე არადისკონტირებული ფულადი ნაკადების მიხედვით, უადრესი თარიღით, როდესაც ჯგუფი ვალდებული იქნება გამოისყიდოს დავალიანება; და
- (გ) შეფასებული დარჩენილი ვადა ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც არ არის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, გაანგარიშებული ფინანსურ აქტივებზე (პროცენტის ჩათვლით) არადისკონტირებული ფულადი ნაკადების გამოყენებით, რომლებიც მიღებული იქნება ამ აქტივებზე სახელშეკრულებო ვადებით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ჯგუფი მოელის, რომ ფულად ნაკადს განსხვავებულ ვადაში მიიღებს.

გეპის ანალიზის ცხრილში კლიენტების ანაზრები ნაწილდება ფულადი სახსრების გადინების მოსალოდნელი დროის მიხედვით, ჯგუფის მიერ წინა პერიოდებში დაგროვილ სტატისტიკურ მონაცემებზე დაყრდნობით და მიმდინარე ანგარიშის ნაშთების „მუდმივ“ ნაწილთან დაკავშირებით გაკეთებული დაშვების საფუძველზე.

(ათას ლარში)

32. რისკის მართვის პოლიტიკა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფულადი აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიების ლიკვიდურობის ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი ამოღება ან დაფარვა, და საპროცენტო განაკვეთის რისკები.

ლიკვიდურობის გეპი 2016 წლის 31 დეკემბერი	1 თვიდან 1 თვემდე	3 თვიდან 3 თვემდე	1 წლიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ, 31 დეკემბერი 2016 წ.
ფინანსური აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	95,700	-	-	-	-	95,700
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში	131,133	-	-	-	-	131,133
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	4,396	-	-	5,541	-	9,937
კლიენტებზე გაცემული სესხები	107,145	79,700	373,159	588,294	278,164	1,426,462
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:						
- სესხები და მისაღები ანგარიშები	1,997	18,915	71,396	55,626	-	147,934
სულ პროცენტო ფინანსური აქტივები	340,371	98,615	444,555	649,461	278,164	1,811,166
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	140,165	-	-	-	-	140,165
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები: გასაყიდად გამიზნული	-	-	-	-	54	54
სხვა ფინანსური აქტივები	6,315	-	-	-	-	6,315
სულ უპროცენტო ფინანსური აქტივები	146,480	-	-	-	54	146,534
ფინანსური აქტივები, სულ	486,851	98,615	444,555	649,461	278,218	1,957,700
ფინანსური ვალდებულებები						
ბანკების ანაზრები	266,178	-	-	-	-	266,178
კლიენტების ანაზრები	43,800	55,516	199,969	155,245	4,904	459,434
ნასესხები სახსრები	14,966	23,325	81,157	401,082	91,976	612,506
სუბორდინირებული ვალი	-	-	-	-	17,029	17,029
სულ პროცენტო ფინანსური ვალდებულებები	324,944	78,841	281,126	556,327	113,909	1,355,147
ბანკების ანაზრები	7,269	-	-	-	-	7,269
კლიენტების ანაზრები	206,258	5,234	23,663	119,232	-	354,387
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	22,725	-	2	171	-	22,898
სულ უპროცენტო ფინანსური ვალდებულებები	236,252	5,234	23,665	119,403	-	384,554
სულ ფინანსური ვალდებულებები	561,196	84,075	304,791	675,730	113,909	1,739,701
საპროცენტო განაკვეთის მიმართ მგრძობელობის გეპი	15,427	19,774	163,429	93,134	164,255	
საპროცენტო განაკვეთის მიმართ მგრძობელობის კუმულაციური გეპი	15,427	35,201	198,630	291,764	456,019	
ლიკვიდურობის გეპი	(74,345)	14,540	139,764	(26,269)	164,309	
კუმულაციური ლიკვიდურობის გეპი	(74,345)	(59,805)	79,959	53,690	217,999	

(ათას ლარში)

32. რისკის მართვის პოლიტიკა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის გეპი 2015 წლის 31 დეკემბერი	1 თვემდე	1 თვიდან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ, 31 დეკემბერი, 2015წ.
ფინანსური აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16,464	-	-	-	-	16,464
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში	79,279	-	-	-	-	79,279
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	-	1,724	4,996	-	6,720
კლიენტებზე გაცემული სესხები	78,306	84,711	357,444	446,530	217,105	1,184,096
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:						
- სესხები და მისაღები ანგარიშები	1,988	-	12,032	29,922	-	43,942
- და ფარვის ვადა მდე ფლობილი	-	2,594	23,568	14,523	-	40,685
- რეპო ხელშეკრულებით უზრუნველყოფილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	28,639	-	-	-	28,639
სულ პროცენტაინ ფინანსური აქტივები	176,037	115,944	394,768	495,971	217,105	1,399,825
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	162,212	-	-	-	-	162,212
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	2,995	2,995
სხვა ფინანსური აქტივები	1,330	-	-	-	-	1,330
სულ უპროცენტო ფინანსური აქტივები	163,542	-	-	-	2,995	166,537
ფინანსური აქტივები, სულ	339,579	115,944	394,768	495,971	220,100	1,566,362
ფინანსური ვალდებულებები						
ბანკების ანაზრები	148,306	-	-	-	-	148,306
კლიენტების ანაზრები	145,449	47,465	155,409	141,239	4,010	493,572
ნასესხები სახსრები	-	12,056	10,157	224,543	221,952	468,708
სუბორდინირებული ვალი	-	-	-	19,644	12,085	31,729
სულ პროცენტაინ ფინანსური ვალდებულებები	293,755	59,521	165,566	385,426	238,047	1,142,315
ბანკების ანაზრები	1,599	-	-	-	-	1,599
კლიენტების ანაზრები	47,656	4,916	70,667	112,480	-	235,719
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,739	1,609	3,689	-	-	8,037
სულ უპროცენტო ფინანსური ვალდებულებები	51,994	6,525	74,356	112,480	-	245,355
სულ ფინანსური ვალდებულებები	345,749	66,046	239,922	497,906	238,047	1,387,670
პროცენტის მგრძობელობის გეპი	(117,718)	56,423	229,202	110,545	(20,942)	
კუმულაციური პროცენტის მგრძობელობის გეპი	(117,718)	(61,295)	167,907	278,452	257,510	
ლიკვიდურობის გეპი	(6,170)	49,898	154,846	(1,935)	(17,947)	
კუმულაციური ლიკვიდურობის გეპი	(6,170)	43,728	198,574	196,639	178,692	

(ათას ლარში)

32. რისკის მართვის პოლიტიკა (გაგრძელება)
ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია ლიკვიდურობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკის ანალიზი. ამ ცხრილებში წარმოდგენილი თანხები არ შეესაბამება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღრიცხულ თანხებს, რადგან ქვემოთ წარმოდგენილი ინფორმაცია მოიცავს ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზს, რაც უთითებს ხელშეკრულების მიხედვით დარჩენილ მთლიან გადახდებს (საპროცენტო დავალიანების ჩათვლით), რომლებიც არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის მიხედვით. ამის მიუხედავად, ჯგუფის მოლოდინით, ბევრი კლიენტი არ მოითხოვს ვალდებულებების დაფარვას იმ უადრესი თარიღით, რომლითაც შეიძლება ზანკს დაევალოს გადახდა; და ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულადი ნაკადებს, რომელიც ეფუძნება დეპოზიტების ვადაზე ადრე გატანის ისტორიულ მონაცემებს.

<i>2016 წლის 31 დეკემბერი</i>	<i>1 თვემდე</i>	<i>1 თვიდან 3 თვემდე</i>	<i>3 თვიდან 1 წლამდე</i>	<i>1 წლიდან 5 წლამდე</i>	<i>5 წელზე მეტი</i>	<i>სულ, 31 დეკემბერი, 2016 წ.</i>
ფინანსური ვალდებულებები						
ბანკების ანაზრები	273,731	-	-	-	-	273,731
კლიენტების ანაზრები	353,691	45,122	156,667	(91,159)	7,080	471,401
ნასესხები სახსრები	13,826	24,776	97,923	455,671	99,216	691,412
სუბორდინირებული ვალი	-	-	-	-	30,296	30,296
სულ პროცენტაინი ფინანსური ვალდებულებები	641,248	69,898	254,590	364,512	136,592	1,466,840
ბანკების ანაზრები	7,269	-	-	-	-	7,269
კლიენტების ანაზრები	206,258	5,234	23,663	119,232	-	354,387
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	22,725	-	2	171	-	22,898
სულ ფინანსური ვალდებულებები	236,252	5,234	23,665	119,403	-	384,554
სულ ფინანსური ვალდებულებები	877,500	75,132	278,255	483,915	136,592	1,851,394
გაცემული გარანტიები	195,983	-	-	-	-	195,983
აკრედიტივები	13,354	146	8,719	1,980	-	24,199
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	97,949	-	-	-	-	97,949
სულ ფინანსური ვალდებულებები	307,286	146	8,719	1,980	-	318,131
სულ ფინანსური ვალდებულებები	1,184,786	75,278	286,974	485,895	136,592	2,169,525

<i>2015 წლის 31 დეკემბერი</i>	<i>1 თვემდე</i>	<i>1 თვიდან 3 თვემდე</i>	<i>3 თვიდან 1 წლამდე</i>	<i>1 წლიდან 5 წლამდე</i>	<i>5 წელზე მეტი</i>	<i>სულ, 31 დეკემბერი, 2015 წ.</i>
ფინანსური ვალდებულებები						
ბანკების ანაზრები	148,493	-	-	-	-	148,493
კლიენტების ანაზრები	286,731	42,986	138,892	32,645	6,179	507,433
ნასესხები სახსრები	11,386	22,155	60,105	329,988	91,744	515,378
სუბორდინირებული ვალი	-	487	1,827	25,960	13,960	42,234
სულ პროცენტაინი ფინანსური ვალდებულებები	446,610	65,628	200,824	388,593	111,883	1,213,538
ბანკების ანაზრები	1,599	-	-	-	-	1,599
კლიენტთა ანაზრები	235,703	-	-	-	16	235,719
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,739	1,609	3,689	-	-	8,037

(ათას ლარში)

	240,041	1,609	3,689	-	16	245,355
სულ ფინანსური ვალდებულებები	686,651	67,237	204,513	388,593	111,899	1,458,893
გაცემული გარანტიები	146,200	-	-	-	-	146,200
აკრედიტივები	13,688	609	52,404	8,040	-	74,741
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	70,730	-	-	-	-	70,730
	230,618	609	52,404	8,040	-	291,671
სულ ფინანსური ვალდებულებები	917,269	67,846	256,917	396,633	111,899	1,750,564

ზემოთ წარმოდგენილი გარანტიების, აკრედიტივებისა და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების კონტრაქტების თანხები არის ის მაქსიმალური თანხები, რომელთა დაფარვაც ჯგუფს შეუძლია ხელშეკრულებების ფარგლებში. ჯგუფის პროგნოზით, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის ნაკლებად სავარაუდოა, რომელიმე სახელშეკრულებო თანხის გადახდის საკითხი დადგეს. ამის მიუხედავად, ეს შეფასება ექვემდებარება ცვლილებას იმისდა მიხედვით, თუ რა ალბათობა იქნება იმისა, რომ კონტრაქტმა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდის მოთხოვნა წამოაყენოს.

(ათას ლარში)

32. რისკის მართვის პოლიტიკა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფის მოგებაზე, კაპიტალზე, ან მის უნარზე განახორციელოს თავისი საქმიანობის მიზნები, უარყოფითად აისახება საბაზრო განაკვეთების ან ფასების მერყეობა ან ცვალებადობა. საბაზრო რისკი მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს, სავალუტო რისკსა და სხვა ფასდადების რისკებს, რომლებიც ჯგუფის საქმიანობას თან სდევს. ჯგუფის მიერ რისკის შეფასებაში, მის წინაშე მდგარ რისკში და რისკის მართვისა და შეფასების მეთოდებში ცვლილება არ მომხდარა.

ჯგუფს აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი, რადგანაც იგი ფულად სახსრებს სესხულობს როგორც ფიქსირებული, ისე ცვალებადი განაკვეთით. ჯგუფი ამ რისკს მართავს ფიქსირებული და ცვალებადი განაკვეთების მქონე ნასესხების სახსრების სათანადო თანაფარდობის შენარჩუნებით.

საპროცენტო განაკვეთისა და საბაზრო რისკებს აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტიც მართავს ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის პოზიციის მისადაგებით, რაც ჯგუფს დადებით საპროცენტო მარჟით უზრუნველყოფს. ფინანსური მართვის დეპარტამენტი ატარებს ჯგუფის მიმდინარე ფინანსური შედეგების მონიტორინგს, აფასებს ჯგუფის მგრძობელობას საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებების მიმართ და მათ გავლენას ჯგუფის მომგებიანობაზე.

ჯგუფის სასესხო ხელშეკრულებების, ასევე სხვა პროცენტიანი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების უმეტესობა ან ცვალებადია, ან შეიცავს პუნქტს, რომლითაც კრედიტორს უფლება ეძლევა სურვილისამებრ შეცვალოს საპროცენტო განაკვეთი. ჯგუფი ახდენს თავისი საპროცენტო განაკვეთის მარჯის მონიტორინგს; აქედან გამომდინარე, არ მიიჩნევს, რომ მნიშვნელოვანი საპროცენტო განაკვეთის რისკი ან შესაბამისი ფულადი ნაკადების რისკი აქვს.

ბანკის ანაზრები და სესხების უმეტესობა ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთითაა, ხოლო ბანკის მიერ ნასესხები თანხების დიდი ნაწილი მცურავი საპროცენტო განაკვეთით. ბანკის მიერ ნასესხები თანხების მცურავი განაკვეთები, გარკვეულწილად ეროვნული ბანკის მიერ არის ჰეჯირებული, ეროვნული ბანკი იხდის მცურავი საპროცენტო განაკვეთით იმ მინიმალურ რეზერვებზე, რომელიც ბანკს სებ-ში აქვს განთავსებული. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ბანკის საპროცენტო განაკვეთის მარჟა უზრუნველყოფს გონივრულ ბუფერს საპროცენტო განაკვეთის დინამიკის შესაძლო უარყოფილი ზეგავლენისაგან დასაცავად.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განიმარტება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება მერყევი იქნება სავალუტო კურსის ცვალებადობის გამო. ჯგუფს ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ძირითადი ვალუტების კურსების მერყეობა.

აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი სავალუტო რისკს აკონტროლებს ღია სავალუტო პოზიციის მართვით ქართული ლარის გაუფასურებისა და სხვა მაკროეკონომიკური მაჩვენებლების შეფასებაზე დაყრდნობით, რაც ჯგუფს საშუალებას აძლევს, მინიმუმამდე დაიყვანოს ლართან მიმართებაში მნიშვნელოვანი სავალუტო კურსების მერყეობით გამოწვეული დანაკარგები. ხაზინის დეპარტამენტი ყოველდღიურად ახდენს ჯგუფის ღია სავალუტო პოზიციის მონიტორინგს იმ მიზნით, რომ შესაბამისობაში იყოს სებ-ისა და ჯგუფი „თიბისი ბანკის“ მოთხოვნებთან.

ჯგუფის ღია პოზიციები ძირითადი ვალუტების მიხედვით, რომელშიც მისი აქტივები და ვალდებულებებია გამოხატული, წარმოდგენილია ქვემოთ:

(ათას ლარში)

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 2.6468 ლარი	1 ევრო = 2.7940 ლარი	სხვა ვალუტა	სულ, 31 დეკემბერი, 2016 წ.
ფინანსური აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	88,378	30,922	111,614	4,951	235,865
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში	10	111,478	19,645	-	131,133
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		5,541	4,396		9,937
კლიენტებზე გაცემული სესხები	466,860	919,518	40,084		1,426,462
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:					
- გასაყიდად არსებული	54	-	-	-	54
- სესხები და მისაღები ანგარიშები	147,934	-	-	-	147,934
სხვა ფინანსური აქტივები	4,498	1,689	128		6,315
სულ ფინანსური აქტივები	707,734	1,069,148	175,867	4,951	1,957,700
ფინანსური ვალდებულებები					
ბანკების ანაზრები	129,231	65,861	78,354	1	273,447
კლიენტების ანაზრები	337,477	378,068	94,084	4,192	813,821
ნასესხები სახსრები	2,576	608,838	1,092	-	612,506
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	22,205	642	32	19	22,898
სუბორდინირებული ვალი	-	17,029	-	-	17,029
სულ ფინანსური ვალდებულებები	491,489	1,070,438	173,562	4,212	1,739,701
ღია საბალანსო პოზიცია	216,245	(1,290)	2,305	739	
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები					
ანგარიშსწორება დაქვითვამდე:					
- სავალუტო სვოპები	-	2,102	(1,537)	(572)	
ღია პოზიცია	216,245	812	768	167	
	GEL	USD USD 1 = GEL 2.3949	EUR EUR 1 = GEL 2.6169	Other currency	December 31, 2015 Total
ფინანსური აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	67,429	17,354	83,942	9,951	178,676
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში		60,371	18,908		79,279
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	3	6,717	-	-	6,720
კლიენტებზე გაცემული სესხები	437,668	717,979	28,449	-	1,184,096
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:					
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	1,213	1,782	-	-	2,995
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	40,685	-	-	-	40,685
სესხები და მისაღები ანგარიშები	43,942	-	-	-	43,942
უზრუნველყოფილი რეპო ხელშეკრულებით	28,639				28,639
სხვა ფინანსური აქტივები	831	422	68	9	1,330
ფინანსური აქტივები, სულ	620,410	804,625	131,367	9,960	1,566,362
ფინანსური ვალდებულებები					
ბანკების ანაზრები	126,859	22,942	103	1	149,905
კლიენტების ანაზრები	275,224	266,444	178,485	9,138	729,291

(ათას ლარში)

	GEL	USD USD 1 = GEL 2.3949	EUR EUR 1 = GEL 2.6169	Other currency	December 31, 2015 Total
ნასესხები სახსრები	6,819	461,889	-	-	468,708
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	6,010	356	1,648	23	8,037
სუბორდინირებული ვალი	-	31,729	-	-	31,729
სულ ფინანსური ვალდებულებები	414,912	783,360	180,236	9,162	1,387,670
ღია საბალანსო პოზიცია	205,498	21,265	(48,869)	798	
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები					
ანგარიშსწორება დაქვითვამდე:		(41,881)	41,881	-	
- სავალუტო სვოპები	205,498	(20,616)	(6,988)	798	

სავალუტო რისკის მგრძობელობა

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილი ანალიზით გაანგარიშებულია ლართან მიმართებაში სავალუტო კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი მოძრაობის ეფექტი, თუ ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივი დარჩება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. მგრძობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ დაუფარავ ფულად მუხლებს და აკორექტირებს მათ გადაყვანას პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების მიხედვით.

გავლენა წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების ღირებულებების მიხედვით 2016 წლის და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	31 დეკემბერი, 2016 წ.			
	ლარი/ევრო -10%	ლარი/ევრო +10%	ლარი/აშშ დოლარი -15%	ლარი/აშშ დოლარი +15%
გავლენა დასაბეგრ მოგებაზე	(182)	182	36	(36)
გავლენა კაპიტალზე	(155)	155	31	(31)
	December 31, 2015			
	ლარი/ევრო -16%	ლარი/ევრო +16%	ლარი/აშშ დოლარი -15%	ლარი/აშშ დოლარი +15%
გავლენა დასაბეგრ მოგებაზე	1,118	(1,118)	3,092	(3,092)
გავლენა კაპიტალზე	950	(950)	2,628	(2,628)

მგრძობელობის ანალიზის შემზღვეველი გარემოებები

ზემოთ მოცემულ ცხრილებში ნაჩვენებია ძირითად დაშვებაში მომხდარი ცვლილების ეფექტი, როდესაც დანარჩენი დაშვებები უცვლელი რჩება. სინამდვილეში, დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის კორელაცია არსებობს. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ეს მგრძობელობა არაწრფივია და ამ შედეგებიდან მიღებული უფრო დიდი ან უფრო მცირე გავლენის ინტერპოლაცია ან ექსტრაპოლაცია არ არის მიზანშეწონილი.

ზემოაღნიშნული მგრძობელობის ანალიზის სხვა შემზღვეველი მოიცავს ჰიპოთეტური ბაზრის მოძრაობის გამოყენებას იმ პოტენციური რისკის საჩვენებლად, რომელიც მხოლოდ ჯგუფის მოსაზრებას წარმოადგენს შესაძლო უახლოესი საბაზრო ცვლილებების შესახებ და რომლის დაბეჯითებით პროგნოზირება შეუძლებელია; და დაშვებას, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთის მოძრაობა იდენტურია.

*(ათას ლარში)***32. რისკის მართვის პოლიტიკა (გაგრძელება)****საოპერაციო რისკი**

ჯგუფის მიზანია გაამკაცროს თავისი საოპერაციო რისკების კონტროლი და მათ მიუდგეს რისკის/მოგებიანობის პერსპექტივით და ბანკი საოპერაციო რისკის მართვის სისტემას იყენებს ბაზელის გაუმჯობესებული გაზომვის მიდგომის შესაბამისად.

საოპერაციო რისკი ახასიათებს ყველა პროდუქტს, საქმიანობას, პროცედურასა და სისტემას. საოპერაციო რისკის მართვა ყველა დონის ხელმძღვანელი პოზიციის განუყოფელი ნაწილია. ეს ასევე გულისხმობს ყველა განყოფილების/დეპარტამენტის მიერ მუდმივი ზედამხედველობის განხორციელებას და პერიოდულ კონტროლს აუდიტებისა და ინსპექციების სახით.

არსებული ექსპერტიზის გამოყენებასთან ერთად, ეს სისტემა გულისხმობს იმას, რომ საოპერაციო რისკი ითვლება რისკის დამოუკიდებელ კატეგორიად და ამიტომ ექვემდებარება საგანგებო გამოვლენისა და შეფასების მეთოდებს, სტანდარტიზებულ მიდევნებასა და კონტროლს, რომ ამ ყველაფერმა ხელი შეუწყოს რისკის შემცირების სათანადო მეთოდების შემუშავებას.

საოპერაციო რისკის მართვის მიმართ მიდგომები შეესაბამება სხვა ტიპის რისკების, განსაკუთრებით საკრედიტო და საბაზრო რისკების მართვის პოლიტიკებს (რომლებიც ზოგჯერ საოპერაციო რისკებთანაა მიბმული).

ერთი მხრივ, ჯგუფში დანერგილია მონიტორინგის სისტემები, რომ დროულად მოხდეს არასასურველი ფაქტების გამოვლენა, მეორე მხრივ, სისტემატურად ხდება პრევენციული ზომების მიღება, არსებითი დანაკარგების თავიდან ასაცილებლად.

ყოველდღიური კონტროლის პროცესის ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად, მოქმედებს ე.წ. მუდმივი ზედამხედველობის სისტემა. სისტემა უზრუნველყოფს როგორც ხელმძღვანელი პირების, ისე საოპერაციო თანამშრომლების ჩართულობას კონტროლის პროცესში, სადაც ხელმძღვანელის როლი არის შესაბამისი ყოველდღიური კონტროლის მექანიზმების განსაზღვრა და პერიოდული გადამოწმების ჩატარება ნიმუშად შერჩეულ ჯგუფზე წინასწარ დამტკიცებულ კონტროლის მექანიზმებზე დაყრდნობით.

ჯგუფის ცენტრალური რისკის გუნდი ამოწმებს მუდმივი ზედამხედველობის განაცხადების სარწმუნოებას, ადგილზე მეორე დონის საკონტროლო გასვლით.

რისკისა და კონტროლის თვითშეფასება ხდება წელიწადში ორჯერ - შეფასებებს შორის პერიოდები გამოიყენება მაკორექტირებელი ზომების მისაღებად გამოვლენილი მაღალი დონის ნარჩენი რისკის მიმართ. ეს მეთოდი გულისხმობს ე.წ. შიდა რისკების, კონტროლის გარემოს ეფექტიანობის შეფასებას და მაღალი დონის ნარჩენი რისკების მიმართ სამოქმედო გეგმის შედგენას. რისკის კრიტიკულობა ორი პარამეტრით იზომება - საოპერაციო რისკის მოვლენის სიხშირე და სერიოზულობა. ხდება ისტორიული ზარალის მონაცემების, სცენარის ანალიზის შედეგების, სხვადასხვა დაფიქსირებული ანომალიის გათვალისწინებაც. მაღალი დონის ნარჩენი რისკებისთვის განისაზღვრება რისკის ძირითადი მაჩვენებლები.

რისკისა და კონტროლის თვითშეფასება 2016 წელს ჩატარდა და გამოვლინდა საყურადღებო სფეროები. შემუშავდა სამოქმედო გეგმა და შესაბამისად, დაიწყო მისი განხორციელება.

ახალი პროდუქტების კომიტეტი, როგორც მნიშვნელოვანი ცვლილებების დამტკიცების ოფიციალური ორგანო, ასრულებს პრევენციისა და რისკის შეზღუდვის როლს ჯგუფში. დამტკიცების პროცესში ჩართულია ჯგუფის ყველა მთავარი რისკის სპეციალისტები, როგორცაა შესაბამისობისა და უკანონო შემოსავლების ლეგალიზაციის, საოპერაციო რისკების, სტრუქტურული რისკების და სხვ. სპეციალისტები.

საოპერაციო რისკის შემთხვევის გაცხადების შიდა სისტემა დანერგილია, ანგარიშგების ქსელის სახით. ზარალის დადგომის შემთხვევების ფორმალური მიდევნებისთვის - რაც გულისხმობს მოკლე- და გრძელვადიანი მაკორექტირებელი ზომების განსაზღვრასა და განხორციელებას, დადგენილია არსებითობის ზღვარი.

კრიზისულ სიტუაციებთან გასამკლავებლად დანერგილია საქმიანობის უწყვეტობისა და კრიზისის მართვის მექანიზმები. სისტემა ყრდნობა „ბიზნესზე გავლენის ანალიზს“ და შედეგება საქმიანობის უწყვეტობის საბანკო და

(ათას ლარში)

საინფორმაციო ტექნოლოგიების ნაწილისგან. მობილიზებულია და რეგულარულ ტესტირებას გადის საგანგებო გეგმები და რესურსები, საგანგებო სიტუაციებში სათანადო ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად.

მიმდინარეობს ტრენინგები და ცნობადობის ამაღლების პროგრამები ჯგუფის თანამშრომლებში რისკის მართვის კულტურის დასაწერად.

(ათას ლარში)

33. უკუგაქვითვის ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც ექვემდებარება უკუგაქვითვას, ძირითად ერთგვაროვან ჩათვლებს და მსგავს ღონისძიებებს 2015 წლის 31 დეკემბრისათვის (2016 წლის 31 დეკემბერს: არცერთი)

მთლიანი თანხა, ვიდრე ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში უკუგაქვითვამდე	მთლიანი თანხები უკუგაქვითული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში	მოწულობა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში უკუგაქვითვის შემდეგ	(c) = (a) - (b)	თანხები, რომლებიც ექვემდებარება ძირითად ჩათვლას და მსგავს ღონისძიებებს და არ არის უკუგაქვითული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში	დავალიანების წმინდა ოდენობა	(c) - (d) - (e)
(a)	(b)			ფინანსური ინსტრუმენტები (d)	ნაღდი ფული (e)	
აქტივები						
<i>საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:</i>						
- უზრუნველყოფილი რეპო ხელშეკრულებით	28,639	-	28,639	27,550	-	1,089
აქტივები, რომლებიც ექვემდებარება უკუგაქვითვას, ძირითად ჩათვლას და მსგავს ღონისძიებებს, სულ						
	28,639	-	28,639	28,639	-	1,089
ვალდებულებები						
<i>ბანკის ანაზრები:</i>						
- ხელახალი შესყიდვის ხელშეკრულებები	27,550	-	27,550	27,550	-	-
ვალდებულებები, რომლებიც ექვემდებარება უკუგაქვითვას, ძირითად ჩათვლას და მსგავს ღონისძიებებს, სულ						
	27,550	-	27,550	27,550	-	-

34. შემდგომი მოვლენები

2017 წლის 16 იანვარს, ჯგუფმა დეკლარირებული დივიდენდი გადაუხადა მის აქციონერს სს „თიბისი ბანკს“. ამ უკანასკნელთან გაერთიანების დასრულება იგეგმება 2017 წლის 8 მაისს.